

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

SZOCIÁLIS MUNKA DUÁLIS KÉPZÉS

Tanterv és tantárgyi programok

Miskolci Egyetem BTK
Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
2019.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

A SZOCIÁLIS MUNKA BA MINTATANTERVE

Nappali tagozat, duális képzés

Neptun kód	Tantárgy	Heti óraszám	Féléves óraszám	Beszám. kötelez.	Kredit	Megjegyzés	Előfeltétel
1. év 1. félév							
BTBNSZM1101	A szociális munka alapjai	2-0	28	koll.	4	Kötelező	
BTBNSZM1102	Intézmény megismerési és laikus gyakorlat + gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	0-5	75	gyj.	5	Kötelező	
BTBNSZM1103	Informatika a szociális munkában	0-1	14	gyj	3	Kötelező	
BTBNSZM1104	A szociológia alapjai	2-0	0	koll	4	Kötelező	
BTBNSZM1105	Társadalomtörténet	2-0	28	koll	3	Kötelező	
BTBNSZM1106	A szociálpolitika alapjai I.	2-0	28	koll	4	Kötelező	
BTBNSZM1107	Bevezetés a pszichológiába	2-0	28	koll	4	Kötelező	
BTBNSZM1108	Kommunikációs tréning	0-2	28	gyj	3	Kötelező	
BTBNSZM1109	Népegészségtan	2-0	28	koll	3	Kötelező	
FÉLÉVES KREDITSZÁM					33		
1. év 2. félév							
BTBNSZM2201	Szociális esetmunka	2-0	28	koll	4	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102
BTBNSZM2202	Esetkezelés a gyakorlatban + gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	0-5	75	gyj	5	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102
BTBNSZM2203	Szakmai képességfejlesztés I.	2-0	28	gyj	4	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Neptun kód	Tantárgy	Heti óraszám	Féléves óraszám	Beszám. kötelez.	Kredit	Megjegyzés	Előfeltétel
BTBNSZM2205	Társadalomismereti tábor	0-3	40	gyj	4	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102
BTBNSZM2206	Társadalomkutatási módszerek alkalmazása a szociális munkában	0-1	14	gyj	2	Kötelező	BTBNSZM1104
BTBNSZM2207	A jogtudomány alapjai	2-0	28	koll	3	Kötelező	
BTBNSZM2208	Közgazdaságtani alapismeretek	2-0	28	koll	3	Kötelező	
BTBNSZM2209	A szociálpolitika alapjai II.	2-0	28	koll	4	Kötelező	BTBNSZM1106
BTBNSZM2210	Fejlődés- és személyiség lélektan	2-0	28	koll	4	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102
FÉLÉVES KREDITSZÁM					33		
2. év 1. félév							
BTBNSZM3301	Szociális munka csoportokkal	2-0	28	koll	4	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZM3302	Szakmai képeségfejlesztés II.	0-2	28	gyj	4	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102
BTBNSZM3303	Struktúra és rétegződés	1-0	14	koll	2	Kötelező	BTBNSZM1104
BTBNSZM3304	Társadalmi hátrányok szociológiája	0-1	14	gyj	2	Kötelező	BTBNSZM1104
BTBNSZM3305	A családszociológia alapjai	2-0	28	koll	3	Kötelező	BTBNSZM1104
BTBNSZM3306	Szociális jog	2-0	28	koll	3	Kötelező	BTBNSZM2207
BTBNSZM3307	Társadalmi problémák a gyakorlatban	0-2	28	gyj	3	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZM3308	Szociálpszichológia	0-2	28	koll.	3	Kötelező	BTBNSZM1107
BTBNSZM2204	Mai magyar társadalom	2-0	28	koll	3	Kötelező	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Neptun kód	Tantárgy	Heti óraszám	Féléves óraszám	Beszám. kötelez.	Kredit	Megjegyzés	Előfeltétel
FÉLÉVES KREDITSZÁM					27		
2. év 2. félév							
BTBNSZM4401	Szociális munka közösségekkel	2-0	28	koll	4	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZM4402	Projektmunka I. (Csoport és közösségi munka a gyakorlatban I.)	0-2	28	gyj	4	Kötelező	BTBNSZM3301
BTBNSZM4403	Szociális munka hátrányos helyzetű településeken	2-0	28	koll	4	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZM4404	Szakmai képességfejlesztés III.	0-2	28	gyj	4	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102
BTBNSZM4405	Devianciaszociológia	1-0	14	koll	2	Kötelező	
BTBNSZM4406	Családjog és gyermeki jogok	2-0	28	koll	2	Kötelező	BTBNSZM2207
BTBNSZM4407	Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon I.	2-0	28	koll	3	Kötelező	
BTBNSZM4408	Segítő kapcsolatok pszichológiája	2-0	28	koll	3	Kötelező	BTBNSZM1107
BTBNSZM1110	Egészségfejlesztés, egészségnevelés	0-2	28	gyj	2	Kötelező	
BTBNSZM4409	Szigorlat I. (Társadalomismeret)	0-0		szig.	0	köt.telj.	
BTBNSZM4410	Szigorlat II. (Pszichológia)	0-0		szig.	0	Köt.telj.	
FÉLÉVES KREDITSZÁM					28		
3. év 1. félév							
BTBNSZM5501	Projektmunka II. (Csoport és közösségi munka a gyakorlatban II.)	0-2	28	gyj	4	Kötelező	BTBNSZM4401 BTBNSZM3301

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Neptun kód	Tantárgy	Heti óraszám	Féléves óraszám	Beszám. kötelez.	Kredit	Megjegyzés	Előfeltétel
BTBNSZM5502	Szociális munka különböző klienscsoportokkal	2-0	28	koll	4	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZM5503	Szakmai képességfejlesztés IV.	0-2	28	gyj	4	Kötelező	BTBNSZM1101 BTBNSZM1102
BTBNSZM5504	Szaknyelv I.	0-2	28	gyj	3	Kötelező	
BTBNSZM5505	Szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai	0-1	14	gyj	2	Kötelező	BTBNSZM2207
BTBNSZM5506	Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon II.	2-0	28	koll	3	Kötelező	BTBNSZM4407
BTBNSZM5507	Andragógia	0-2	28	gyj	3	Kötelező	
BTBNSZM5508	Szigorlat III. (Jog)	0-0		szig.	0	köt.telj.	
Szociális munka az egészségügyben specializáció (kötelezően választható) 10 kreditért. 3 kötelező tárgy, egy szabadon választható! 7+3 kredit. Ebben a félévben összesen 6 kredit!							
BTBNSZME51	Szociális munka az egészségügyben (kötelező)	2-0	28	koll	3	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZME52	Egészségszociológia (szabadon választható)	2-0	28	koll	3	szabadon vál.	
Szociális munka gyermekes családokkal specializáció (kötelezően választható) 10 kreditért. 3 kötelező tárgy, egy szabadon választható! 7+3 kredit. Ebben a félévben összesen 6 kredit!							
BTBNSZMCS51	Szociális munka gyermekes családokkal (kötelező)	2-0	28	koll	3	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZMCS52	Családterápiás ismeretek (szabadon választható)	0-2	28	gyj	3	Szabadon vál.	
FÉLÉVES KREDITSZÁM					29		
3. év 2. félév							
BTBNSZM6601	Szaknyelv II.	0-2	28	gyj	3	Kötelező	BTBNSZM5504

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Neptun kód	Tantárgy	Heti óraszám	Féléves óraszám	Beszám. kötelez.	Kredit	Megjegyzés	Előfeltétel
BTBNSZM6602	Az Európai Unió szociálpolitikai	0-2	28	gyj	3	Kötelező	
Szociális munka az egészségügyben specializáció (kötelezően választható) 10 kreditért. 3 kötelező tárgy, egy szabadon választható! 7+3 kredit. Ebben a félévben összesen 4 kredit!							
BTBNSZME61	Szociális munka mentális zavarokkal küzdőkkel (kötelező)	2-0	28	koll	2	Kötelező	BTBNSZM2201 BTBNSZM2202
BTBNSZME62	Az idősellátás kérdései (kötelező)	2-0	28	koll	2	Kötelező.	
BTBNSZME63	Fogyatékkal élők a társadalomban (szabadon választható)	2-0	28	koll	3	Szabadon vál.	
BTBNSZME64	Kommunikáció az egészségügyben (szabadon választható)	0-2	28	gyj	3	Szabadon vál.	
Szociális munka gyermekes családokkal specializáció (kötelezően választható) 10 kreditért. 3 kötelező tárgy, egy szabadon választható! 7+3 kredit. Ebben a félévben összesen 4 kredit!							
BTBNSZMCS61	Családsegítő szolgáltatások (kötelező)	2-0	28	gyj	2	Kötelező	
BTBNSZMCS62	Alkalmazott családszociológia (kötelező)	0-2	28	gyj	2	Kötelező	
BTBNSZMCS63	Fogyatékkal élők a társadalomban (szabadon választható)	2-0	28	koll	3	Szabadon vál.	
BTBNSZMCS64	Kisebbségsszociológia (szabadon választható)	2-0	28	koll	3	Szabadon vál.	
Szabadon választható tárgyak (összesen 10 kreditért a képzés során, ebből egy - 3 kreditért - a specializáción belül!) Fel kell venni 7 kreditért!							
BTBNSZM6603	Álláskeresési tréning	0-2	28	gyj	2	Szabadon vál.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Neptun kód	Tantárgy	Heti óraszám	Féléves óraszám	Beszám. kötelez.	Kredit	Megjegyzés	Előfeltétel
BTBNSZM6604	Interkulturális kommunikáció	0-2	28	gyj	2	Szabadon vál.	
BTBNSZM6605	Demográfia	2-0	28	koll	2	Szabadon vál.	
BTBNSZM6606	Társadalmi egyenlőtlenségek	2-0	28	koll	3	Szabadon vál.	
BTBNSZM6607	Stratégiai menedzsment a szociális szférában	0-2	28	gyj	3	Szabadon vál.	
BTBNSZM6608	Humán erőforrás gazdálkodás, humánpolitika a szociális szférában	0-2	28	gyj	3	Szabadon vál.	
Szakdolgozatíráshoz kapcsolódó tárgyak							
BTBNSZM6609	Szakdolgozatíró szeminárium I.	0-2	28	ai	0	Kötelező	BTBNSZM4402 BTBNSZM5501
FÉLÉVES KREDITSZÁM					17		
4. év 1. félév							
BTBNSZM7701	Szupervízió	0-1	14	gyj	3	Kötelező	
Összefüggő szakmai gyakorlat (30 kredit)							
BTBNSZM7702	Összefüggő szakmai gyakorlat (30) (heti négy nap, heti 24 óra)	0-30	300	gyj	30	Köt. vál.	BTBNSZM5508 BTBNSZM4409 BTBNSZM4410 BTBNSZM4402 BTBNSZM5501
Szakdolgozatíráshoz kapcsolódó tárgyak							
BTBNSZM7703	Szakdolgozatíró szeminárium II.	0-2	28	ai	0	Kötelező	BTBNSZM4402 BTBNSZM5501 BTBNSZM6607
BTBNSZM7704	Szakdolgozat	0-2	28	koll.	10	Kötelező	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Neptun kód	Tantárgy	Heti óraszám	Féléves óraszám	Beszám. kötelez.	Kredit	Megjegyzés	Előfeltétel
FÉLÉVES KREDITSZÁM					43		
MINDÖSSZESEN					210		

- Testnevelés két féléven át, aláírás, 0 kredit
- Idegen nyelv két féléven át, aláírás, 0 kredit

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

VÁLLALATI ÉS INTÉZMÉNYI TANTERV ÖSSZEILLESZTÉSE

Dőlt betűvel szedve a vállalati gyakorlat részét képező, mintatanterven felüli feladatok

	Intézeti tanterv	A szociális munka alapjai	Informatika a szociális munkában	A szociológia alapjai	Társadalomtörténet	A szociálpolitika alapjai I.	Bevezetés a pszichológiába	Kommunikációs tréning	Népegészségtan
1. félév	Vállalati tanterv	Intézmény megismerési és laikus gyakorlat + gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	<i>A szolgáltatás adminisztratív feladatai</i>						<i>Szükség szerint: alapvető ápolási, gondozási, egészségnevelési feladatok elvégzése</i>
2. félév	Intézeti tanterv	Szociális esetmunka	Szakmai képességfejlesztés I.	Társadalomkutatási módszerek alkalmazása a szociális munkában		A jogtudomány alapjai	Közgazdaságtan i alapismeretek	A szociálpolitika alapjai II.	Fejlődés- és személyiség lélektan

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

3. félév	Vállalati tanterv	Esetkezelés a gyakorlatban + gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	A hallgató szakmai kompetenciáinak erősítése	Társadalomismereti tábor		A szolgáltatás jogszabályi keretei			Esetek a gyakorlatból	
	Intézeti tanterv	Szociális munka csoportokkal	Szakmai képességfejlesztés II.	Struktúra és rétegződés	Társadalmi hátrányok szociológiája	A családszociológiai alapjai	Szociális jog	Szociálpszichológia	Mi magyar társadalom	
	Vállalati tanterv	Esetek a gyakorlatból	A hallgató szakmai kompetenciáinak erősítése	Társadalmi problémák a gyakorlatban			Jogi esetek a mindennapi gyakorlatban	Esetek a gyakorlatból	Az intézmény kliensköréhez igazodóan a főbb problémacsoportok megismerése	
4. félév	Intézeti tanterv	Szociális munka közösségekkel	Szociális munka hátrányos helyzetű településeken	Szakmai képességfejlesztés III.	Deviancia-szociológia	Családjog és gyermeki jogok	Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon I.	Segítő kapcsolatok pszichológiája	Egészségfejlesztés, egészségnevelés	Szigorlat I. (Társadalomismeret) Szigorlat II. (Pszichológia)
	Vállalati	Projektmunka I.	Esetek a		Esetek a	Jogi esetek a		Esetek a gyakorlatból	Szükség	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

	tanterv	(Csoport és közösségi munka a gyakorlatban I.)	gyakorlatból		gyakorlatból	mindennapi gyakorlatban			szerint: alapvető ápolási, gondozási, egészségnevelési feladatok elvégzése	
5. félév	Intézeti tanterv	Szociális munka különböző kliencsoportokkal	Szakmai képességfejlesztés IV.	Szaknyelv I.	Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon II.	Andragógia	Szigorlat III. (Jog)	Szociális munka gyermekes családokkal	Szociális munka az egészségügyben	Egy szabadon választott, a szolgáltatási területhez illeszkedő tárgy
	Vállalati tanterv	Projektmunka II. (Csoport és közösségi munka a gyakorlatban II.)	Szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai					Esetek a gyakorlatból	Esetek a gyakorlatból	
6. félév	Intézeti tanterv	Az Európai Unió szociálpolitikái	Szaknyelv II.	Szociális munka mentális zavarokkal küzdőkkel	Az idősellátás kérdései	Családsegítő szolgáltatások	Alkalmazott családszociológia	Két szabadon választott, a szolgáltatási területhez illeszkedő tárgy	Szakdolgozatíró szeminárium I.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

	Vállalati tanterv			<i>Esetek a gyakorlatból</i>	<i>Esetek a gyakorlatból</i>	<i>Esetek a gyakorlatból</i>	<i>Esetek a gyakorlatból</i>	Szabadon választott tárgyak a vállalat igényei szerint	
7. félév	Intézeti tanterv	Szakdolgozatíró szeminárium II.	Szupervízió	Szakdolgozat					
	Vállalati tanterv	Összefüggő szakmai gyakorlat							

Testnevelés 2 félév; Idegen nyelv 2 félév

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

TANTÁRGYI ADATLAPOK

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

I/1

Tantárgy neve: A szociális munka alapjai	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM1101 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docons	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 1ő.	Előfeltétel: nincs
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Megismerteti • a szociális munka professzionalizálódási folyamatát, • szemléleti alapelveit, • gyakorlatának formáit (területeit), • a szakma alapját jelentő értékrendet, • az értékek/etika, a tudás: ismeretek és készségek szerepét a szociális segítségben, • a szakmai személyiség kialakulásának és a szakmai ártalmak elkerülésének módját, • a szociális szolgáltatások típusait, a szociális munka színtereit. A tantárgynak a fentiekén kívül hozzá kell járulnia a következő célok teljesítéséhez is: • A hallgatónak át kell látnia, hogy a szociális munka értelmezései hogyan kapcsolódnak más diszciplínák értelmezési kereteihez: mit jelent az, hogy egy probléma szociálpolitikai, szociális munkás, jogi, pszichológiai, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai vonatkoztatási keretben jelenik meg. • Át kell látnia, hogy milyen jellegű kockázatok és hiányhelyzetek tartoznak a különböző hivatások kompetenciakörébe, beleértve ebbe a szociális munkát is. A tantárgynak hozzá kell járulnia az alapvető ismeretszerzési/tanulási készségek elsajátításához. Ennek értelmében a hallgató megtanulja: • használni az alapvető információs forrásokat, melyek rendelkezésre állnak egy-egy jelenség vagy probléma megértéséhez, úgymint - a szakirodalmat, - az Interneten található forrásokat, - a strukturált és strukturát nélkülrő, kívülálló és résztvevő megfigyelést, - dokumentumok és statisztikák elemzését, - interjút, - más információs forrásokat, mint amilyenek például a művészeti alkotások. • egy-egy szakmai téma interpretációját szóban és írásban, • a team-munkát. Minimum-követelmények: 1. A hallgató ismeri: • a professzionális szociális munka kialakulásának főbb állomásait, az alapvető ideológiai eltérések és konfliktusok természetét, és hatását a szociális munka gyakorlatára, • a szemléleti elveket a szociális segítségben: a tradicionális, diszkriminatív, szelektív és univerzális szemléletet, és ezek hatását a szociális munka gyakorlatára, • a szociális munka kompetenciakörébe tartozó problémákat (a szociális kérdés mibenlétét) és a szociális szolgáltatások igénybevevőinek különböző csoportjait, • a szociális munka professzió felépülését: misszió, intézményrendszer, kompetenciakör, a tudás	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

termelésének és az oktatásnak az intézményei, szakmapolitika

- a szakmai értékrendet és az etikai kódexet
- a szociális munka végzéséhez szükséges tudás természetét,
- a szakmai személyiség jellemzőit,
- a szociális munka színtereit, intézménytípusait.

2. A hallgató képes:

- irányítással megfelelő válaszokat adni szakmai kérdésekre a szakirodalom alapján,
- felismerni a szociális munka kompetenciakörébe tartozó problémákat,
- kezdő szinten elemezni a felhasználói körben felmerülő szükségleteket,
- kezdő szinten elemezni a szolgáltatás és a szükségletek egymásnak való megfelelését,
- etikai szempontból megfelelő válaszokat adni problematikus helyzetekben (diszkriminációt elutasító gyakorlat).

A kiválóság kritériumai:

1. A hallgató képes:

- releváns kérdéseket feltenni a tananyaggal illetve a tanulási alkalmakon tapasztaltakkal kapcsolatban, továbbá megtalálni és alkalmazni a kérdés megválaszolásához szükséges módszereket, forrásokat,
- megfelelő módon bemutatni a kérdésre adott válaszlehetőségeket,
- felismerni és elemezni értékdilemmákat, konfliktusokat, nézeteltéréseket, és ezeket megfelelően prezentálni,
- vitatni mások nézeteit és közös pontokat keresni a megállapodás érdekében.

2. A hallgató elkötelezetten vesz részt a tanulási folyamatban, önállóan keresi a tanulási alkalmakat, és az adott tanulási alkalmakból igyekszik a legtöbbet kihozni.

Módszerek:

- előadások
- kérdésekkel irányított önálló irodalom-feldolgozás

a probléma-alapú tanulás módszerével önálló kérdésfelvetésekre és válaszok keresésére ösztönzés, bemutatási lehetőség nyújtása

Fejlesztendő kompetenciák:

tudás:

- Ismeri és érti a szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét.
- Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait.

képesség:

- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.

attitűd:

- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.
- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.

autonómia és felelősség:

- Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.

Be kell mutatni a KKK-val összhangban, hogy milyen kompetenciákat igényel, illetve fejleszt a tantárgy

Tantárgy tematikus leírása:

Előadás

1. A professzionális szociális munka kialakulásának főbb állomásai, a szociális segítség szemléleti elvei: a tradicionális, diszkriminatív, szelektív és univerzális szemlélet, az alapvető ideológiai eltérések és konfliktusok természete, és ezek hatása a szociális munka gyakorlatára

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

2. A szociális munka kompetenciakörébe tartozó problémák (a szociális kérdés mibenléte) és a szociális szolgáltatások igénybevevőinek különböző csoportjai, a szociális munka színterei, intézménytípusai, munkaformái, valamint a szociális munka professzió felépülése: misszió, intézményrendszer, kompetenciakör, a tudás termelésének és az oktatásnak az intézményei, szakmapolitika
3. A szociális munkás szakma értékrend, etikai dilemmák, az etikai kódex
4. A szociális munka végzéséhez szükséges tudás természete, a problémamegoldó modell

Tanulási feladatok:

- Irányított megfigyelés: Greengrass: A repülés elmélete – **határidő:**

- A feldolgozás ajánlott kérdései:

- első érzések, gondolatok
- a szereplők és problémáik
- a filmben szereplő laikus és professzionális segítők jellemzői

- Esetelemzés: Szenvedéstörténet – **határidő:**

Kérdések:

- a szereplő neve, kora, lakóhelye, családi helyzete
- élettörténete
- jövedelme és kiadásai
- problémái
- milyen segítséget kapott a szociális szolgáltatásoktól, és miben nem segítettek neki, amiben pedig fontos lett volna,
- milyen szolgáltatásokat láttok szükségesnek az esetben

- Interjú egy szociális munkás hallgatónal - **határidő:**

Kérdések:

- a kérdezett neve (nem a valódi!), kora, családi helyzete, lakóhelye, tanulmányai, ha volt, korábbi ill. jelenlegi munkahelye(i)
- miért jött erre a szakra, kitől hallott róla, miért volt vonzó számára
- hogy érzi magát az egyetemen

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

- A tanulási feladatok elvégzésének írásos dokumentációja, személyes oktatói visszajelzés – a feladatok elvégzése az aláírás feltétele

Írásbeli vizsga:

Kérdések:

1. A professzionális szociális munka kialakulásának főbb állomásai, a szociális segítség szemléleti elvei: a tradicionális, diszkriminatív, szelektív és univerzális szemlélet, az alapvető ideológiai eltérések és konfliktusok természete, és ezek hatása a szociális munka gyakorlatára

Források: előadás, Hegyesi Gábor – Kozma Judit: A szociális munka – áttekintés. In: Kozma Judit (szerk):

Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, 2002, 13-37.; Colin Pritchard – Richard Taylor:

Politikai irányvonalak a szociális munkában. In: Hegyesi G. – Talyigás K. (szerk.): A szociális munka elmélete és gyakorlata I. kötet, Általános szociális munka, több kiadás.

2. A szociális munka kompetenciakörébe tartozó problémák (a szociális kérdés mibenléte) és a szociális szolgáltatások igénybevevőinek különböző csoportjai, a szociális munka színterei, intézménytípusai, munkaformái, valamint a szociális munka professzió felépülése: misszió, intézményrendszer, kompetenciakör, a tudás termelésének és az oktatásnak az intézményei, szakmapolitika

Források: előadás, Kozma Judit: Kompetencia a szociális munkában. In: Kozma Judit(szerk.): Kézikönyv

szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, 2002, 38-67.o.; IFSW Definition of Social Work

<http://ifsw.org/policies/definition-of-social-work/> ; www.3Sz.hu

3. A szociális munkás szakma értékrend, etikai dilemmák, az etikai kódex

Forrás: előadás, a Szociális Munka Etikai Kódexe

http://www.cssk.hu/letoltesek/szakmai_anyagok_kiadvanyok/2009-02-

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

[15/a szocialis munka etikai kodexe.html](http://www.cssk.hu/letoltesek/szakmai_anyagok_kiadvanyok/2009-02-15/a_szocialis_munka_etikai_kodexe.html)

Az emberi jogok nyilatkozata. ENSZ 1948.; Kozma Judit: Kompetencia a szociális munkában. In: Kozma Judit(szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, 2002, 38-67.o.; F. Loewenberg – R. Dolgoff: Etikai választások a segítő foglalkozásokban. Ugyanők: Érték és etika a szociális munka gyakorlatában. In.: Hegyesi G. – Talyigás K. (szerk.): A szociális munka elmélete és gyakorlata I. kötet, Általános szociális munka, több kiadás.

4. A szociális munka végzéséhez szükséges tudás természete, a problémamegoldó modell

Forrás: előadás, Kozma Judit: Kompetencia a szociális munkában. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, 2002, 38-67.o.; A. Morales – B. A. Sheafor: A szociális munka ismeret alapja.; B.R. Compton – B. Galaway: Problémamegoldás – a szociális munka folyamata. In.: Hegyesi G. – Talyigás K. (szerk.): A szociális munka elmélete és gyakorlata I. kötet, Általános szociális munka, több kiadás.

Portfólió értékelés: A félévközi tanulási feladatok megoldásának értékelése (33%), írásbeli vizsga (77%)

Szóbeli beszámoló (kollokvium): azon hallgatók esetében, akik nem teljesítették a félév folyamán a közepes szintet, vagy javítani akarnak szóban a félév során elért eredményükön.

Kötelező irodalom:

Hegyesi Gábor – Kozma Judit: A szociális munka – áttekintés. In: Kozma Judit (szerk.): *Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség*, 2002, 13-37.

Hegyesi Gábor - Talyigás Katalin (szerk.): Nemzetközi szöveggyűjtemény a "Szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz. 1. kötet, Semmelweis Kiadó, 1994.

Kozma Judit: Kompetencia a szociális munkában. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. *Szociális Szakmai Szövetség*, 2002, 38-67.o.;

A Szociális Munka Etikai Kódexe:

http://www.cssk.hu/letoltesek/szakmai_anyagok_kiadvanyok/2009-02-15/a_szocialis_munka_etikai_kodexe.html

Az emberi jogok nyilatkozata. ENSZ 1948.

Paul Greengrass: A repülés elmélete (film)

Mel Gray, Stephen A. Webb (ed.): Ethics and Value Perspectives in Social Work. Palgrave, 2010.

Ajánlott irodalom:

Bill Jordan: A szociális munka bemutatása. *Esély*, 1992:3,4,6.,1993:2,4.,1994:1.; 3.

Wolfgang Müller: *Hogyan vált a segítségnyújtás hivatássá?* T-Twins, 1992.

Kozma Judit: Milyen a jó szociális munkás, avagy ki tud démont üzni? *Esély*, 1994/4.,

Uő.: Szürke minden teória... *Esély*, 1996/2.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Intézménymegismerési és laikus gyakorlat + Gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM1102 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 1 ^ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 75/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 5	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlat általános célja és specifikus célkitűzései: A gyakorlat központi célja a szakmai identitás építése. Az identitás épülése érdekében a hallgató a gyakorlat során a következő tanulási tapasztalatokban vesz részt: • Áttekintést kap a szociális szolgáltató rendszer különböző intézményeiről, találkozik szociális munkásokkal, illetve az intézményekben dolgozó más szakemberekkel. • Szembesül szakmai helyzetekkel, betekintést kap a szociális szolgáltatások mindennapjaiba. • Találkozik a szolgáltatások felhasználóival, betekintést kap azokba a problémákba, melyekkel a felhasználók az intézményt megkeresik. • Megállapítja, hogy mely területeken lenne leginkább kedve dolgozni. A gyakorlat szoros kapcsolatban van A szociális munka alapjai c. tárggyal. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: képesség: - Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. autonómia és felelősség:	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: A terepgyakorlatot a félév során 75 órában kell teljesíteni. A tárgy keretében a félév elején három alkalommal a hétfői napon intézménylátogatásra kerül sor. Ezt követően 10 héten át a hétfői napokon a hallgatók heti minimum 5 órában laikus gyakorlatot végeznek terepintézményeinkben, azaz olyan munkát végeznek, amit az intézményekben az önkéntesek végeznek. Ezt egészíti ki a gyakorlatkísérő szeminárium. A hallgatóknak lehetőségük van egyéni konzultációt kérni, az oktató telefonszáma lent található. A bontás egyértelműen és azonosítható módon mutassa be az elsajátítandó ismeretek körét. Minimum-követelmények: • A félév első 3 hetében a hallgató 1-1 napot a város főbb szociális intézményeinek meglátogatásával tölt, az intézménybemutatóról gyakorlati naplójába jegyzeteket készít a következő témákban: ○ az intézmény missziója, ellátási területe, a szolgált népesség sajátosságai; ○ szolgáltatások, munkatársak; ○ kapcsolatok a társintézményekkel, fenntartóval; ○ az intézményi kultúra: szakmai filozófia, szabályok, normák, heti rend, jövőkép, nyelv, stb.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- A félév további heteiben 1-1 délután a hallgató egy szociális intézményben olyan tevékenységet végez, amit általában önkéntesek végeznek, például gyermekjóléti szolgálatnál gyerekeket korrepetál, arra rászoruló embert elkísér, intézetben élő gyerekeknek programot szervez (csoportban), idős emberrel beszélget, stb., a tevékenységéről naplót vezet.
- A tevékenység során igyekszik feltárni, hogy milyen a szolgáltatás igénybevevőjének lenni, és erről az igénybevevővel interjút, és annak alapján leírást készít.

Mindenképpen megválaszolandó kérdések (vigyázzatok, hogy az igénybevevő számára érthető módon tegyétek fel a kérdéseket!):

Mikor, miért és hogyan került az igénybevevő kapcsolatba a szolgálattal?

Milyen szolgáltatásokat vett igénybe?

Milyen a kapcsolata az intézmény szociális munkásaival?

Mennyire elégedett a szolgáltatásokkal? Van-e olyan segítség, amit igényelt volna, de nem kapott meg? Miért?

Milyennek látta az igénybevevő a hallgatóval folytatott kapcsolatot és munkát?

Milyennek látta a hallgató maga az igénybevevővel folytatott munkát?

- A hallgató értékeli a gyakorlat sikerességét a kiválóság kritériumai mentén (lásd: lejjebb).

A kiválóság kritériumai:

- A hallgató képes segítő kapcsolatot felépíteni és fenntartani.
- A hallgató képes az igénybevevővel együtt mindkettőjük meglegedésére megoldani egy szakmai feladatot.
- A hallgató képes mélységében feltárni és bemutatni, hogy mit jelent egy szolgáltatás igénybevevőjének lenni.
- A hallgató jó megfigyelő és önfigyelő képességgel rendelkezik.

A hallgató képes a Szociális munka alapjai tárgynál megtanultakat beépíteni a laikus gyakorlat eseményeinek leírásába.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium során 3 alkalommal a hallgatók beszámolnak a tapasztalataikról.

Időpontjai:

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

- A gyakorlat óraszám minimum 75 óra. A hiányzásokat pótolni kell, a tereptanárral történő megbeszélés alapján. A gyakorlat letöltését a tereptanár igazolja.
- A hallgató a félév zárásakor benyújtja terepnaplóját, melynek tartalma:
 - az intézmény-megfigyelési gyakorlat feljegyzései:
 - o a látogatás ideje, az intézmény neve, címe, a bemutatást végző munkatárs neve;
 - o az intézmény missziója, ellátási területe, a szolgált népesség sajátosságai;
 - o szolgáltatások, munkatársak;
 - o kapcsolatok a társintézményekkel, fenntartóval;
 - o az intézményi kultúra: szakmai filozófia, szabályok, normák, heti rend, jövőkép, nyelv, stb.
 - a gyakorlat időpontja, helye és a tereptanár megnevezése;
 - a laikus gyakorlat eseményeinek leírása napokra bontva. Világosan látsszon, hogy mit csinált a hallgató a napi minimum 5 órában! Reflexiókat (megfigyelések, érzések, gondolatok, helyzetek értelmezése, beszélgetések a tereptanárral, kollégákkal az esetekről, stb.) is kérem belefoglalni!
 - az igénybevevővel történt interjú leírása
 - önértékelés:
 - o Milyen korábban megszerzett tudásokkal rendelkezik a hallgató a szociális munkáról?
 - o Milyen készségei vannak, amelyek hasznosak lehetnek a szociális munka gyakorlásában, pl. könnyen teremtet kapcsolatot más emberekkel, jó szervező, könnyen lát át bonyolult emberi helyzeteket, nyitott személyiség (el tud fogadni másokat, a magáétól eltérő megoldásokat, nem szokta mindig megmondani a „tutit”), be tudja osztani a munkát úgy, hogy mindenre

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

jusson idő, jól tud együttműködni kollégákkal, stb.?

- Milyen területeken kell fejlődnie?
- Milyen motívumok vezették arra, hogy a képzést válassza?
- Milyen tapasztalati vannak a szociális munka gyakorlatáról (önkéntesség, volt már maga is kliens, van a közvetlen környezetében kliens, szociális munkás, dolgozott már a területen, stb.)?
- A tereptanár értékelése a hallgatóról a kiválóság kritériumai mentén.

A terepnapló és az igazolás benyújtási határideje:

Kötelező irodalom:

Lásd A szociális munka alapjai c. tárgynál!

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: A szociológia alapjai	Tantárgy Neptun kódja: BTBMSZM1104
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: köt
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A szociológia fogalmi megközelítését, a szociológiai szemléletmód sajátosságait és a legfontosabb társadalmi jelenségek, folyamatok szociológiai elemzését ismerteti meg a tárgy a hallgatókkal. Betekintést nyújt a társadalmi egyenlőtlenségek és társadalmi változások különböző szociológiai irányzatok szerint történő vizsgálatába. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A helyes magatartás, valamint a jó döntés elveiről kialakított álláspontok kritikus, elemző megítélése. A lényeges és a lényegtelen mozzanatok, jelenségek megkülönböztetése. Az ok-okozati összefüggések felismerése. képesség: A morális problémák felismerése, értelmezése, a lehetséges válaszok megfogalmazásának képessége. A cselekedet és a következmény összefüggéseinek figyelembevétele. A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása attitűd: A problémaérzékenység fejlesztése, az igazságérzet és a becsületesség képességének formálása. autonómia és felelősség: A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása	
Tantárgy tematikus leírása:	
1. A szociológia mint tudomány. 2. A szociológiai szemléletmód; 3. A szociológia története; 4. Kultúra, értékek, normák és szocializáció; 5. A szociológia módszertana; 6. A társadalom szerkezete és a társadalmi mobilitás; 7. Egyenlőtlenségek és szegénység; 8. Népeség, népesedés; 9. A deviáns viselkedésformák szociológiája; 10. A család fogalma és a családszociológia; 11. Az oktatási és gazdasági rendszer; 12. A politikai rendszer.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: A tárgy szóbeli vizsgával zárul a félév elején kiosztásra kerülő tételekkel. Az órai anyag mellett a kötelező irodalom is számonkérésére kerül. Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli vizsga tételsor alapján.	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Kötelező irodalom:

Andorka Rudolf: *Bevezetés a szociológiába*. Budapest, Osiris, 2000

Cseh-Szombathy László – Ferge Zsuzsa: *A szociológiai felvétel módszerei*. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1971

Giddens, Anthony: *Sociology*. 6th Edition.

Tóth Kinga: *Bevezetés a szociológiába*. Jegyzet 2002.

Ajánlott irodalom:

Babbie, Earl: *The Basics of Social Research*. 5th edition, Wadsworthg, 2008.

Fekete Sándor: *Társadalom és deviancia*. Comenius Kiadó Budapest, 2001.

Szerk. Wessely Anna: *A kultúra szociológiája*. Osiris Kiadó Budapest, 1998.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Társadalomtörténet	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM1105
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
Tantárgyelem kötelező.	
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
A társadalomtörténet-írás mibenléte, társadalomtudományos paradigmák; Az európai és a magyar modernizáció kezdete, sajátossága; Történelmi előzmények, demográfiai helyzet, etnicitás a reformkortól a kiegyezésig; Magyarország település-szerkezete, közigazgatása. Osztályok, rétegek, rend, rang és presztízs; Mobilitás és fixáció, életmód, életforma, kultúrák összeütközése; Az első világháború, és következményei. Forradalmak, Trianon. Az „új” helyzet; A népesedés alakulása, a társadalomszerkezet alapvonalai a két világháború között; Életmód, kultúra, szociálpolitika; A II. világháború. Előzmények, és következmények; Egy új modernizációs kísérlet. Politikai rendszer, tervgazdálkodás; Az osztályszerkezet átalakulása, strukturális mobilitás az ötvenes-hatvanas években; Reformkísérletek a hatvanas-hetvenes években; Kulturális változások, életmód, életforma a szocializmus korában; A magyar társadalom strukturális állapota a nyolcvanas években. Változások a magyar társadalomban 1989 után. A kurzus hozzájárul a hallgatók holisztikus szemléletének kialakításához.	
Fejlesztendő kompetenciák:	
a) tudása	
Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket. Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti a szociológiában meghatározó folyamatokat. Rendelkezik a szakmai munkában alkalmazható magas szintű kvantitatív és kvalitatív módszertani tudástartalmakkal, követi a társadalomtudományi módszertan főbb fejlődési tendenciáit. Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusaiban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. Ismeri és érti a szakma műveléséhez szükséges legalább két idegen nyelv szaknyelvi anyagát. Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez.	
b) képessége	
Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében. Szűkebb szakterületén képes a társadalmi problémák és konfliktusok okainak és hatásmechanizmusainak elemzésére és összegző értékelésére. Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatos tanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállítások figyelemmel kísérésére. Képes a magyar és idegen nyelven közzétett kutatási eredmények saját szakterületén történő alkalmazására. A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni. Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmai kompetenciájába tartozó munkafolyamatok irányítására, a feladatok végrehajtásához szükséges kooperációra munkatársaival és más partnerekkel. Képes az újszerű szociológiai ismeretek megszerzésére, innovatív feladatok elvégzésére, érvelni tud azok fontossága mellett. Szakterületén képes projektlehetőségek felkutatására, projekttervezési, vezetési és végrehajtási feladatok elvégzésére, a projektpartnerekkel való együttműködésre. Képes részt venni szervezetfejlesztési koncepciók kidolgozásában, az adott szervezetek rendszerszemléletű működési elveinek	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

meghatározásában, és ezek nyilvánosság előtt történő szakszerű bemutatásában.

c) **attitűdje**

Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit. Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket. Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett. Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakmai újításokkal szemben. Elkötelezetten támogat minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja. Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai együttműködések iránt. Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra. A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra. A tudományos korrektség elve alapján jár el, kerülve minden hátrányos megkülönböztetést.

d) **autonómiája és felelőssége**

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Felelősségteljesen támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának alakulását. Elkötelezetten képviseli a szakmai érdekeket. Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni. Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében. Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért. Tiszteletben tartja munkatársai és tanítványai jogait. Fokozott felelősséggel tartozik a kutatási alanyok biztonsága, anonimitása és személyes adataik védelme iránt.

Tantárgy tematikus leírása:

Előadás:

1. Az európai és a magyar modernizáció
2. A magyar társadalom demográfiai helyzete, etnikai összetétele az Osztrák-Magyar Monarchiában
3. A magyar társadalom rétegződése az Osztrák-Magyar Monarchiában
4. A Magyar Királyság államterületi és közbiztonsági változásai a trianoni tárgyalások után
5. A „kisország” a két világháború között
6. A II. világháború hatása
7. A szovjet hatás az állam hivatali és katonai szervezetére
8. A jóléti állam – állami protekcionizmus
9. Az iparosítás és központosítás hatása
10. Az agrártársadalom és annak megszüntetése
11. A szolgáltató szektor előtérbe kerülése
12. Változások a magyar társadalomban 1989 után
13. Az elektronizáció hatása a hosszú távú társadalmi folyamatokra
14. Szociológiai kutatások 1980 után

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

zárhelyi dolgozat, kollokvium

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

(félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)

írásbeli vizsga: elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől. A jeles és a jó zárhelyi dolgozat kiváltja a vizsgát

Kötelező irodalom:

ANDORKA Rudolf: *Társadalmi rétegződés és demográfiai hatásai Magyarországon*. 2. kötet. KSH, Budapest, 1970

ERDEI Ferenc: Magyar paraszttársadalom. In: *E. F. összegyűjtött művei. A magyar társadalomról*. Szerk.: Kulcsár Kálmán. Akadémiai, Budapest, 1980. 83-252.

GYÁNI Gábor: Magyarország társadalomtörténete a Horthy-korban. In: Gyáni Gábor-Kövér György: *Magyarország társadalomtörténete a reformkortól*. Osiris, Budapest, 1998

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

VALUCH Tibor: A jelenkori magyar társadalom. Osiris, Budapest 2015.

Ajánlott irodalom:

SZEKFŰ Gyula: *Három nemzedék és ami utána következik*. MKE Nyomda, Budapest, 1934

TÓTH Zoltán: „A magyar középosztály megteremtése” = *Századvég* 7. (1997) Tél. 46-72.

GOLDTHORPE, John H. (2007). [*“Cultural Capital”: Some Critical observations*](#) (PDF). Società editrice il Mulino.
[doi:10.2383/24755](#). Archived from [the original](#) (PDF) on 27 February 2014. Retrieved 14 April 2014.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociálpolitika alapjai I.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM0106 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő (első őszi félév)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 ea/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A „Szociálpolitika alapjai I.” c. tárgy a „Társadalom- és szociálpolitika” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói megismerhessék a szociálpolitika alapvető értelmezési keretét. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. - Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat. - Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket. képesség: - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Felkészült a szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekre az érintettekkel, szakmai szervezetekkel, a társszakmák és a közigazgatás szakembereivel, önkéntesekkel. attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. - Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett. - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. autonómia és felelősség: - Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal. - Tevékenységet a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.	
Tantárgy tematikus leírása: A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a szociálpolitika fogalmával, valamint annak különböző történelmi és társadalmi kontextusaival.	
Előadás: - Bevezetés - A szociálpolitika (alap)fogalmai	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- 3) Állam, kormányzat, politika
- 4) Egyenlőtlenség, szegénység
- 5) A jóléti állam
- 6) Piac és redisztribúció
- 7) Jövedelmek elosztása és újraelosztása
- 8) Szegénység és szegénypolitikák
- 9) Kiemelt demográfiai csoportok
- 10) A magyar szociálpolitika változó értékorientációi
- 11) Depriváció, underclass
- 12) Iskolai és munkaerőpiaci kirekesztettség
- 13) Szociális és lakóhelyi szegregáció
- 14) Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

- A félév közepén és a félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján 1-1 zárthelyi dolgozatot kell írni.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félévi érdemjegyre a félévközi teljesítmény 100 %-os aránnyal kerülhet beszámításra. (Megajánlott jegy)
- Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, akkor a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát kell tennie.

Kötelező irodalom:

- Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába (Osiris, 1997) 119-122., 125-148., 302-303., 304-331., 409-413., 433-439.
- Ferge Zsuzsa: Miért szokatlanul nagyok a magyarországi társadalmi egyenlőtlenségek? Esély 2008/2 3-13
- Sarah B. Garlington: Value Orientations of Social Welfare Policy Structures, International Journal of Social Welfare, 2014:287-295
- Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, 1997, 17-41., 61-79., 80-95., 96-123., 124-134., 148-170.

Ajánlott irodalom:

- Caroline de la Porte – Philippe Pochet: Boundaries of Welfare between the EU and Member States during the „Great Recession.”, Perspectives on European Politics and Society, Routledge, 2014:281-292
- Ferge Zsuzsa: A kirekesztés útjai In: Ferge Zsuzsa: Vágányok és vakvágányok a társadalompolitikában, L'Harmattan, 2012, 67-102. o.
- Gans, Herbert J.: Mire szolgálnak az érdemtelen szegények? Esély 1992/3

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Bevezetés a pszichológiába	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM0107
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
Tantárgyelem: kötelező	
Tárgyfelelős: név, beosztás	
Közreműködő oktató(k): Dr. Szobeczkiné Pócsi Orsolya	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali / levelező
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja a hallgatók bevezetése a pszichológia tudományába, a segítő hivatás során alkalmazható ismeretek elsajátítása. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományok szociális munkához tartozó fogalomkészletét. képesség: Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét. attitűd: Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei mellett. Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. autonómia és felelősség: - Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli. Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.	
Tantárgy tematikus leírása: Az alábbi ismeretek, készségek bemutatása, illetve kialakítása: - a pszichológia rövid története, kiemelkedő képviselői, irányzatai - a pszichológiában használatos nyelvezet, szakkifejezések - kísérleti-, általános- és fejlődéslélektani alapfogalmak - kognitív, evolúciós, neurobiológiai szemlélet - önmagunk és mások viselkedésének, reakcióinak jobb megértése - a pszichológia tudományának az áltudományos, hiedelmeken és babonákon alapuló információktól való elkülönítése	
Előadás, gyakorlat: 1. A pszichológia rövid története, nézőpontok, területek. 2. Biológiai alapok; sejtszintű, evolúciós és morfológiai megközelítés, az öröklés alapjai. 3. Pszichológiai fejlődés I. Öröklés/környezet hatása; az újszülött kognitív képességei, a fejlődés szakaszai. 4. Pszichológiai fejlődés II. Kötődés, erkölcsi fejlődés; nemi szocializáció, nemek közötti különbségek. 5. Pszichológiai fejlődés III. Társas kapcsolatok, serdülőkor sajátosságai. 6. Észlelés; felismerés, figyelem.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

7. Tudat és tudatállapotok; disszociáció, módosult tudatállapotok (alvás, álom; pszichoaktív szerek, hipnózis)
8. Tanulás, kondicionálás (klasszikus, operáns)
9. Komplex tanulás; tanulási stratégiák
10. Emlékezés; emlékezeti típusok (rövid- hosszútávú); önéletrajzi, implicit emlékezet.
11. Motivációk; motivációs elméletek, homeosztázis, drive-redukció, táplálkozás; külső-belső motiváció
12. Érzelmek; természete, funkciója; biológiai háttere; érzelemelméletek.
13. Pszichoanalízis rövid története
14. Önismeret

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

prezentáció, szóbeli vizsga

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

50% a prezentáció beszámítási aránya

Kötelező irodalom:

Atkinson, R.L. és mtsai.: Pszichológia; Osiris kiadó, Budapest, 2005

[Bugán Antal](#) - [Oláh Attila](#) Fejezetek a pszichológia alapterületeiből, ELTE Eötvös Kiadó, 2006

Pléh-Boross: Bevezetés a pszichológiába (szöveggyűjtemény); Osiris kiadó, 2004

Ajánlott irodalom:

James W. Kalat: Introduction to Psychology, 2013

B.R Hergenhahn and Tracy Henley: An Introduction to the History of Psychology, 2013

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Kommunikációs tréning	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSZM1108 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0-2 gyak.	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tréning általános célja az, hogy a résztvevő hallgatók megismerkedjenek a személyiségelméletekkel, az én-kép és önértékelés kérdéskörével, az önértékelés fejlesztési lehetőségeivel, illetve az asszertivitással kapcsolatban elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek. További cél az elsajátított elméleti ismeretek begyakorlása az önérvényesítő kommunikáció kérdéskörére fókuszálva, szituációs gyakorlatokkal, szerepjátékkal önálló és csoportos munkával színesítve a tanulást. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: kommunikáció, elméleti és empirikus ismeretek képesség: önérvényesítés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség, asszertivitás autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: A tréning folyamán szerepjátékokban, páros és kiscsoportos feladatok segítségével gyakoroljuk az asszertív viselkedés, a verbális önvédelem, a konfliktuskezelés elméleti ismereteit, melyet közösen dolgozunk fel, beszélünk meg.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A tréningen való aktív részvétel, támogató magatartás, kiscsoportos munkában való részvétel. 5 fokú skálás értékelés	
Kötelező irodalom: Bishop S. (2008). <i>Asszertivitás</i>. Budapest: Manager. Bolton R. (1986). <i>People Skills: How to Assert Yourself, Listen to Others, and Resolve Conflicts</i>. New York: Simon & Schuster. Cloud H., Townsend, J. (2016). <i>Határaink. Mire mondjunk igent és mire nemet?</i> Budapest: Harmat. Davenport, B. (2014). <i>Building Confidence: Get Motivated, Overcome Social Fear, Be Assertive, and Empower Your Life For Success</i>. Bold Publisher. Ajánlott irodalom: Watzlawick, P., Beavin, J. H., Jackson, D. D. (2009). <i>Az emberi érintkezés. Formák, zavarok, paradoxonok</i>. Budapest: Animula. Aronson, Elliot (1978): <i>A társas lény</i>. Bp. KJK. Forgács József (1989) <i>A társas érintkezés pszichológiája</i>. Bp., Gondolat	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Népegészségtan	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM1109 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező,
Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A magyarországi népesség egészségi állapota katasztrofális, és ennek számos olyan továbbgyűrűző hatása lehet, amely számos más szociális dimenziókra hatást gyakorol, mint például a hajléktalan ellátás. Ezért a szociálismunkás hallgatók számára a népesség egészségi állapotával kapcsolatos ismeretek alapvető fontosságúak. A kurzus során a hallgatók megismerik az egészségi állapot és szociális helyzet kapcsolatát, különös tekintettel a betegségek szociális mintázatára: a nők, az etnikai csoportok (romák) a szegények, stb. egészségi állapotának szociális dimenzióira. Továbbá megismerkednek az orvos beteg kapcsolat, az orvoshoz fordulás, a betegmagatartás szociális és kulturális dimenzióival. Az egészségügyi rendszer ismertetése során is elsősorban a szociális dimenziók kerülnek előtérbe, mint például az egészségügyi rendszer és a társadalmi egyenlőtlenségek viszonya. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A klasszikus népegészségtani anyag társadalmi háttérét hangsúlyozza a képzés képesség: a szociális munka során a kliens egészségi állapotának szerepét ismeri fel a hallgató attitűd: elfogadás autonómia és felelősség: az egészségi állapotromlása következtében kiszolgáltatott helyzetre való érzékenyítés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás 2. A személyes és a szociális test. A test működésének laikus modelljei. Az egészség és betegség fogalmának értelmezése. Az egészség és betegség kulturális meghatározottsága. Fájdalom és kultúra. A stressz kulturális vonatkozásai. 3. A medicina társadalmi szerepköre. Megbirkózás a betegséggel, stigmatizáltság. Betegségek és stigmatizáció. AIDS, TBC, ... 4. Fogyatékosok. Rehabilitáció. A kirekesztettség szociális dimenziói. 5. A megbetegedések okai, okozati modellek. 6. Társadalmi integráció, társas támogatás, életeseemények. 7. A népesség egészségi állapotának mérése. Mortalitás, születéskor várható átlagos élettartam, csecsemő és gyermek-halandóság, morbiditás. 8. A betegség miatti hiányzás, orvoshoz fordulás, egyéni beszámoltatás, a normális életvitel mérése, az egészségi állapot szubjektív megítélése, az életminőség mérése. 9. A betegségek szociális mintái 1.: társadalmi osztályok, rétegek, munkanélküliek, szegények. A betegségek szociális mintái 2.: nemek, életkor, etnikum (cigányság), vallás, életmód. 10. A magyarországi lakosság egészségi állapota a statisztikai adatok tükrében. Epidemiológiai kutatások Magyarországon. 11. Prevenció: elsődleges, másodlagos, harmadlagos prevenció. A prevenció típusai, a beavatkozások szereplői és a beavatkozások módjai. A gyógyítás típusai: öngyógyítás, családi és közösségi ápolás, önszolgáltató csoportok. Alternatív medicina, professzionális gyógyítás.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

12. Haldokló betegek ellátása – a hospice.
13. Az állam és a civil társadalom szerepe az egészségügyi ellátásban. Piaci típusú egészségügyi ellátás. Állami típusú egészségügyi ellátás. Társadalombiztosítás. Privatizáció az egészségügyben. Plurális egészségügyi rendszer.
14. Az egészségügyi ellátás értékelése I. Hatékonyság. Az egészségügyi kiadások korlátozásának dilemmái. Klinikai, társadalmi és kulturális iatrogenézis. Az egészségügyi ellátás értékelése II. Társadalmi és területi egyenlőtlenségek és az egészségügyi ellátás területén. Összefoglalás

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

kollokvium teljesítésének módja, szóbeli értékelése

Tételek:

1. Bevezetés a népegészségtanba. Társtudományok: egészséglélektan, epidemiológia, orvosi szociológia, orvosi antropológia.
2. A személyes és a szociális test. A test működésének laikus modelljei. Az egészség és betegség fogalmának értelmezése. Az egészség és betegség kulturális meghatározottsága. Fájdalom és kultúra. A stressz kulturális vonatkozásai.
3. A medicina társadalmi szerepköre. Megbirkózás a betegséggel, stigmatizáltság. Betegségek és stigmatizáció. AIDS, TBC, ...
4. Fogyatékosok. Rehabilitáció. A kirekesztettség szociális dimenziói.
5. A megbetegedések okai, okozati modellek.
6. Társadalmi integráció, társas támogatás, életeseemények.
7. A népesség egészségi állapotának mérése. Mortalitás, születéskor várható átlagos élettartam, csecsemő és gyermek-halandóság, morbiditás.
8. A betegség miatti hiányzás, orvoshoz fordulás, egyéni beszámoltatás, a normális életvitel mérése, az egészségi állapot szubjektív megítélése, az életminőség mérése.
9. A betegségek szociális mintái 1: társadalmi osztályok, rétegek, munkanélküliek, szegények.
A betegségek szociális mintái 2: nemek, életkor, etnikum (cigányság), vallás, életmód.
10. A magyarországi lakosság egészségi állapota a statisztikai adatok tükrében. Epidemiológiai kutatások Magyarországon.
11. Prevenció: elsődleges, másodlagos, harmadlagos prevenció. A prevenció típusai, a beavatkozások szereplői és a beavatkozások módjai. A gyógyítás típusai: öngyógyítás, családi és közösségi ápolás, önszolgáltató csoportok. Alternatív medicina, professzionális gyógyítás.
12. Haldokló betegek ellátása – a hospice.
13. Az állam és a civil társadalom szerepe az egészségügyi ellátásban. Piaci típusú egészségügyi ellátás. Állami típusú egészségügyi ellátás. Társadalombiztosítás. Privatizáció az egészségügyben. Plurális egészségügyi rendszer.
14. Az egészségügyi ellátás értékelése I. Hatékonyság. Az egészségügyi kiadások korlátozásának dilemmái. Klinikai, társadalmi és kulturális iatrogenézis. Az egészségügyi ellátás értékelése II. Társadalmi és területi egyenlőtlenségek és az egészségügyi ellátás területén

Kötelező irodalom:

ARMSTRONG, D.: *Az orvosi szociológia alapjai*. SEMMELWEIS KIADÓ, BudaPest, 1995.
CSÉPE Andrea (Szerk.): *Összefogás a Depresszió ellen*. SEMMELWEIS KIADÓ.2007.
Helman C. G.: *Culture, Health and Illness*. Taylor & Francis, 2010..
Link, Bruce, G. – Phelan, Jo, C.: *Evaluating the Fundamental Cause Explanation for Social Disparities in Health* (2000), In.: *Handbook of Medical Sociology*. Ed. by
Bird, E.C. – Conrad, P. – Fremont, M. A. Perentice Hall, London.
Mirowsky, Johns – Ross, E. Catherine – Reynolds, Johns (2000): *Links between Social Status and Health Status*. In: *Handbook of Medical Sociology*. Ed. by Bird, E.C. – Conrad, P. – Fremont, M. A.

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Perentice Hall, London .

Ajánlott irodalom:

Bird Ch.E. – Conrad, P – Fremont, M.: Handbook of Medical Sociology: 2010. Perentice Hall

Gyukits György (2000): A romák egészségügyi ellátásának szociális háttere. In.: Cigánynak születni.

Aktív Társadalom Alapítvány /Új Mandátum

Gyukits György (2001): Tüdővészhelyzet. Esély/6.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Egészségfejlesztés, egészségnevelés	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM1110 Tárgyfelelős intézet: ATI Tantárgyelem: kötelező,
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy egészségfejlesztés területén alapvető ismeretek átadását célozza meg, melyek egészségfejlesztési programok részvételében nyújt hasznos ismereteket a leendő szociális munkások számára Fejlesztendő kompetenciák: tudás: egészségfejlesztéssel kapcsolatos gyakorlati ismeretek, melyek tereptapasztalatokon alapulnak képesség: egészségfejlesztési programokban való részvétel attitűd: egészség, mint érték autonómia és felelősség: a népesség egészségi állapotának fontossága, ennek javítása	
Tantárgy tematikus leírása:	
gyakorlat: 1. Az egészség és betegség fogalma. 2. Életkor, nemek és egészségi állapot. 3. Társadalmi egyenlőtlenségek és egészségi állapot, egészségmagatartás 4. Közösség (Család...) és egészség. Etnikai csoportok és egészségi állapot. 5. Betegmagatartás, megküzdés a betegséggel. 6. A magyarországi népesség egészségi állapotának főbb jellemzői egy egészségfejlesztési program célkitűzésének szempontjait figyelembe véve. 7. Egészségfejlesztő program tervezése. Ismeret és szükségletfelmérés. (A már rendelkezésre álló adatok felhasználása) 8. Prioritások meghatározása. 9-10- Módszer meghatározása. 11-13. Program megvalósítás. 14. Az elkészített program tervezet értékelése. Beszámoló.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: aktív részvétel egy prevenció program elem kidolgozásában 50%	
Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: beszámoló 50%, a gyakorlaton felhasznált irodalom alapján	
Kötelező irodalom: Gyukits György – Sándor Imola: A romák egészségvédelmét szolgáló oktatási program a Dzsumujban In.: LAM, 13. évf. 1. szám 2003. február, 85-87. oldal Gyukits György: Fiatal roma nők véleménye egészségi állapotukról és egészségi ellátásukról. Népegészségügy 2000/5. 17-25. oldal Hermann, C.G.: Culture, Health and Illness, Fifth edition (Hodder Arnold Publication 11. chapter.	
Ajánlott irodalom: Armstrong, D.: Az orvosi szociológia alapjai. Semmelweis Kiadó, Budaest, 1995. (vagy bármely más kiadás)	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Gyukits György: A fiatalok terhesség és gyermekvállalás a mélyszegénységben élők körében. In. Kisdi Barbara (szerk.): Létkérdések a születés körül. 456 oldal, L. Harmattan, Budapest, 2015.

Gyukits György: Gyermekvállalás a nagyvárosi szegénynegyedben élő fiatalok roma nők körében. Szociológiai Szemle. 2003/2. 59-83. oldal.

Magatartástudományok, Szerk.: Buda Béla Kopp Mária. Semmelweis Kiadó . 2001.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

I/2

Tantárgy neve: Szociális esetmunka	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2201 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: BTBNSZM1101; BTBNSZM1102
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: (A tantárgy általános célja és specifikus célkitűzései: Az Esetkezelés tantárgy célja az esetkezelés alapfogalmainak, alapvető munkaformáinak és különböző irányzatainak megismerése. Ezen belül az esetmunka alapvető fogalmainak - felmérés, interjú, problémamegoldó folyamat, tanácsadás, rapport, exploráció, empátia, autenticitás, motiválás, forrásfejlesztés, stb. – értelmezése; alapvető munkaformáinak, folyamatának, intervenciós stratégiáinak megismerése; különböző irányzatainak, praxismodelljeinek megismerése. Minimum követelmények: 1. A hallgató ismeri: • a szociális esetmunka alapvető fogalmait; • a problémamegoldó folyamat lépéseit; • néhány irányzatot, ill. praxismodellt; • a különböző szakemberek nézőpontjait, feladatait, a különböző szolgáltatások szerepét; • az esetmenedzselés alapvető fogalmait (források, hálózatok, hálózatfejlesztés, stb.). 2. A hallgató képes: • a segítő munka különböző jelenségeinek (empátia, autenticitás, exploráció, érzelmi reakciók, attitűdök, stb.) felismerésére és leírására; • felépíteni a problémamegoldó folyamatot; • felismerni az etikai szempontból releváns helyzeteket, és megfelelő válaszokat adni a megoldás vonatkozásában; • önmaga reakcióit figyelemmel kísérni. A kiválóság kritériumai: 1. A hallgató képes: • releváns kérdéseket feltenni a tananyaggal illetve a tanulási alkalmakon tapasztaltakkal kapcsolatban, továbbá megtalálni, és alkalmazni a kérdés megválaszolásához szükséges módszereket, forrásokat, • megfelelő módon bemutatni a kérdésre adott választ, felismerni és elemezni értékilemmákat, konfliktusokat, nézeteltéréseket, és ezeket megfelelően prezentálni, • vitatni mások nézeteit és közös pontokat keresni a megállapodás érdekében. 2. A hallgató elkötelezetten vesz részt a tanulási folyamatban, önállóan keresi a tanulási alkalmakat, és az adott tanulási alkalmakból igyekszik a legtöbbet kihozni. Módszerek: • előadások • kérdésekkel irányított önálló irodalom-feldolgozás • önálló kérdésfelvetésekre és válaszok keresésére ösztönzés, bemutatási lehetőség nyújtása A tárgyak közötti integráció lehetőségei: Pszichológiai tárgyak.Fejlesztendő kompetenciák:	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

tudás:

- Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat.
- Ismeri és érti a szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét.
- Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait.
- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre.

képesség:

- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.
- Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra.
- Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére.
- Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.

attitűd:

- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.
- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.
- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.

autonómia és felelősség:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.

Tantárgy tematikus leírása:

1. előadás: Az interjú

A hatékony kommunikáció. Kapcsolatteremtés: empátia és autenticitás. Exploráció: verbális követés és fókuszálás. A problematikus kommunikációs minták kezelése. A szociális munkás interjú három típusa. Az interjú helye. Az első interjú kezdése. Az interjú lezárása. Kérdezés. Jegyzetelés.

Irodalom: Bárdos Kata: Alapvető eszközök a szociális munkában. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, 128-156.o.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

2. előadás: A feltárás

Feltárás fogalma, célja. Elvek: az erősségekre koncentráció, hangsúly a környezeti rendszereken, multidimenzionalitás. Az információforrások. A feltárásban használt tudás és készségek. A környezetrendszer feltárása. Problémák felmérése. Az intraperszonális és környezeti rendszerek feltárása. A szociális diagnózis.

Irodalom:

Beulah Compton - Burt Galaway: A problémamegoldás: a szociális munka folyamata. In: HEGYESI-TALYIGÁS (szerk.): Nemzetközi szöveggyűjtemény a "szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz. 1. Kötet, 138-160.o., J. K. Whittaker: Interperszonális segítségnyújtás a szociális munkában. D. Hepworth - J. E. Larsen: A sokszempontú felmérés; uő.; Intrapersonális és környezeti rendszerek felmérése. In: TÁNCZOS ÉVA (szerk.): Szociális munka egyénekekkel és családokkal – esetmunka. A szociális munka elmélete és gyakorlata, 2. kötet; BÁRDOS Kata: id. mű, KOZMA Judit: Szociális diagnózis. Esély 2001, 3. sz. 61-94.

3. előadás: A tanácsadás

A tanácsadás a segítő és a segítségkérő szempontjából. A probléma tudatosodása - a kliensek reakciója a személyes problémára. A motiváció növelése nem önkéntes és ambivalens kliensek esetében. A célokban való megegyezés és a szerződés megfogalmazása. A változást célul tűző stratégiák kialakítása. A kliens készségeinek fejlesztése. A környezet megváltoztatása, forrásfejlesztés. Az interperszonális kapcsolatok javítása. A stressz kezelése. A mélyszegénységben élő kliensekkel folytatott szociális munka sajátos problémái. Terápiás módszerek alkalmazása a tanácsadásban (empátia, interpretáció, konfrontáció). A segítő kapcsolat lezárása. A problémamegoldó modell.

Irodalom:

F.J.; TURNER: Az elméletek sokféleségén alapuló szemlélet.
D. HEAPWORTH - J. A. LARSEN: A célokban való megegyezés és a szerződéskötés;
Uők.; Bevezetés a problémamegoldó folyamatba;
Szabó Lajos: Krízisintervenció. In: TÁNCZOS Éva (szerk.): id. mű,
D. Howe: A behaviorista szociális munka. In: TÁNCZOS Éva (szerk.): id. mű;
Elisabeth KÜBLER-ROSS: A halál és a hozzá vezető út. Bp. 1988. GONDOLAT,
Bányai E.-Szabó L.-Tánczos É.: Az esetmunka folyamata. In: KOZMA Judit (szerk.): id. mű, 97-137.o.;
KOZMA Judit: A szegénység pszichológiai vonatkozásai. Esély, 2003/2, 15-30.

4. előadás: Szociális diagnózis, esetmenedzsment, forrásfejlesztés

Kozma Judit: Szociális diagnózis. Esély, 2001/3.61-94.; Bugarszki Zsolt (2003): A szociális munka új lehetőségei a pszichiátriai betegek ellátásában. Esély, 2003/1. szám, 67-86.; D. HEAPWORTH - J. A. LARSEN: Intrapersonális és környezeti rendszerek felmérése; A környezet változtatása, erőforrások teremtése, tervezése.; In: TÁNCZOS ÉVA (szerk.): Szociális munka egyénekekkel és családokkal – esetmunka. A szociális munka elmélete és gyakorlata, 2. kötet;

Előadás, gyakorlat:

Tanulási tapasztalatok:

1. feladat:

Minimum egyórás interjú egy klienssel a terephelyen. Beadandó az interjú jegyzőkönyve.

Szempontok:

- Alapadatok (kitalált névvel!) és a kliens/kliensrendszer aktuális helyzete
 - Milyen problémával jelent meg a kliens a szolgálatnál? (Önkéntesen vagy valaki küldte? A megjelenés körülményeit tisztázd! Hogyan kapcsolódik a probléma a

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

kliens/kliensrendszer egyes szereplőinek életkori/fejlődési feladataihoz?

- Mi történt a klienssel a szolgáltatás során (szolgáltatások, amelyeket igénybe vett; hogyan értékeli ezeket)?
- Te mit gondolsz a kliensről/kliensrendszerről? Hogyan értékeled a segítő folyamatot, van-e amit másképp csinálnál?

Javaslataim a feladat megfelelő végrehajtása érdekében:

- Te kérd meg szépen a klienst, hogy beszélgesse veled, segítsen neked, egy szociális munkás hallgatónak a feladatod elvégzésében.
- Vedd fel magnóra az interjút! (Sok telefonon van hangfelvétel. Meg kell kérdezni a klienst, hogy beleegyezik-e a hangfelvételbe. Mindenképpen biztosítsd arról, hogy rajtad kívül senki sem fogja meghallgatni a felvételt, és a leírásban nem saját nevén fog szerepelni. Megkérdezheted, hogy milyen nevet választana magának. Vagy válassz te beszélő nevet!
- Okvetlenül menj el látogatóba (esetleg a tereptanároddal) a klienshez, hogy saját magad lásd a körülményeit!
 - Az életkori/fejlődési feladatokkal kapcsolatban konzultáljatok a Fejlődéssz pszichológia oktatójával Erikson pszichoszociális fejlődésméletről!
https://hu.wikipedia.org/wiki/Eriksoni_pszichoszoci%C3%A1lis_fejl%C5%91d%C3%A9selm%C3%A9let
- Gyakorold magad a kérdésben! Ha fontos kérdést (ami összefügg a problémával) érint a kliens az elbeszélés közben, kérdezz rá, kérd meg, hogy beszéljen erről részletesen (pl. kik voltak ott az eseménynél, hol történt, hogyan történt, mit gondolt/érezett közben, mit csinált/gondolt/érezett előtte/közben/utána, stb.).
- Ne használj szakszavakat, mert azt a kliensek nem értik! Fogalmazd meg úgy a kérdéseidet, hogy a kérdezett számára érthető legyen! Javaslom, hogy amikor megbeszéled az interjú helyét és idejét, mérd fel a kliens kognitív sajátosságait, és ehhez tervezd meg a kérdéseidet.
- Javaslom, hogy ne előre, hanem utólag beszélj meg a tapasztalataidat a tereptanároddal/esetfelelőssel, hogy elkerüld a „beállítódást”!
- Ha utólag jössz rá, hogy néhány fontos kérdést nem tettél fel (vagy én javaslom a feladat újra elvégzését), nyugodtan menj vissza, és kérjél még egy időpontot a klientsztól. Nem árt senkinek, ha nem látszik tökéletesnek.
- Ügyelj arra, hogy senkit ne hozz kellemetlen helyzetbe, beleértve ebbe saját magadat is!
- És minden körülmények között tartsd be az etikai kódex előírásait!

Határidő:

*

2. feladat:

Szakirodalom feldolgozás. Mindhárom tanulmány feldolgozása a kérdések alapján.

Kérdések A szegénység pszichológiai vonatkozásai című tanulmány feldolgozásához:

- Vannak-e a szegénységnek pszichológiai okai?
- Mit jelent szegénynek lenni?
- Milyen elméleteket használhatunk fel a kiilleszkedés/kirekesztettség helyzetében élő emberek esetében tapasztalt jelenségek értelmezéséhez?
- Hogyan változik meg a kiilleszkedés folyamatában a helyzet elszenvetője, hogy képes legyen alkalmazkodni a kirekesztettség szélsőséges tapasztalataihoz?
- Milyen túlélési stratégiákat alkalmaznak a folyamatosan a kiilleszkedési zónában élő egyének és családok? (Miképp lehet élni bármiféle társadalmilag elfogadott „tőke” nélkül?)
- Milyen elvek alapján dolgoznak a szociális munkások a szegénységben élő kliensek segítésében?

Kérdések Szabó Lajos Krízisintervenció a szociális eszmunkában c. tanulmányához

- Mit nevezünk krízisnek?
- Hogyan alakul ki és milyen tünetek jellemzik a krízisállapotot?
- Meddig tart és milyen kimenetelei lehetnek a krízisnek?
- Mi a sürgősségi helyzet?

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- Milyen esetben vezet egy problémahelyzet krízishez?
- Melyek a krízisintervenció alapelvei?
- Melyek a krízisintervenció céljai?
- Hogyan zajlik a krízisintervenció, milyen szakaszai vannak, és ezeken belül milyen beavatkozási módokat alkalmaznak a szociális munkások?

Kérdések D. Howe A behaviorista szociális munka c. tanulmányának feldolgozásához

- Milyen szakmai problémák megoldása érdekében alkalmazták először a behaviorista (viselkedésmódosító) módszert a szociális munkások?
- Mi jellemzi a behaviorista módszert?
- Mi a válaszoló (reszpondens) kondicionálás, és milyen problémák megoldásában lehet használni a szociális munkában?
- Mi a műveleti (operáns vagy instrumentális) kondicionálás, és milyen problémák megoldásában lehet használni a szociális munkában?
- Modellkövetés (szociális tanulás) és a felhasználása a szociális munkában.
- Milyen eljárásokkal dolgozik a behaviorista szociális munkás? (a viselkedési program, ABC-analízis, a viselkedés elemzése és megváltoztatása)

Határidő:

*

3. feladat:

Irodalom-feldolgozás: egy tanácsadási technika leírása (a hallgatók választhatnak irodalmat, az ajánlatokat lásd az ajánlott irodalomnál! Maximum 2-2 hallgató választhatja ugyanazt a könyvet!)

Határidő:

*

4. feladat:

Esetelemzés a gyakorlat során megismert eset alapján (Lehet ugyanaz az eset, amelyben az interjút készítettéd, de jobb, ha más eset.)

Az esetelemzés szempontjait D. Hepworth - J. E. Larsen: A sokszempontú felmérés c. tanulmányában találjátok, azokon kívül írd még a következőkről:

- A szociális munkás és a kliens kapcsolatának jellemzői
- Az esetben történt beavatkozások és azok eredményei

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A tanulási tapasztalatok írásos dokumentációjának értékelése.

kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Félévközi teljesítmény aránya: 33%.

Írásbeli vizsga

Kérdések:

. Kérdések:

1. A segítő beszélgetés jelenségei és folyamata (hatékony kommunikáció, kapcsolatteremtés, exploráció, az interjú technikai kérdései, az első interjú)
2. A feltárás: fogalma, alapelvei, információs források, problémák feltárása, intraperszonális és környezeti rendszerek feltárása
3. A szegénységben élő kliensekkel végzett munka sajátos problémái
4. A tanácsadás folyamata
5. A célokban való megegyezés és a szerződés megfogalmazása. A változást célul tűző stratégiák kialakítása. A kliens készségeinek fejlesztése, stressz-menedzsment
6. A problémamegoldó folyamat
7. Szociális diagnózis, esetmenedzsment, a környezet megváltoztatása, forrásfejlesztés.
8. A krízisintervenció és a behaviorista szociális munka

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Kötelező irodalom:

Kötelező irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Kozma Judit (szerk.): *Kézikönyv szociális munkásoknak*. Szociális Szakmai Szövetség, 2002.

Kozma Judit: A szegénység pszichológiai vonatkozásai. *Esély*, 2003/2, 15-30.

Kozma Judit: Szociális diagnózis. *Esély*, 2001/3.61-94.

Elisabeth Kübler-Ross: *A halál és a hozzá vezető út*. Bp. 1988. Gondolat.

Hegyesi Gábor - Talyigás Katalin (szerk.): *Nemzetközi szöveggyűjtemény a "Szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz. 1. kötet*, Semmelweis Kiadó, 1994,

Tánczos Éva (szerk.): *Szociális munka egyénekkel és családokkal – esetmunka. Nemzetközi szöveggyűjtemény a "Szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz 2. kötet*, Semmelweis Kiadó, 1994.

Ajánlott irodalom:

(A különösen ajánlott könyveket kurzívval írtam.):

Adams, L.: N. E. T. Bp., 1993, Studium Effektive

Adler, A.: *Életünk jelentése*. Bp., 1994. Kossuth K.

Bálint A.: *A gyermekszoba pszichológiája*. Bp., 1990, Kossuth K.

uő.: *Anya és gyermek*. Bp. 1990, Párbeszéd K.

Berne, E.: *Bármely könyve, de különösen Sorskönyv. Háttér K. 2016., Szex a szerelemben, Osiris, 2002.,*

Emberi játszmák. Bp., 2013. Háttér K.

Bettelheim, B.: *A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek*. Bp., 1985. Gondolat.

uő.: *Az elég jó szülő*. Bp., 1994. Gondolat K.

uő.: *A végső határ*. Bp., 1988. Gondolat

Buda Béla: *Empátia - a beleélés lélektana*. Gondolat, 1978.

Csikszentmihályi Mihály: *Bármely könyve, de különösen Flow – Az áramlat – A tökéletes élmény pszichológiája*. Akadémia, 2018.

Erikson, E. H.: *A fiatal Luther és más írások*. Bp. 1991. Gondolat K.

F. Várkonyi Zsuzsa: *bármely könyve, de különösen Már százszor megmondtam...Bp., 1986, Gondolat*

Ferenczy S.: *Lélekgógyászat*. Bp. 1991. Kossuth

Frankl, V.: *Mégis mondj Igent az Életre*. Bp., 1988, PMMK, valamint Frankl bármely megjelent munkája von Franz, M. L.: *Női mesealakok*. Bp., 1992, Európa K.

Freud, S.: *Bevezetés a pszichoanalízisbe*. Bp. 1986, Gondolat K.

uő.: bármely megjelent könyve

Fromm, E.: *A szeretet művészete*. Bp. 1984, Helikon

uő.: *Birtokolni vagy létezni?* Bp, 1994, Akadémia

uő.: *Menekülés a szabadság elől*. Bp., 1993. Akadémia

Goffmann, E.: *A hétköznapi élet szociálpszichológiája*. Bp, 1981., Gondolat

Gordon, Th.: *bármely munkája*

Harris, Th.: *Oké vagyok, oké vagy*. Bp., 1994, Édesvíz K.

Allen E. Ivey - Lynn S. Downing: *Tanácsadás és pszichoterápia*. Orvostovábbképző Egyetem Pszichiátriai és Klinikai Pszichológiai Tanszék, 1990.;

Jung, K. G.: *Bevezetés a tudattalan pszichológiájába*. Bp., 1990, Európa

uő.: *Analitikus pszichológia*. Bp., 1987, Göncöl

uő.: *Az ember és szimbólumai*. Bp., 1993. Göncöl

uő.: *Lélektani típusok*. Bp., 1988. Európa

uő.: bármely megjelent könyve

Laing, R. D.: *Bölcsék, balgák, bolondok*. Bp., 1990, Európa

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Mérei F.: A pszichológiai labirintus. Bp. 1989. MPT

Uő.: bármely megjelent könyve.

Peseschkian, N.: A tudós meg a tevehajcsár. Bp., 1991, Helikon.

Polcz A.: A halál iskolája. Bp., 1989. Magvető

uő.: Meghalok én is? Bp., 1993. Századvég

Popper P. Belső utak könyve. Bp., 1981. Magvető

Szondi L.: Káin, a törvényszegő - Mózes, a törvényalkotó. Bp., 1987, Gondolat

Yalom, Irving D.: bármely magyarul megjelent munkája, de különösen Szemben a nappal. A haláltól való rettegés legyőzése. Park K. 2018.

Watzlawick, P.: A helyzet reménytelen, de nem súlyos. Bp. 1989, Helikon

uő.- Weakland, J.H. - Fisch, R.: Változás. Bp., 1990, Gondolat

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Esetkezelés a gyakorlatban + gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2202 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 2.	Előfeltétel: BTBNSZM1101, BTBNSZM1102
Óraszám: 75 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 5	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlat célja a szakmai identitás építése és az esetkezelés készségeinek megtanulása, gyakorlása. Minimumkövetelmények: A hallgató a gyakorlat során a következő tanulási tapasztalatokban vesz részt: • A laikus gyakorlat tapasztalatai alapján, a tereptanárral való beszélgetés nyomán felmérést készít arról, hogy milyen erősségei vannak, ill. mely tudásait, készségeit kell fejlesztenie az eredményes esetkezelő munka végzése érdekében. Ennek alapján munkatervet készítenek, mely az egyes fejlesztendő tudásokkal és készségekkel kapcsolatos tanulási tapasztalatokat és az elvárt fejlődési eredményeket tartalmazza – ez a terepszerződés, melynek alapján a hallgató és a tereptanár együtt fognak dolgozni fél évig. A gyakorlat végén értékelik a feladatok teljesítését, a hallgató eredményeit és további feladatait. • A tanulási tapasztalatok például a következők: ☐ a szolgáltatási terület, a konkrét intézmény áttekintése, a kollégák megismerése – eredmény: tömör leírás a szolgáltatási területről, az intézményről (missziója, szolgáltatási területe, szolgáltatásai, kapcsolatai a társintézményekkel, a munkatársak jellemzői, a kollégák szokásos tevékenységei/szokásos napirendje, elvárások, szokások); ☐ a szolgálatnál szokásos tevékenységekben (team megbeszélés, esetkonferencia, szupervízió, adminisztráció) való részvétel – eredmény: a megbeszélés rövid összefoglalása, esetleg saját álláspont rövid leírása; ☐ a szolgáltatási terület alapirodalmának otthoni elolvasása – eredmény: az egyes irodalmak címléírása, rövid tartalmi összefoglalója; ☐ a tereptanár munkájának megfigyelése, a megfigyelt jelenségek közös értelmezése a tereptanárral – eredmény: a tapasztalatok összefoglalása a terepnaplóban; ☐ részfeladatok végzése: informálás, részvétel feltárásban, interjú készítése, részvétel a kezelési terv elkészítésében és végrehajtásában, a gyerekekkel való foglalkozás a szülőkkel történő segítő beszélgetés idején, játszóház, fejlesztő foglalkozás, kirándulás, sportfoglalkozás vezetése, stb. – eredmény: a tapasztalatok összefoglalása a terepnaplóban; ☐ egy esetről komplex esetleírás készítése, melyben külön kitér a különböző professzióhoz tartozó együttműködők munkájára – eredmény: esetleírás. A kiválóság kritériumai: • A hallgató a gyakorlat során keresi a feladatokat, önállóan szerez ismereteket, aktívan együttműködik a tereptanárral és más kollégákkal. • A hallgató a tanulási feladatok teljesítése során bizonytságot tesz arról, hogy birtokolja, és jól használja az esetkezelés készségeit. • A hallgató képes az igénybevevővel együtt, mindkettőjük megalégedésére megoldani esetkezeléssel kapcsolatos feladatokat. • A hallgató képes mélységében feltárni és bemutatni, hogy mit jelent egy szolgáltatás munkatársának lenni. • A hallgató jó megfigyelő és önfigyelő képességgel rendelkezik. A hallgató képes az Esetkezelés tárgynál megtanultakat beépíteni a gyakorlati feladatok és a gyakorlat során	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

tapasztalt szakmai jelenségek elemzésébe.

Fejlesztendő kompetenciák:

tudás:

képesség:

- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.
- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.
- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.
- Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra.
- Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére.
- Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.

attitűd:

- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.
- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékkegyesség mellett.
- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.
- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.
- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.

autonómia és felelősség:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.
- Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.

Tantárgy tematikus leírása:

Gyakorlat:

75 órás gyakorlat, melynek keretében 10 hét, heti 1 nap/hat óra intézménybeli terepmunkát kell teljesíteni, február 10. és május 8. között. Ezen kívül 3 alkalommal lesz egyetemi gyakorlatkísérő szeminárium, az alábbi időpontokban: A hallgatók igénybe vehetnek **egyéni szupervíziót** előre bejelentkezés után pénteken 12-14 óra között személyesen, vagy más napokon skype-on (jkozma1).

A gyakorlat menete:

1. Ismerkedési szakasz (1-2. hét):

- a szolgáltatási terület sajátosságai, alapirodalma;

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- az intézmény: a szolgált terület sajátosságai, a klientúra, kapcsolat a társintézményekkel, a munkatársak, feladatok, napi/heti rutin, intézményi kultúra, az intézményben lehetséges tanulási tapasztalatok;
- a hallgató felmérése: motivációja, előzetes ismeretei, tapasztalatai, elvárásai, félelmei, erősségei és gyengéi, lehetséges tanulási céljai;
- a terepszerződés kidolgozása heti bontásban.

2. Munka szakasz (3-13. hét)

- a hallgató fokozatosan egyre önállóbb feladatokat teljesít a tanulási tapasztalatokat leíró terepszerződésnek megfelelő ütemezésben;
- elkészíti az esettanulmányát az egyik kliensről, akivel ő is foglalkozott.

3. Lezáró szakasz (14. hét)

- értékelés: a hallgató értékeli saját munkáját és a tanulási tapasztalatokat; a tereptanár értékeli a hallgató munkáját, erősségeit és a fejlődési szükségleteit;
- a hallgató elbúcsúzik az intézménytől és a kliensektől, akikkel kapcsolatba került

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A terepgyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium programja a nappali tagozatos hallgatók számára:

1. szakasz: A terepszerződés előkészítése (február első hete)

Célok:

- a korábbi félév gyakorlatának alapján a hallgatók meghatározzák erősségeiket és fejlesztendő tudásaikat, készségeiket, számba veszik azokat a tanulási tapasztalatokat, amelyek megfelelnek tudásuk és készségeik fejlesztésére
- a hallgatók motivációjának felmérése és fejlesztése,
- a feladatok, értékelési szempontok tisztázása.

2.szakasz: Esetmegbeszélés a hallgatók által hozott esetek alapján

Célok:

- a terepgyakorlat során szerzett tapasztalatok reflektív feldolgozása,
- a hallgatók intervenciók repertoárjának és tudásának bővítése,
- stresszmenedzsment-készségek elsajátítása,
- esettanulmány elkészítésének segítése.

3. szakasz: Értékelés, lezárás, esetmegbeszélés

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A hallgató a tapasztalatokról gyakorlati naplót vezet, melyben rögzíti a gyakorlat során szerzett tapasztalatait, külön kitér a saját helyzetére a gyakorló helyen, a tereptanárral és más kollégákkal létrejött kapcsolataira, az eredményekre és nehézségekre. A napló tartalmazza a hallgató és a tereptanár között létrejött terepszerződést (mely tartalmazza a tanulási szükségletek feltárását, valamint a tanulási tervet heti bontásban), a gyakorlat tapasztalatait és az erről szóló reflexiókat heti bontásban (naplószerűen), a komplex eseteleírást, illetve a gyakorlat értékelését mind a hallgató, mind a tereptanár részéről.
- A hallgatók az esettanulmányt a Szakmai képességfejlesztés III. keretében fogják bemutatni a 4. félévben!

A terepnapló leadási határideje: 2018. június 25.

Kötelező irodalom:

Lásd a Szociális esetmunka c. tárgynál

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szakmai képességfejlesztés I.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2203
	Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: BTBNSZM1101, BTBNSZM1102
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Gyakorlati stúdium, melyen a hallgatók kiscsoportban (max.15 fő) vesznek részt, és melynek céljai a következők: • egyrészt elő kell segítenie, hogy a hallgató elsajátítsa a segítői kompetenciához tartozó alapvető készségeket, • növelje a hallgató szakmai és a személyközi hatékonyságát, elő kell segítenie a reális önismeret kialakulását, az érett szakmaválasztást. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> <i>képesség:</i> - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. - Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. <i>attitűd:</i> - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. - Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékkezősség mellett. - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. <i>autonómia és felelősség:</i> segítés, intervenció, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Kommunikáció fejlesztése • a saját kommunikáció fő jellegzetességeinek tudatosítása, a különböző kommunikációs stratégiák előnyei és hátrányai, • a közvetlen emberi kommunikáció jellemzői, a verbális és nonverbális kommunikáció megfigyelése és megértése, kongruens és inkongruens közlés, a szituáció és a komplex jelzések felismerése, • a kultúrák és szubkultúrák közötti kommunikációs különbségek felismerése (etnikai, nemi, életkori, települési, szociális helyzetbeni különbözőség), az ezzel kapcsolatos előítéletek tudatosítása, az emberismeret és a személyközi érzékenység. 2. Az esetkezelés sajátos készségei: • kapcsolatépítő készségek: az empátia (az érzelmek megértése, az empátia szintjei és azok kommunikációja), • az autenticitás (a hitelesség a segítő kapcsolatban, az önfeltárás időzítése és mélysége, a pozitív visszajelzés és az asszertív viselkedés)	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- önmagunk bemutatása az interakcióban
- a pszichológiai kontaktus fenntartása a klienssel és a probléma feltárása, az aktív figyelem,
- a verbális követés (tovább segítés, parafrázis, zárt és nyílt válasz, a konkrétságra törekvés, modellálás, összefoglalás), saját érzelmek felismerése és kommunikálása,
- fókuszálás (a téma kiválasztása, a téma megbeszélése mélységében),
- a problémás kommunikációs minták kezelése (a beszédes és a szótlan kliens, az agresszív viselkedés, a bizalmatlanság, a manipulatív viselkedés)
- a tipikusan nehéz helyzetekre való felkészítés (tegezés-magázás, a kliens “csábítása” a szakmai keretek átlépésére, idősebb kliens - fiatal hallgató, a kliens “titkot” mond el, és megkéri a hallgatót, hogy ne mondja el senkinek)
- felkészítés a kollégákkal való kapcsolatra a gyakorló intézményen belül és kívül (munkaidő, pontosság, öltözködés, telefonálás, személyes kapcsolat, team munka, szupervízió, esetmegbeszélés az intézményen belül, stb.)
- a multidimenzionális felmérés, és a probléma megfogalmazása (információs források használata, a környezeti tényezők vizsgálata, a fejlődési szükségletek, az életciklus váltásokkal kapcsolatos stressz felmérése, stb.)
- a nem önkéntes és bizalmatlan kliensek motiválása,
- a kivitelezhető szerződés megfogalmazása (tárgyalás, célok megfogalmazása, a szereplők feladatai, az alkalmazott intervenciók, időkeretek, a haladás figyelemmel kísérése és a szerződés újra fogalmazása),
- kulturális különbségek kezelése,
- krízisintervenció,
- intervenciók technikák (képességfejlesztés: problémamegoldó készségek fejlesztése, asszertivitás, a szerepjáték; a környezeti feltételek javítása: támogató hálózat fejlesztése; bentlakásos intézmények igénybe vétele), a segítő kapcsolat lezárásának problémái.

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

Az órák 80%-án a hallgatóknak részt kell venniük, az értékelés alapja az órákon való aktív részvétel, valamint az esetkezelés gyakorlat során elkészített esettanulmány..

Kötelező irodalom:

Lásd: a Szociális esetmunka című tantárgynál.

Ajánlott irodalom: ugyanott

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Mai magyar társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2204 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus a szociális munka részfeladatainak vállalásához szükséges társadalomismereti tudás elsajátítását segíti. A mai magyar társadalom szerkezetét, demográfiai viszonyait, mobilitási jellemzőit, életmódbeli, kulturális sajátosságait és kultúráját mutatja be. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> elemzés, alkalmazás, együttműködés <i>attitűd:</i> nyitottság, empátia, elkötelezettség <i>autonómia és felelősség:</i> segítség, intervenció, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: 1. A magyar társadalom szerkezete 2. Társadalmi mobilitás 3. Demográfiai helyzet 4. A társadalom egészségi állapota 5. A magyar társadalom jövedelmi viszonyai 6. A magyar társadalom szociális helyzete 7. Zárthelyi dolgozat 8. Kulturális tükörkép 9. Életmód 10. Település-földrajzi helyzet 11. Települési önkormányzatok 12. Érdekképviselések 13. Politikai viszonyok és tagoltság 14. Deviáns viselkedések	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
Zárthelyi dolgozat	
Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	
Írásbeli vizsga: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles	
Kötelező irodalom: BORI István, MASÁT Ádám (2008): <i>A mai magyar társadalom</i> . Budapest, L'Harmattan. BÓHM Antal (2003): <i>Az ezredvég magyar társadalma</i> . Rejtjel, Budapest. BÓHM Antal (1999): <i>A XX. Századi magyar társadalom</i> . Korona, Budapest. Helga MIHÁLYI: <i>The Demographical Situation of Miskolc as reflected in the Data of Hungary – Possibilities of the Politics of Population Growth</i> . Kézirat.	
Ajánlott irodalom: László HABLICSEK: <i>Structure and future of the hungaryan society</i> .	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

<http://www.demografia.hu/en/publicationsonline/index.php/demographicportrait/article/view/811/265>

NAGY I., PONGRÁCZ Tiborné (szerk) (2009): *Szerepváltozások. Jelentés a nők és férfiak helyzetéről*, TÁRKI, Szociális és Munkaügyi Minisztérium.

SPÉDER Zsolt (szerk) (2003): *Család és népesség – itthon és Európában*. Budapest, Századvég.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Társadalomismereti tábor	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2205
	Tárgyfelelős intézet: ME-BTK ATTI
Tantárgyelem: Szociológia tudományok	
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: BTBNSZM1101, BTBNSZM1102
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzust megalapozza, előkészíti a „Társadalomkutatási módszerek alkalmazása a szociális munkában I.” kurzus. Ezzel, valamint a harmadik szemeszterben meghirdetésre kerülő, „Társadalomkutatási módszerek alkalmazása a szociális munkában II.” kurzussal szerves egységet alkotnak. Ez utóbbi, majd a Társadalomismereti tábor során szerzett empirikus kutatási eredmények feldolgozására épül. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a társadalmi rétegződésről, egyenlőtlenségekről, közösségi erőforrások felmérésének módszereiről. képesség: Lényeglátás, rendszerintő gondolkodás. attitűd: Elkötelezettség a társadalmi egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése, a jólét növelése és a demokratikus értékek iránt. autonómia és felelősség: Felkészültség szakszerű és felelős gyakorlati szociális munka végzésére.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat:	
A félév során közös kutatást bonyolítunk le. A kutatás illeszkedik az Intézet adott évi kutatási profiljához.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
A félév során a gyakorlatokról maximum 3 alkalommal lehet hiányozni. Aki ennél többször hiányzik, az nem kap gyakorlati jegyet és aláírást sem.	
Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:	
A gyakorlatok eredményeire alapozva írásbeli beadandó dolgozatot kell készíteni 10 oldal terjedelemben. A dolgozat értékelése:	
100-90 % jeles	
89-76%- jó	
75-65% közepes	
64-50% elégséges	
50% alatt elégtelen	
Kötelező irodalom:	
Babbie, Earl: <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i> . Balassi, Budapest, 2003	
Bryman, Alan: <i>Social Research Methods</i> . 4rd edition. Oxford University Press, 2017.	
Cseh-Szombathy László- Ferge Zsuzsa: <i>A szociológiai felvétel módszerei</i> . Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1971	
Héra Gábor-Ligeti György: <i>Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása</i> . Osiris, Budapest, 2005	
Ajánlott irodalom:	
Silverman, David: <i>Doing Qualitative Research</i> . Sage Publications, 2000.	
Vicsek Lilla: <i>Fókuszcsoport</i> . Osiris, Bp., 2006.	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Társadalomkutatási módszerek alkalmazása a szociális munkában	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2206 Tárgyfelelős intézet: ME-BTK ATTI Tantárgyelem: Szociológia tudományok
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: BTBNSZM1104
Óraszám/hét: 0-1	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a társadalomtudományi kutatások módszertani alapjaival ismerteti meg a hallgatókat annak érdekében, hogy képessé váljanak önállóan problémákat beazonosítani és feltárni, a megoldásokat kiérlelni, kutatásokat kivitelezni mind kvantitatív, mind kvalitatív módszerekkel. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Átfogóan ismeri a társadalomtudományi kutatások alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a társadalomkutatás fogalmi hálóját, ismeri a probléma-megoldási módszereit. képesség: Megérti a társadalmi élet rejtett és manifeszt törvényszerűségeit, képes azok rendszerezésére. attitűd: Vállalja és hitelesen képviseli a szociális munkás társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz. Nyitott szakmája átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására. autonómia és felelősség: Váratlan döntési helyzetekben önállóan végzi az átfogó, megalapozó szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szakmai kérdések végiggondolását és adott források alapján történő kidolgozását. Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. A szakterülete megalapozó nézeteit felelősséggel vállalja.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. A társadalomkutatási módszerek elméleti alapjai; 2. Kutatási terv készítése; 3. Alapsokaság és minta, mintavételi eljárások; 4. Adatgyűjtési technikák – kérdőívezés 5. Adatgyűjtési technikák – interjúzás 6. Adatgyűjtési technikák – adatok másodelemzése 7. Adatgyűjtési technikák – kísérletek 8. Terepmunka módszerek; 9. Elemezési eljárások; 10. Kutatási beszámoló készítése; 11. A szociális munka során használatos speciális adatgyűjtési módszerek áttekintése (pld. Ecomap, Genogram, Környezettanulmány, stb.) I. 12. A szociális munka során használatos speciális adatgyűjtési módszerek áttekintése (pld. Ecomap, Genogram, Környezettanulmány, stb.) II.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév során a gyakorlatokról maximum 3 alkalommal lehet hiányozni. Aki ennél többször hiányzik, az nem kap gyakorlati jegyet és aláírást sem. Gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli beszámoló, ötfokú skálán történő értékelés. A hallgatók dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, 4 feladat alapján, egyenként 10 pontot érnek a feladatok.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Pontozás:

38-40: jeles (5)

35-38: jó (4)

29-34: 3 (közepes)

21-28: 2 (elégséges)

0-20: 1 (elégtelen)

Kötelező irodalom:

BABBIE, Earl: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. BALASSI, Budapest, 2003

FALUS Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. MŰSZAKI KIADÓ, Budapest, 2004

BRYMAN, Alan: *Social Research Methods*. OXFORD UNIVERSITY PRESS, Oxford, 2001.

CSEH-SZOMBATHY László- FERGE Zsuzsa: *A szociológiai felvétel módszerei*. Budapest, KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI, 1971.
HÉRA Gábor-LIGETI György: *Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása*. OSIRIS, Budapest, 2005.

Ajánlott irodalom:

MASON, Jennifer: *Kvalitatív kutatás*. JÓSZÖVEG MŰHELY, Bp., 2005

SEIDMAN, Irving: *Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer*. MŰSZAKI, Bp., 2002

SOLT Otília: *Interjúzni muszáj. IN: Uő: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások I.* Beszélő, Budapest, 1998

SILVERMAN, David: *Doing Qualitative Research*. SAGE PUBLICATIONS, 2000

VICSEK Lilla: *Fókuszcsoport*. OSIRIS, Bp., 2006

Statisztikai adatbázisok: www.tarki.hu www.ksh.hu https://teir.vati.hu/szoc_agazat/ www.terport.hu
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/> Irodalmi adatbázisok:
<http://www.3sz.hu/> www.europa.eu www.eisz.hu www.gyerekesely.hu www.szmm.gov.hu
www.partfuggetlen.hu www.szochalo.hu

Szakmai közösségi adatbázisok: www.szmi.hu www.bszf.hu www.mogyesz.hu www.euhalo.hu www.afsz.hu
www.kszk.gov.hu Szociális munkában alkalmazható e-szolgáltatások: CD jogtár,
<http://www.allamkincstar.gov.hu/> <http://szocialisregisztrar.afsz.hu> www.obh.hu www.magyarorszag.hu
www.oep.hu www.onyf.hu

Virtuális közösségteremtő alkalmazások, közösségi tanulás: <http://hu.wikipedia.org/> www.iwiw.hu
www.blogspot.com www.igoogel.com www.facebook.com www.myspace.com www.scribd.com <http://lev-lista.hu>

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: A jogtudomány alapjai	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2207 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: k
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja: a szociális munka végzéséhez nélkülözhetetlen jogi ismeretek alapjainak lerakása. Bemutatja a jogrendszer felépítését, alapkategóriáit. Foglalkozik az emberi jogokkal, a jog által is rögzített szociálpolitikai alapelvekkel, értékekkel. Felveti a jogalkotás és a jogalkalmazás során leggyakrabban megjelenő szociális vonatkozású dilemmákat. Felhívja a figyelmet azokra a lehetőségekre és korlátokra, melyek a társadalmi problémák jogi úton történő rendezésére vonatkoznak. Fejleszti a hallgatók jogszabály értelmezési készségét, a jogi eljárások lehetőségének felismerését, erősíti érzékenységüket a társadalmi, morális és jogi igazságosság összeegyeztetésére és különbségeinek felismerésére. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a hallgató elsajátítja az alapvető jogi fogalmakat és jelenségeket, a társadalom működésében jelen lévő jogi folyamatokat képesség: a hallgató képes lesz eligazodni a jog világában, így a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek jogi hátterében, annak esetleges módosítási lehetőségeiben attitűd: fejlődik a hallgató érzékenysége és nyitottsága a társadalmi és szociális problémákra, valamint elkötelezettsége és felelősségvállalása a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás iránt, hisz a jogrendszer és a jogi szabályozás módjai befolyásolják a problémákat és kezelésüket autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. A jog fogalma és funkciói, ezek történeti változása, normák az emberi magatartás szabályozásában 2. Jogforrások hierarchiája, Jogalkotás és jogértelmezés, Joghézag, mérlegelés, méltányosság 3. Magyarország alkotmánya, Alapvető emberi jogok és érvényesítési lehetőségeik 4. A jog keletkezése, érvényessége, hatálya, A jogszabály fogalma, szerkezete és típusai, A jogi eljárások, jogi szereplők, Jogi képviselő, beadványok, jogorvoslatok 5. Civil szféra és vállalkozások 6. Jogágak. Jogi személy, jogképesség, cselekvő képesség 7. Szerződések 8. Jogrendszerek áttekintése, kontinentális és angolszász jogrendszer 9. Romani kris 10. Az iszlám joga 11. Film1	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

12. Ázsiai és afrikai jogrendszerek
13. Film 2
14. A jog szerepe a szociális problémák kezelésében (workshop)

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

prezentáció aláírásért

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

szóbeli vizsga

Kötelező irodalom:

Szabó Miklós: Jogi alapfogalmak. Bíbor, Miskolc, 2003.

BADÓ-LOSS: *Betekintés a jogrendszerek világába*. NYITOTT Könyv Kiadó, Budapest, 2003

Burrows, Mair: *European Social Law*, Wiley, 1996

Ajánlott irodalom:

Szabó Miklós (szerk.): *Bevezetés a jog-és államtudományokba*. Bíbor, Miskolc, 2001.

Pokol Béla: *Jogi alaptan*. Rejtjel, Budapest, 2000.

European Journal of Social Law

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Közgazdaságtani alapismeretek	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2208 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: k
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Az óra keretében igyekszünk a hallgatók gazdasági műveltségét megalapozni a legfontosabb makrogazdasági fogalmak, jelenségek, összefüggések megismerésével. Az elméleti ismereteket megtanulják adott ország példáin alkalmazni a hallgatók. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: az óra hozzájárul, hogy a hallgató ismerje és értse a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, elsősorban a gazdasági élet szemszögéből képesség: fejlődik a hallgató képessége, hogy kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazzon társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát megértse attitűd: fejlődik a hallgató érzékenysége és nyitottsága a társadalmi és szociális problémákra, valamint elkötelezettsége és felelősségvállalása a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás iránt, hisz a globalizáció és piaci működés árnyoldalait jobban megérti autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. Közgazdaságtan története, közgazdasági iskolák 2. Mikorökonómia alapfogalmai, összefüggései: háztartások 3. Mikorökonómia alapfogalmai, összefüggései: vállalatok 4. The Corporation c. dokumentum film 5. Zárhelyi és/vagy kiselőadások 6. Makrogazdaság alapfogalmai, szereplői; a makroökonómiai körforgás; A makrogazdaság számlarendszerei; 7. Pénz (története, funkciói) és bankrendszer (története, mai működése); Pénzpiaci eszközök, pénzügyi biztosítékok; 8. Infláció; Munkanélküliség; 9. Gazdaságpolitika; költségvetési politika 10. Monetáris politika 11. Globalizáció; 12. Gazdasági ciklusok, válságok. 13. Bhután. Dokumentum film 14. Fenntartható fejlődés, társadalmilag felelős vállalkozások	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció vagy zárhelyi mikroökonómiából aláírásért	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

országelemzés megadott szempontok szerint , makroökonómiai ismeretek alkalmazásával

Kötelező irodalom:

Nagy A.(szerk.): *Makroökonómia*. PSZF, Budapest, 1997.

Mazzucato, M (2014): *The Entrepreneurial State*. Public Affairs, new York. SBN 978-1-61039-613-4

Csaba, L (2011): A kínai paradoxon. In: Patsch,F .szerk.,: *Misszió- globalizáció- etika*. L'Harmattan Kiadó, Budapest 141-154.old.

Csaba, L (2010): Szlovénia vagy Szlovákia nyomában? Megjelent: TARDOS,K.szerk.,: *Felzárkózás vagy lemaradás?*Gondolat Kiadó, Budapest 75-102.old.

Ajánlott irodalom:

SAMUELSON-NORDHAUS: *Közgazdaságtan*. KJK-Kerszöv, Bp., 2003.

Dowling, G. R: *The art and science of marketing: Marketing for marketing managers*. Oxford University Press, 2004, Oxford

Jávorszky, I: *Alkalmazott közgazdaságtan: gazdálkodási és vállalkozási ismeretek*.Junior Achievment Magyarország, 2002, Szeged

Hámori, B: *Érzelemgazdaságtan*.Kossuth, 1998, Budapest

Szabó, K- hámosi, B: *Információgazdaság*. Akadémiai Kiadó, 2006, Budapest

Mérő, L: *Mindenki másképp egyforma*. Tercium, 1996, Budapest

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociálpolitika alapjai II.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2209 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T (első tavaszi félév)	Előfeltétel: BTBNSZM1106
Óraszám/hét: 2 -0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A „Szociálpolitika II.” c. tárgy a „Társadalom- és szociálpolitika” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói a szociálpolitikai alapvető értelmezési keretnek birtokában a hazai szociálpolitikai rendszer szolgáltatásspecifikus összetevőivel is megismerkedhessenek. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: ▪ Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat. ▪ Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket. ▪ Ismeri és értelmezi a kisebbségi és többségi társadalom kapcsolatának dinamikáját és ehhez kapcsolódóan a kisebbségi egyéni és közösségi jogokat. ▪ Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat. ▪ Ismeri és érti a szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét. ▪ Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra. képesség: ▪ Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. ▪ Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét. attitűd: ▪ Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. ▪ Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.
- Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.

autonómia és felelősség:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

Tantárgy tematikus leírása:

A tantárgy a „Szociálpolitika alapjai I.” tárgyra épül. A félév elején a hallgatók már megszerzett elméleti tudásukat bővítik, majd ezt követően a személyes gondoskodást nyújtó ellátási formák rendszerével foglalkoznak. A tantárgy tematikája lehetővé teszi, hogy a hallgatók a hazai szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásszervezés alapjaival is megismerkedhessenek.

Előadás:

- 1 Bevezetés
- 2 Társadalmi integráció, - dezintegráció, - rétegződés
- 3 Szociálpolitika értelmezései, a szociálpolitikát befolyásoló értékek és ideológiák
- 4 Szociálpolitikai technikák és alapelvek, szociális biztonság intézményei és típusai
- 5 Magyarországi szociális szolgáltatások rendszere
- 6 Magyarországi gyermekjóléti alapellátások rendszere
- 7 Magyarországi gyermek és ifjúságvédelem rendszere
- 8 Család és gyermekjóléti szolgáltatások
- 9 Idősellátások
- 10 Fogytékkal élők ellátásai
- 11 Hajléktalan ellátások
- 12 Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása
- 13 Pszichiátriai betegek közösségi ellátása
- 14 Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév közepén és a félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján 1-1 zárthelyi dolgozatot kell írni.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félévi érdemjegyre a félévközi teljesítmény 100 %-os aránnyal kerülhet beszámításra. (Megajánlott jegy)
- Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, akkor a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát kell tennie.

Kötelező irodalom:

- Bódy Éva (szerk.): Szakmai ajánlás - közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére, Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI), 2018: 1-27-ik oldal,
http://kozossegiellatasok.hu/doc/Pszichiatriai_Betegek_Kozossegi_Ellatasanak_Ajanlasi.pdf

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- Bugarszki Zsolt: A közösségi pszichiátriai ellátásról, 2006,
http://www.esely.org/kiadvanyok/2006_1/BUGAR.pdf
- Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI): A magyar gyermek-és ifjúságvédelem rendszere, 2018,
<http://csaladitudakozo.kormany.hu/gyermekek-es-ifjusagvedelem>
- Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI): Gyermek napközbeni ellátása, 2018
<http://csaladitudakozo.kormany.hu/gyermekek-napkozbeni-ellatasa>
- Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI): Gyermekjóléti alapellátások rendszere, 2018,
<http://csaladitudakozo.kormany.hu/gyermekekjoleti-alapellatasok-rendszere>
- Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI): Szociális szolgáltatások rendszere, 2018,
<http://csaladitudakozo.kormany.hu/szocialis-szolgaltatasok-rendszere>
- Ferge Zsuzsa: Magyar társadalom és szociálpolitika (1990-2015), Osiris, 2017 (kijelölt fejezetek)
- Gál Róbert Iván, Nyilas Mihály: Szociálpolitika, 2010, 1-4 fejezet:
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0041_szocialpolitika/02_het_Szocpol-ppt_1_1.html
- Győri Péter, Hajléktalanügyi országjelentés 2013, 54-78-ik oldal,
<http://www.bmszki.hu/sites/default/files/field/uploads/vegso-orszagjelentes2013-szallitasra.pdf>
- Hoffman István: Bevezetés a szociális jogba, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015,
http://www.eltereader.hu/media/2015/12/Hoffman_Szocialis-jog_READER.pdf (Kijelölt fejezetek)
- Juliette Malley and José-Luis Fernández: Measuring quality in social care services: theory and practice, 2010,
[http://eprints.lse.ac.uk/30137/1/Measuring%20quality%20in%20social%20care%20services%20\(LSERO\).pdf](http://eprints.lse.ac.uk/30137/1/Measuring%20quality%20in%20social%20care%20services%20(LSERO).pdf)
- Kovách Imre- Kristóf Luca- Szabó Andrea: Társadalmi integráció, dezintegráció és társadalmi rétegződés, 2015, https://socio.hu/uploads/files/2015_3/kov_kris_szab.pdf
- Központi Statisztikai Hivatal (KSH): A fogyatékkal élők helyzete és szociális ellátásuk, 2014, 7-51-ik oldal, http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_17_2011.pdf
- László Gyula: A hátrányos helyzetűek foglalkoztatási nehézségei, Opus et Educatio, III/3, 2016,
http://epa.oszk.hu/02700/02724/00008/pdf/EPA02724_opus_et_educatio_2016_03_264-276.pdf
- Szemelyácz János: Az alacsonyküszöbűség fogalma, 2005, http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/szemelyacz_janos_ak_def.pdf
- Tomka Béla: Gazdasági növekedés és fogyasztás Magyarországon a 20. században, Korunk, vol. XXI, (2010), no. 4, 30-45. http://epa.oszk.hu/00400/00458/00555/pdf/EPA00458_korunk_2010-04_030-045.pdf
- Udvari Andrea: Az idősellátás helyzete Magyarországon, 2013, www.ncsszi.hu/download.php?file_id=771
- Virág Tünde (szerk.): Törésvonalak – Szegénység és etnicitás a vidéki terekben, Argumentum, 2015: 7-25; 44-67 oldalak,
http://www.regscience.hu:8080/jspui/bitstream/11155/1006/3/virag_toresvonalak_2015.pdf

Ajánlott irodalom:

- Hoffman István – Mattenheimer Gréta (szerk.): Nagykomentár a Szociális törvényhez, Wolters Kluwer, 2016
- Mattenheimer Gréta (szerk.) Kommentár a Gyermekvédelmi törvényhez, Wolters Kluwer, 2016
- Homicskó Árpád Olivér: A magyar társadalombiztosítási és szociális ellátások rendszere, L'Harmattan, 2016
- Horváth Gergely Csaba (szerk.): A kábítószerhelyzet Magyarországon 2004-2014, Nemzeti Drog Fókuszpont, 2014, http://drogfokuszpont.hu/wp-content/uploads/nfp_kabitoszer-helyzet_2004_2014.pdf

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- Czibere Károly – Sziklai István – Mester Dániel – Dr. Vörös Gyula – Sidlovics Ferenc – Skultéti József – Beszterczey András (2011): Nemzeti Szociálpolitikai Konceptió 2011 – 2020 Budapest, http://www.szocialisklaszter.hu/adat/dokumentumtar/hu16_nszk_2011_10.pdf

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Fejlődés és személyiséglélektan	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM2210 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyfelelős: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szobeczkiné Pócsi Orsolya, pszichológus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: BTBNSZM1101, BTBNSZM1102
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja a fejlődésről tanultak integrálása az életkorok pszichológiájába, így átfogó ismeretek szerzése az egyes életkorok sajátosságairól, s ettől eltérő fejlődés zavarairól. A hallgatók képet alkotnak a pszichológiai folyamat egységes voltáról, így a különböző életkori szakaszok jellemzőiről, melyeket több oldalról közelít meg az oktatás. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai tudomány szociális munkához tartozó fogalomkészletét. képesség: Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggéseiben, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében, Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. attitűd: Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. autonómia és felelősség: Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli. Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.	
Előadás, gyakorlat: 1. A fejlődéslélektan tudománya, kialakulásának rövid története. Módszerek és vizsgálati irányok a fejlődéslélektanban. A méhen belüli fejlődés, szülés, születés. 2. A fejlődés értelmezése. A fejlődéslélektan központi kérdései: folyamatosság és szakaszosság a fejlődésben; öröklés és környezet kérdése; érés és tanulás. A pszichikum fejlődésének alaptörvényei. Az újszülöttkor átfogó jellemzése. 3. A szocializáció fogalma, családi szocializáció. A korai kötődés, kötődést befolyásoló tényezők. Gyermekek anyja nélkül. A gyermek gondolkodásának néhány jellegzetessége (szimulakrum, szinkretizmus, szituatív gondolkodás, gyermekközpontú tájékozódás, ultrajelenségek magyarázata, gondolkodási molekulák). 4. Az éntudat kialakulásának útja, az énkép, énértéke fejlődése. Az önkontroll kialakulása és fejlődése. A szenzomotoros intelligencia. 5. Az erkölcsi szocializáció, az erkölcsi fejlődés állomásai. A csecsemőkor átfogó jellemzése. 6. A társas kapcsolatok fejlődése. Piaget módszere és kritikája. 7. A játék fejlődése, játékelméletek. A preoperatív intelligencia. 8. A gondolkodás és a nyelv kapcsolata, a beszéd kialakulása és fejlődése. A konkrét műveleti intelligencia. 9. A nemzeti identitás kialakulása és fejlődése. A formális műveleti intelligencia. 10. Az érzelmek kialakulása és fejlődése. Félelem, harag, agresszió. A kisgyermekkor átfogó jellemzése. 11. A személyiség fejlődésének átfogó elméletei: Freud és Erikson összehasonlítása. Az óvodáskor átfogó	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

jellemzése.

12. A gyermekrajz fejlődése. Az érzelem összetevői, alapvető érzelemelméletek.

13. A személyiségelmélet általános kérdései. Típusok és vonáselméletek. A személyiség viselkedés- és tanulásméleti megközelítése S. Freud és a pszichoanalízis. C. G. Jung analitikus pszichológiája. A Adler individuálpeszichológiája. E. Erikson egopszichológiája E. Fromm humanisztikus pszichoanalízise. A magyarországi pszichoanalitikus mozgalom: a Budapesti Iskola – Ferenczi Sándor, Bálint Mihály és Hermann Imre munkássága.

14. Humanisztikus lélektani (harmadik erő) elméletek, a humanisztikus „növekedés-elméleti” modell és az elmélet alaptézisei. Transzperszonális pszichológia: a „negyedik erő” irányzat.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

prezentáció, szóbeli vizsga

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál 50%,

Kötelező irodalom:

- Cole, Michael - Cole, Sheila R.: Fejlődéslélektan. Budapest, Osiris Kiadó, 2004.
- Vajda Zsuzsanna: A gyermek pszichológiai fejlődése. Pécs, Helikon Kiadó, 2000.
- Mérei F. –V. Binét Á.: Gyermeklélektan Medicina, Bp. 2003
- Dr. Ranschburg Jenő: Szeretet, erkölcs, autonómia Okker Kiadó Zrt. Bp.; 1998
- Ranschburg Jenő: Félelem, harag, agresszió. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. Bp., 2008
- Wallon H.: Válogatott tanulmányok Gondolat Bp.; 1971

Ajánlott irodalom:

- Carver, Charles S. - Scheier Michael F.: Személyiséglélektan. Budapest, Osiris Kiadó, 2000.
- Douglas, A. [et al.]: Psychology. Boston, Houghton Mifflin Company, 1988.
- Lerner, Richard M.: Handbook of child psychology. New York, Wiley, 2006.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

II/1

Tantárgy neve: Szociális munka csoportokkal	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM3301 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 3.	Előfeltétel: BTBNSZM2201, BTBNSZM2202
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus szerves egységet képez a szociális ismeretek blokkhoz tartozó egyéb tárgyakkal különösen a Szociális esetmunka és a Szociális munka közösségekkel című kurzusokkal. Ezeken kívül ez az elméleti kurzus megalapozza a Projektmunka I-II. kurzusokat, melyek a csoportmunkát és a közösségi munkát a gyakorlatban mutatják be. Egységben kezelendő a Készségfejlesztés II. tárggyal. A tantárgy célja a szociális csoportok típusainak: a rekreációs, rekreációs-készségfejlesztő, oktató, problémamegoldó és döntéshozó, önszervező, szocializációs és terápiás csoportjainak az alapvető csoportdinamikai fogalmaknak, a csoportmunka folyamatának, a csoportvezetés alapkérdéseinek, a legalapvetőbb csoportvezetői intervencióknak a megismerése. A tantárgy célja továbbá a szakmai kompetencia, a szociális professzió iránti elkötelezettség elmélyítése. A kurzus során a megtanult anyag elsajátításának ellenőrzésén kívül a következő készségek gyakorlását szolgálják a megoldandó feladatok: a megfigyelés és a megfigyelt jelenségek értelmezése önreflexió, a saját érzelmek, attitűdök felismerése és kezelése. Módszerek: előadások kérdésekkel irányított önálló irodalom-feldolgozás önálló kérdésfelvetésekre és válaszok keresésére ösztönzés, bemutatási lehetőség nyújtása. A tárgyak közötti integráció lehetőségei: Szociológiai és pszichológiai tárgyak. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. - Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat. képesség: - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. - Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. - Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. attitűd: - Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékkezősség mellett.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.

- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.

autonómia és felelősség:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.

- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.

Tantárgy tematikus leírása:

Előadás:

- A szociális csoportmunka fogalmi és szemléletbeli keretei, szándékai, előnyei, értékei. Esetmunka – csoportmunka – közösségi munka összefüggései
- A szociális csoportmunka fő modelljei
- A csoportmunka kialakítása, szervezése: a csoportmunkát igénybe vevők felmérése.
- A csoportmunka kialakítása, szervezése: forrásteremtés
- A szociális csoportmunka folyamata, a csoportfejlődés szakaszai, fázisai
- A csoport működésének belső világa, dinamikája, versengés-együttműködés, döntéshozás
- Konfliktusok és kezelésük. Egyén a csoportban, a csoport, mint kliens.
- A csoport vezetése, vezetői szerepek, funkciók, feladatok, felelőségek, stílusok, hatalom, kompetenciák, etika

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Az értékelés módja:

- az alkalmak 80 %-án a hallgatónak részt kell venniük

- portfólió-értékelés – a portfólió tartalma:

1. Félévközi tanulási feladat (33%)

irányított megfigyelés, a dolgozat leadási határideje:

Golding: A legyek ura vagy Ottlik: Iskola a határon c. könyvének elemzési szempontjai:

- csoportok alakítása, fejlődése
- szerepek a csoportban
- csoporton belüli és csoportok közötti viszonyok
- dinamika, konfliktusok és kezelésük

2. Az előadások és a kérdésekkel irányított irodalom-feldolgozás anyagából írásbeli vizsga (67%)

Kérdések és irodalom

1. A szociális csoportmunka fogalmi és szemléletbeli keretei, szándékai, előnyei, értékei. Esetmunka – csoportmunka – közösségi munka összefüggései

Pataki, 9-15; 22-26, 45-50

2. A szociális csoportmunka fő modelljei, típusai

Pataki, 15-21, előadás, ill. Németh, 5-23

3. A csoportmunka kialakítása, szervezése: a csoportmunkát igénybe vevők felmérése.

Pataki, 50-57, 60-63

4. A csoportmunka kialakítása, szervezése: forrásteremtés

Pataki, 27-46, 57-59

5. A szociális csoportmunka folyamata, a csoportfejlődés szakaszai, fázisai

Pataki, 64-98. (a gyakorlatokat hagyjátok most ki!)

6. A csoportdinamika

Toesland-Rivas: Csoportdinamika

7. Egyén a csoportban

Toesland-Rivas: Egyén a csoportban

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

8. A csoport vezetése, vezetői szerepek, funkciók, feladatok, felelősségek, stílusok, hatalom, kompetenciák, etika

Pataki, 98-102; előadás, ill. Toeslan-Rivas: A csoportvezetés

Szóbeli vizsga: azon hallgatók esetében, akik nem teljesítették a félév folyamán a közepes szintet, vagy javítani akarnak szóban a félév során elért eredményükön

Kötelező irodalom:

Hegyesi-Kozma-Szilvási-Talyigás (szerk.) (1997 és későbbi megjelenések): *A szociális munka elmélet és gyakorlata* 4. kötet, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia Tanárképző Főiskola, Budapest, 9-16, 35-53, 86-334.

Pataki Éva (2010): *Szociális munka csoportokkal*. Szociotéka, Debrecen (tanszéki honlapon).

Németh László (2002 és későbbi megjelenések): Szociális munka csoportokkal. In: Kozma Judit (szerk.): *Kézikönyv szociális munkásoknak*. Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 186-229.

Ajánlott irodalom:

(legalább 1 idegen nyelvű)

Rudas János (1990 és későbbi megjelenések): *Delfi örökösei*. Gondolat, Budapest, 3., 5. fejezetek.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szakmai képességfejlesztés II.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM3302 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Kozma Judit, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel: BTBNSZM1101, BTBNSZM1102
Óraszám/hét: 2 óra/ hét	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A Szociális munka csoportokkal c. tárgyhoz kapcsolódó készségfejlesztés. Gyakorlati stúdium, melyen a hallgatók kiscsoportban (max.15 fő) vesznek részt, és melynek céljai a következők: • egyrészt elő kell segítenie, hogy a hallgató elsajátítsa a csoportokkal végzett szociális munka hatékony végzéséhez szükséges alapvető készségeket, • növelje a hallgató szakmai és a személyközi hatékonyságát, elő kell segítenie a reális önismeret kialakulását. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: képesség: - Felkészült a szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekre az érintettekkel, szakmai szervezetekkel, a társszakmák és a közigazgatás szakembereivel, önkéntesekkel. attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. - Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett. - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. - Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. autonómia és felelősség:	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Csoportdinamika 2. Konfliktuskezelés 3. Mediáció Módszer: gyakorlatok, megfigyelés és elemzés	
Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: W. Golding: A Legyek ura vagy a Ottlik Géza: iskola a határon című művének elemzése csoportpszichológiai szempontból. Leadási határidő:	
Kötelező és ajánlott irodalom: Lásd a Szociális munka csoportokkal c. tárgynál!	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Struktúra és rétegződés	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM3303 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3ó	Előfeltétel: BTBLSZM1104
Óraszám/hét: 1-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus bemutatja a struktúra és rétegződés legfontosabb alapfogalmait, elméleteit, hazai és nemzetközi kutatási irányait. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A helyes magatartás, valamint a jó döntés elveiről kialakított álláspontok kritikus, elemző megítélése. A lényeges és a lényegtelen mozzanatok, jelenségek megkülönböztetése. Az ok-okozati összefüggések felismerése. képesség: A morális problémák felismerése, értelmezése, a lehetséges válaszok megfogalmazásának képessége. A cselekedet és a következmény összefüggéseinek figyelembevétele. A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvő igényének kialakítása attitűd: A problémaérzékenység fejlesztése, az igazságérzet és a becsületesség képességének formálása. autonómia és felelősség: A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvő igényének kialakítása	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. A társadalmi helyzet és a társadalmi struktúra fogalmának főbb értelmezései. 2. A struktúra és a rétegződés megkülönböztetése, társadalmi különbségek és egyenlőtlenségek. 3. Karl Marx és Max Weber osztályelmélete. 4. A társadalmi struktúra normativista, funkcionista elmélete. 5. A társadalmi struktúra konfliktuselméleti megközelítése. 6. Modern osztályelméletek, neo-marxista és neo-weberiánus megközelítések. 7. Az iparosodási folyamat és a társadalmi struktúra alakulása. 8. Társadalmi egyenlőtlenségek, meritokrácia, iskola és mobilitás. 9. Társadalmi rétegződés és életstílus. 10. A társadalmi helyzet empirikus mérése: munkamegosztási helyzet, osztályhelyzet, foglalkozási presztízs, társadalmi-gazdasági státusz, a státuszinkonzisztencia. 11. A társadalmi struktúra kapcsolathálózati felfogása és a tőkeelméletek. 12. A szocialista társadalom struktúrájának megközelítései: a munkamegosztásra és a munkajelleg csoportokra épülő megközelítések, piac és redistribúció, az L-modell és a két-háromszög modell. 13. A társadalmi struktúra, rétegződés és egyenlőtlenségek alakulása Magyarországon a rendszerváltás után. 14. A társadalmi egyenlőtlenségek különböző formáinak (pld. Nemi, etnikai helyzetből adódó) elemzése.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: - Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli beszámoló, ötfokú skálán történő értékelés. A hallgatók írásbeli vizsgát tesznek, 4 feladat alapján, egyenként 10 pontot érnek a feladatok. Pontozás: 38-40: jeles (5)	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

35-38: jó (4)
29-34: 3 (közepes)
21-28: 2 (elégséges)
0-20: 1 (elégtelen)

Kötelező irodalom:

ANDORKA Rudolf –HRADIL, Stefan –. PESCHAR, Jules L (szerk.): Társadalmi rétegződés. Aula, Budapest, 1995
ANGELUSZ Róbert (szerk.): A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum, Budapest, 1999
KOLOSI Tamás: Tagolt társadalom. Gondolat, Budapest, 1987, 89-123. o.
Robert K. Merton Social Structure and Anomie. American Sociological Review Vol. 3, No. 5 (Oct., 1938), pp. 672-682
RÓBERT Péter (szerk.): A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum, Budapest, 1998

Ajánlott irodalom:

ALEXANDER Jeffrey C.: Szociológiaelmélet a II. világháború után. Balassi, Budapest, 1996, 122-147. o.
ANDORKA Rudolf: A társadalmi egyenlőtlenségek növekedése a rendszerváltás óta. In: Szociológiai Szemle 1996./1.
ANDORKA Rudolf: A társadalmi mobilitás változásai Magyarországon. Gondolat, Budapest, 1982.
ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert: Hálózatok, stílusok, struktúrák. ELTE Szociológiai Intézet, 1991
ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert: A magyarországi kapcsolathálózatok néhány sajátossága. In: Szociológia 1988. 2.
ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert: Társadalmi átrétegződés és szociális-politikai identifikáció. In: Szociológiai Szemle 1995. 2.
CSITE András – KOVÁCH Imre: Gazdasági elit: útban az osztályhatalomhoz. In_ Társadalmi Szemle. 1998. 4.
DARVAS Á. – TAUSZ K.: A gyermekek szegénysége. In: Szociológiai Szemle, 2002/4. 95-120.
DARVAS Á. – TAUSZ K.: Gyermekszegénység. Demos, Budapest, 2006
FÁBIÁN Zoltán – KOLOSI Tamás – RÓBERT Péter: Fogyasztás és életstílus. In: KOLOSI T. – TÓTH I. Gy. – VUKOVICH Gy. (szerk.): Társadalmi Riport 2000. Budapest, TÁRKI, 2000. 225-259. o.
FERGE Zsuzsa 1969: Társadalmunk rétegződése. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1969, 77-158. o.
FERGE Zsuzsa: A rendszerváltás megítélése. In_ Szociológiai Szemle 1996. 1.
FERGE Zsuzsa: A társadalmi struktúra és az iskolarendszer közötti néhány összefüggés. In: FERGE Zsuzsa: Társadalompolitikai tanulmányok. Gondolat, Budapest, 1980
GAZSÓ Ferenc: A társadalmi folyamatok és az oktatási rendszer. In: Századvég. Új folyam. 1997. 7. szám
KOLOSI Tamás (szerk.) Elméletek és hipotézisek. Rétegződés-modell vizsgálat I. Társadalomtudományi Intézet, 1982
KOLOSI Tamás (szerk.): Egyenlőtlen helyzetek. Kossuth, Budapest, 1988
KOLOSI Tamás – RÓBERT Péter: A magyar társadalom szerkezeti átalakulásának és mobilitásának főbb folyamatai a rendszerváltás óta.
In: KOLOSI T. – TÓTH I. Gy. – VUKOVICH Gy. (szerk.): Társadalmi Riport 2004. TÁRKI, 2004. 48-74. o.
KOLOSI Tamás: A terhes babapiskóta: A rendszerváltás társadalmi szerkezete. Osiris, Budapest, 2000
KOLOSI Tamás: Előre. A státuszmegszerzés és az esélyegyenlőtlenség komplex megközelítése. In: Szociológiai Szemle 2006. 1. szám. 93-102. o.
KONRÁD György- SZELÉNYI Iván: Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz. Gondolat, Budapest, 1989
LENGYEL György – SZÁNTÓ Zoltán (szerk.): Tőkefajták. A társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája. AULA, Budapest, 1998
Robert King Merton, Lewis A. Coser: The Idea of social structure: papers in honor of Robert K. Merton. 1975.
RÓBERT Péter: Családösszetétel, társadalmi tőke és iskolai egyenlőtlenségek. In: Útközben. Tanulmányok a

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

társadalomtudományok köréből. Somlai Péter 60. születésnapjára. Új Mandátum, Budapest, 2001. 94-120. o.
RÓBERT Péter: Társadalmi mobilitás. A tények és vélemények tükrében. 2. kiadás ARTT – Századvég, 2001
SZALAI Erzsébet: Gazdasági elit és társadalom a magyarországi újkapitalizmusban. Aula, Budapest, 2001
SZELENYI Iván-ERIK Costello: A piaci átmenet elmélete: vita és szintézis. In: Szociológia Szemle 1996. 2.
SZELENYI Iván: Új osztály, állam, politika. Európa, Budapest, 1990. 77-83. o.
TARDOS Róbert: Kapcsolathálózati megközelítés: Új paradigma? In: Szociológiai Szemle. 1995. 4.
VEBLEN, Thorstein: A dologtalan osztály elmélete. KJK, Budapest, 1975
WEBER, Max: Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. 1. (Ebből a negyedik fejezet)
Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1987, 303-308. o.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Társadalmi hátrányok szociológiája	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM3304 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ö	Előfeltétel: BTBNSZM1104
Óraszám/hét: 0-1	Számonkérés módja: gy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Magyarországon az egyik legsúlyosabb társadalmi probléma a halmozottan hátrányos helyzetűek társadalmi leszakadása, kirekesztődése. A hátrányos helyzet különböző tényezők mentén alakulhat ki, ilyenek a szociális, etnikai, egészségi állapotbeli, kulturális, életmódbeli helyzet. A tárgy a hátrányos helyzet kialakulásának, kezelésének és megelőzésének szociológiai vonatkozásaival foglalkozik Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> Társadalmi egyenlőtlenségekkel és szegénységgel kapcsolatos ismeretek megalapozása <i>képesség:</i> Társadalmi hátrányok következményeinek felismerése a szociális munka során <i>attitűd:</i> érzékenyítés az egyenlőtlenségekből fakadó hátrányokra <i>autonómia és felelősség:</i> A társadalmi hátrányok felszámolása melletti elköteleződés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Társadalmi egyenlőtlenségek, struktúra és rétegződés. 2. A magyar társadalom egyenlőtlenségi dimenziói. Jövedelem és szegénység. 3. Szegénység elméletek, Depriváció. A szegénység mérése. 4. Hagyományos szegénység és "új szegénység". 5. Tartós és átmeneti szegénység. Belépési és kilépési mobilitás a szegénységen belül. 6. A társadalmi kirekesztődés és leszakadás. 7. Társadalompolitikai alternatívák. 8. Etnikai hátrányok. 9. Egészségi állapotból, kulturális, életmódbeli sajátosságokból fakadó hátrányok. 10. A nem és az életkor társadalmi összefüggései. 11. Társadalmi kohézió. 12. Asszimiláció, szegregáció, integráció. 13. Egyenlő bánásmód, vagy diszkrimináció. 14. Munkanélküliség, hajléktalanság, eladósodás. Versenyképesség, életminőség és a társadalmi kohézió.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
Gyakorlati jegy Órai beszámoló a kötelező irodalomból, plusz az Esély és Szociológiai Szemle áttekintése a megadott szempontok alapján.	
Kötelező irodalom: SPÉDER Zsolt: <i>A szegénység változó arcai</i> . SZÁZADVÉG KIADÓ. 2002 Kelly, Patritzia-Fernandez (1998) Társadalmi és kulturális tőke a városi gettóban: következmények a bevándorlás gazdaszociológiájára. In Lengyel György – Szántó Zoltán (szerk.) <i>Tőkefajták: a társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája</i> . Budapest, Aula, 239-280. Az Esély illetve a Szociológiai Szemle (utolsó 5 év) témával kapcsolatos cikkeinek áttekintése – önálló	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

munka

Ajánlott irodalom:

Ambrus, P. (1988): A Dzsumbuj. Budapest: Magvető Kiadó
Lewis, Oscar (1968) *Sánchez gyermekei*. Budapest, Európa
Lazarsfeld, Paul – Jahoda, Marie – Ziesel, Hans (1999) *Marinethal*. Budapest, Új Mandátum
Piketty, Thomas (2015): A tőke a 21. században. Kossuth, Budapest.

Tantárgy neve: A családszociológia alapjai	Tantárgy Neptun kódja: BTBLSZM3305 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3 ^ő	Előfeltétel: BTBLSZM1104
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus a társadalomismereti blokk fontos tárgya. Párhuzamosan fut a Társadalmi hátrányok szociológiája című órával. A tárgy a családszociológiai elméleteivel, koncepcióival, alapfogalmaival és fő témáival ismerteti meg a hallgatókat. A családszociológiai irányzatok bemutatása után kitér a család funkcióinak vizsgálatára (különös tekintettel a családon belüli szocializáció bemutatására) a párválasztás, a házasságkötés, a válás, a családon belüli konfliktusok, a gyerekvállalás, a különböző családtípusok, a férfi/női szerepek tárgyalására, illetve megismerteti a hallgatókat a legfrissebb családszociológiai kutatások eredményeivel, az alapvető demográfiai folyamatokkal, hazai és uniós összehasonlításban. Végezetül megtárgyaljuk a családpolitika legújabb fejleményeit és áttekintjük a családszociológia kutatási módszereit. A kurzus megalapozza a „Szociális munka gyermekes családokkal” című órát. Hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók felismerjék és megértsék az emberi viselkedés és élethelyzet családi szocializáció során megalapozott és ezáltal nagymértékben meghatározott voltát. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A kurzus hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók felismerjék és megértsék az emberi viselkedés és élethelyzet családi szocializáció során megalapozott és meghatározott voltát, ugyanakkor az egyéni fejlődés lehetőségeit. képesség: Képes átlátni a család működésének rejtett összefüggéseit, az egyes családi folyamatok mögötti meghatározó tényezőket, szabályszerűségeket. attitűd: Érzékenység és nyitottság a különféle háttérű és összetételű családok problémái iránt. autonómia és felelősség: Felelősségteli hozzáállás a különféle egyéni és családi életciklusok tipikus problémái, kihívásai iránt.	
Tantárgy tematikus leírása:	
1. A családszociológia tanításának (és tanulásának) célja. A család szociológiai megközelítésének lehetőségei. A család fogalma. 2. Családszociológiai irányzatok, iskolák IRODALOM: Cseh-Szombathy L. (1979) Családszociológiai problémák és módszerek. Budapest: Gondolat Kiadó. (10-33.old) http://www.uni-miskolc.hu/~bolalma	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

3. Funkcionalista családszociológia. A modern család társadalmi funkciói, funkciózavarai. A modern család érzelmi szerepe.

4. Szocializáció a családban

5. Családtípusok

IRODALOM: Somlai Péter (1986): Konfliktus és megértés. A családi kapcsolatrendszer elmélete. Budapest: Gondolat Kiadó. (55-101. old)

<http://www.uni-miskolc.hu/~bolalma>

6. Férfi és női szerepek, gyerekvállalás a mai magyar családokban. I.

7. Férfi és női szerepek, gyerekvállalás a mai magyar családokban. II.

IRODALOM: Párkapcsolatok – Murinkó-Spéder

Gyerekvállalás – Kapitány-Spéder

Az írások letölthetők a Demográfiai Portré 2015-ös számából:

<http://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/issue/view/532>

8. A modern család, mint kommunikációs rendszer.

9. Párválasztás, szerelem

IRODALOM: Bukodi Erzsébet: Ki kivel (nem) házasodik? Szociológiai Szemle 2002/2.

<http://www.mtapti.hu/mszt/szemle.htm>

Az írás letölthető a Demográfiai Portré 2015-ös számából:

<http://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/issue/view/532>

10. Családon belüli konfliktusok.

IRODALOM: Válás és szétköltözés – Földházi Erzsébet

11. Családon belüli erőszak.

IRODALOM: Tóth Olga: Családon belüli erőszak.

<http://www.mek.oszk.hu/02000/02019>

12. Családpolitika, családtámogatások

IRODALOM: Családtámogatás, gyereknevelés, munkavállalás – Makay Zsuzsanna

Az írás letölthető a Demográfiai Portré 2015-ös számából:

<http://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/issue/view/532>

13. Gyermekvédelem

14. Családszociológiai kutatási módszerek

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

-

Az előadás teljesítésének módja, értékelése:

Írásbeli vizsga a megadott kötelező irodalom és az órai anyagok alapján.

Pontozás:

38-40: jeles (5)

35-38: jó (4)

29-34: 3 (közepes)

21-28: 2 (elégséges)

0-20: 1 (elégtelen)

Kötelező irodalom:

Lásd a tematikánál!

Ajánlott irodalom:

CSALÁDSZOCIOLÓGIA (Szöveggyűjtemény, Szerk: Schadt Mária) Comenius BT, Pécs 2000.

Cseh-Szombathy László: A HÁZASTÁRSI KONFLIKTUSOK SZOCIOLÓGIÁJA

Gondolat, Budapest, 1985.

Madonna Kolbenschlag: BÚCSÚCSÓK CSIPKERÓZSIKÁNAK Csokonai Kiadó, Debrecen Budapest, 1999.

Virginia Satir: A CSALÁD EGYÜTTÉLÉSÉNEK MŰVÉSZETE. AZ ÚJ CSALÁDMŰHELY BFI-Budapest,

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Berne, Eric: EMBERI JÁTSZMÁK Háttér Kiadó Kft 2002.

Roderick Phillips: AMIT ISTEN ÖSSZEKÖTÖTT. A VÁLÁS RÖVID TÖRTÉNETE Osiris, Budapest, 2004.

A GYERMEKKOR TÖRTÉNETE (Szöveggyűjtemény, Szerk: Vajda Zsuzsanna, Pukánszky Béla) Eötvös József Könyvkiadó Budapest, 1998.

Alice Miller: A TEHETSÉGES GYERMEK DRÁMÁJA Osiris, Budapest, 2005.

Boldizsár Ildikó: MESETERÁPIA Magvető Kiadó, Budapest 2010.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociális jog	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM3306 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3 ^ő	Előfeltétel: BTBNSZM2207
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy általános célja az, hogy a hallgatókat megismertesse a szociális jog és a társadalombiztosítás területével. Ezeket a jogszabályokat majd munkájuk során alkalmazniuk és részleteiben jobban ismerniük kell, de ehhez egyszer át kell látniuk a rendszert egységesen Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a hallgatók ismerni és értelmezni fogják a szociális munkához kapcsolódó szociális jogi területek szabályozását képesség: a hallgató képes lesz eligazodni a szociális jog világában, így a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek jogi hátterében, annak esetleges módosítási lehetőségeiben attitűd: fejlődik a hallgató érzékenysége és nyitottsága a társadalmi és szociális problémákra, valamint elkötelezettsége és felelősségvállalása a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás iránt, hisz a jogrendszer és a jogi szabályozás módjai befolyásolják a problémákat és kezelésüket autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. Foglalkoztatáspolitikai jogszabályai (EU és hazai jog), hazai szervezetrendszere 2. Foglalkoztatáspolitikai aktív eszközei 3. Foglalkoztatáspolitikai passzív eszközei 4. Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások és természetben nyújtott szociális ellátások 5. Szociális szolgáltatások 6. Gyermekvédelem- ellátások 7. Gyermekvédelem- hatósági intézkedések 8. Társadalombiztosítási rendszerek 9. Egészségbiztosítás 10. Balesetbiztosítás 11. Nyugdíjbiztosítás 12. -14. Jövedelmek-feldolgozások	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
A félév során a hallgatóknak kell jogeseteket gyűjteni és elemző módon bemutatni.	
Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	
Szóbeli vizsga	
Kötelező irodalom:	
CZUCZ Ottó: <i>Szociális jog I-II.</i> Unio Bp. 2002	
FILÓ-KATONÁNÉ: <i>Gyermekvédelem gyámügy.</i> HVG-ORAC Bp., 2003	
GECSE Istvánné – JAKAB Nóra – MENYHÁRT Szabolcs – PRUGBERGER Tamás –TÓTH Hilda –VARGA Zoltán: <i>Szociális jog</i>	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

II. Társadalombiztosítási jog. Novotni, Miskolc 200

Jo Shaw (2000): Social law and policy in an Evolving European Union. Oxford, Portland. ISBN 1-84113-107-5

Ajánlott irodalom:

MOLNÁR Margit: *Szociálpolitikai és szociális jogi alapismeretek.* PTE ÁJK Pécs.2003

PRUGBERGER Tamás: *Magyar és európai összehasonlító társadalombiztosítási jog.* Bíbor, Miskolc, 2001

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Társadalmi problémák a gyakorlatban	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM3307 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3 ^ő	Előfeltétel: BTBNSZM2201, BTBNSZM2202
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A hallgatók az elméletben megismert társadalmi problémákat képesek lesznek beazonosítani és a gyakorlatban feltárni, megvizsgálni, kezelni. Terepmunka révén kapcsolódnak az intézet társadalmi konfliktusokkal foglalkozó projektjébe. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> elemzés, alkalmazás, együttműködés <i>attitűd:</i> nyitottság, empátia, elkötelezettség <i>autonómia és felelősség:</i> segítség, intervenció, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: 1. A társadalom fogalma, értelmezései 2. Társadalmi problémák elmélete 3. Társadalmi konfliktusok 4. Terepmunka I. - kérdőívezés 5. Terepmunka I. - kérdőívezés 6. Terepmunka I. - kérdőívezés 7. Terepmunka I. - kérdőívezés 8. Zárthelyi dolgozat 9. Terepmunka II. - interjúzás 10. Terepmunka II. - interjúzás 11. Terepmunka II. - interjúzás 12. Terepmunka II. - interjúzás 13. Terepmunka II. - interjúzás 14. Zárthelyi dolgozat	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
Két zárthelyi dolgozat	
Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	
A jegy szerzésének feltétele a gyakorlatok minimum 75%-án való részvétel, a megbeszéltek szerinti munka és két zárthelyi dolgozat: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles	
Kötelező irodalom:	
BABBIE, Earl (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi Kiadó.	
CSEH-SZOMBATHY László, FERGE Zsuzsa (szerk.) (1971): A szociológiai felvétel módszerei. Budapest: KJK.	
HELTAI Erzsébet, TARJÁNYI József: A szociológiai interjú készítése,	
http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/html/a509.html	
Sociological Methods.	
http://www.sociology.org.uk/notes/revgrm5.pdf	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Ajánlott irodalom:

Émile DURKHEIM: *The Rules of Sociological Method*.

https://monoskop.org/images/1/1e/Durkheim_Emile_The_Rules_of_Sociological_Method_1982.pdf

KOVÁCS Zoltán (2002): *Népesség- és településföldrajz*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.

SZTÁRAYNÉ KÉZDY Éva (2003): *Az interjúkészítés módszertana*,

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0091_KM_06_Az_interjukeszites

Tantárgy neve: Szociálpszichológia	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM3308 Tárgyfelelős intézet: BTK-ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Csepeli György, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel: BTBNSZM1107
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: koll.
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A Szociálpszichológia (elmélet és gyakorlat) tantárgy célja, hogy bevezesse a hallgatókat az alapvető szociálpszichológiai fogalmak ismeretébe, megismertesse velük az interaktív és a kognitív szociálpszichológia témáit, elméleteit, és fontosab empirikus eredményeit. A gyakorlatok az elméleti előadások ismereteinek alkalmazását, a mindennapi életben való hasznosítását célozzák.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> társas-és társadalmi valóság ismeret <i>képesség:</i> megértés, tolerancia, empátia <i>attitűd:</i> segítség <i>autonómia és felelősség:</i> empowerment, közösségfejlesztés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: II. 15 Az én “Ki vagyok én?” teszt II.22 A másik Személyiségtesztek III.1 Az interakció Fogoly dilemma III.9 A kommunikáció Rémhírterjedés	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

III. 22

Az interperszonális kapcsolat

III.29

A szerep

Szociodráma

IV. 5

A kiscsoport

Film: Módszerek

Szociometria

IV. 12

A tömeg

Fókuszcsoporth

IV. 26

A társadalmi megismerés

Attitűdskála szerkesztés

V.3

A identitás

ISSP adatbázis (nemzeti identitás)

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

egyéni és csoportos prezentációk

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

25 % a félévközi teljesítmény aránya, írásos vizsga, ismeret-teszt, esszé kérdésekre válaszadás

Kötelező irodalom:

Csepeli György 2014. Szociálpszichológia mindenkiben. Budapest: Kossuth

Hunyady György 2016. Jelentörténeti szociálpszichológia. Budapest: Eötvös

Hamilton, D.2005. Social Cognition. New York: Psychology Press

Ajánlott irodalom:

Fiske, S.T. 2005. Társas alapmotívumok. Budapest:Osiris

Siklaci, I. 2010. Előítélet és tolerancia. Budapest:Akadémiai Kiadó

Sherif, M. 1966. In common predicament: Social psychology of intergroup conflict and cooperation. Boston: Houghton-Mifflin

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

II/2

Tantárgy neve: Szociális munka közösségekkel	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM4401 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: BTBNSZM2201, BTBNSZM2202
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: koll.
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A közösségi szociális munka irányzatainak, hozzájuk kapcsolódó elméleteknek és gyakorlati példáknak megismerése a fő cél. Megismerkedik a hallgató a közösségfejlesztés módszertani gazdagságával, határtalan lehetőségeivel. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a hallgatók megismerik és megértik a közösségi szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét, annak beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait képesség: a hallgatóknak fejlődik képessége a bizalomépítésre, szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére, felismerni a forrásokat és a kockázatok elemzésének és kezelésének módját attitűd: a közösségekkel végzett szociális munka alapértékei közül a közösségi szociális munka számára kiemelkedő a demokrácia, fejlődik a hallgatók empátiája az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez, növekszik nyitottságuk az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. Községek definíciója, közösségi szociális munka irányzatai 2. Községsszervezés elmélete és gyakorlata 3. Községsszervezés elmélete és gyakorlata 4. Aktivizáló és feltáró eszközök a gyakorlatban 5. Képzőművészet a közösségsszervezésben 6. Dráma a közösségsszervezésben 7. Zene a közösségsszervezésben 8. Fenntartható fejlődés a közösségsszervezésben 9. Roma programok 10. Községi vállalkozások 11. Községi média 12. Látogatás a Dialóg egyesületnél 13. Munkavégzés a Dialóg egyesületnél 14. A tanult technikák alkalmazhatósága a szociális szféra különböző területein	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Bizonyos technikákat az órákon gyakorlatban kipróbálunk, dokumentum filmeket nézünk egyes témákhoz, melyeket közösen ki is elemzünk, ily módon a hallgatók megértése mélyül, illetve a tanár számára jobban nyomon is követhető, hogy mit értettek meg, mit nem.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Írásbeli vizsga

Kötelező irodalom:

HAVASI VIRÁG: A közösségfejlesztés módszertani gazdagságáról és alkalmazási területeiről. In: Szellem és tudomány. 9 évf. p 29-62

GOSZTONYI Géza: Közösségi szociális munka. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. Budapest, Szociális Szakmai Szövetség, 1998, 234-288.

ZASTROW, C. : A szociális munka közösségi gyakorlata. In: GOSZTONYI Géza (szerk.): Közösségi szociális munka. A szociális munka elmélete és gyakorlata 3. kötet. Semmelweis Kiadó, Budapest, 1994, 219-257.

Varga, P- Vercseg, I: Közösségfejlesztés. Magyar Művelődési Intézet, 1998. letölthető:

http://www.kka.hu/Kozossegi_Adattar/Azadatt.nsf/0/ec68caea967c3c04c125679f005b84b7?OpenDocument

HENDERSON Paul- VERCSEG Ilona: Community Development and Civil Society: Making Connections in the European Context. 2010, ISBN: 9781861349405

Ajánlott irodalom:

ALBERT József, HERPAINÉ MÁRKUS Ágnes, JÁSZ Krisztina: Szociális munka a fenntartható fejlődésért. Pécs, Szent László TISZK Nyomdája, 2011

BUDAI István, NÁRAI Márta (szerk.): Közösségi munka – társadalmi bevonás – integráció. Szöveggyűjtemény. Győr, Széchenyi István Egyetem, 2011.

MAYER Margit: The Onward Sweep of Social Capital: Causes and Consequences for Understanding Cities, Communities and Urban Movements. In: International Journal of Urban and Regional Research. Volume 27.1 March 2003 108-30

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Projektmunka I. (Csoport és közösségi munka munka a gyakorlatban)	Tantárgy Neptun kódja BTBNSZM4402 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: BTBNSZM3301
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A projekttervezés és menedzsment lépéseinek megtanulása után a tanultak alkalmazása a Szociális munka közösségekkel című tárgyban megismert projektekre. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> a hallgatók jobban megismerik és megértik a közösségi szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét, annak beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait <i>képesség:</i> a hallgatóknak tovább fejlődik képessége a bizalomépítésre, szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére, felismerni a forrásokat és a kockázatok elemzésének és kezelésének módját <i>attitűd:</i> a közösségekkel végzett szociális munka alapértékei közül a közösségi szociális munka számára kiemelkedő a demokrácia, fejlődik a hallgatók empátiája az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez, növekszik nyitottságuk az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra <i>autonómia és felelősség:</i> a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Projektmenedzsment alapfogalmai 2. Célok, mérőföldkövek, indikátorok, tevékenységtervek, logikai keretmátrix, 3. Humánerőforrás és eszközigeny tervezése, költségvetés tervezés 4. Disszemináció, kommunikáció 5.-14. Közösségfejlesztési projektek tervekbe fordítása utólag	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Projektek elemzése az órák keretében	
Gyakorlati jegy értékelése: A projektek elemzésének értékelése.	
Kötelező irodalom: FARSANG Zoltán: Projekt ciklus menedzsment. Szombathely, BDF Európa-tanulmányok Közp. (Európai integrációs felkészítési modulok) 2002. VERZUH, Eric: Projektmenedzsment. HVG Kiadói Rt., 2006. YESCOMBE, E. R. : A projektfinanszírozás alapjai. Panem, 2008.	
Ajánlott irodalom:	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Varga, P- Vercseg, I: Közösségfejlesztés. Magyar Művelődési Intézet, 1998. letölthető:

http://www.kka.hu/_Kozossegi_Adattar/Azadatt.nsf/0/ec68caea967c3c04c125679f005b84b7?OpenDocument

HENDERSON Paul- VERCSEG Ilona: Community Development and Civil Society: Making Connections in the European Context. 2010, ISBN: 9781861349405

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociális munka hátrányos helyzetű településeken	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM4403 Tárgyfelelős intézet: BTK-ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): Dr. Havasi Virág, egyetemi docens	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: BTBNSZM2201, BTBNSZM2202
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: k
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja a hátrányos helyzetű települések gondjainak megismerése és a jelenlegi ellátórendszer működésének. Ezen keresztül megtanulhatják a hallgatók, hogy hogyan zajlik a szociális munka jelenleg e településeken, és hogy miben szenvednek hiányt. A szegény ed hiányt. A fejletlen területeken lehetőségként adódik a fenntartható fejlődés körébe tartozó gazdálkodási és háztartásvezetési technikák megismerése, melyekkel olcsón és környezetvédő módon lehet a háztartások életminőségét javítani. Ezért ezen technikák megismerésére is időt szánunk. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: megismeri a hallgató a hátrányos helyzetű települések jellemzőit, veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre képesség: a hallgatóknak fejlődik képessége a bizalomépítésre, szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére, felismerni a forrásokat és a kockázatok elemzésének és kezelésének módját attitűd: fejlődik a hallgatók empátiája az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez, növekszik nyitottságuk az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. Hátrányos helyzetű település (operacionalizálás, már tanult kezelési módok összefoglalása) 2. Toldi modell 3. Kiselőadások 1 4. Kiselőadások 2 5. Kisközösségek kutatónap 6. Kisközösségek bemutató nap 7. Fenntartható fejlődés videók	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
Aktív részvétel az órákon, kiselőadások, kisközösségek bemutató	
Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	
A félévi munkára megajánlott jegy kapható.	
Kötelező irodalom:	
Kozma Judit és mts.: <i>Nyomorgó családok és szociális szolgáltatások</i>. Budapest, SzMI. (részletek), 2010 1000 nap a végeken (http://gyerekesely.maltai.hu/upload/file/1000_nap_web_uj.pdf) Budai István-Nárai Márta (szerk.) (2011): <i>Közösségi munka- társadalmi bevonás- Integráció</i>. Széchenyi István Egyetem, Győr Kovács Éva (szerk.) (2007): <i>Közösségtanulmány. Néprajzi Múzeum- PTE-BTK Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék</i> Nagyné Varga Ilona (szerk.) (2011): <i>Közösségi munka a családsegítésben</i>. Debreceni Egyetem Szociológiai és Szociálpolitikai Tanszéke, Debrecen. (Dandé István, Erdős Judit, Giczey Péter, Serafin József, Varga Matild, Vercseg Ilona) Albert-Jász-Herpainé (2011): <i>Szociális munka a fenntartható fejlődésért</i>. Szekszárdi Szociális műhelytanulmányok Hajdú, G- Sík, E: A hátrányos helyzetű kistelepülés, mint szociológiai jelenség (http://www.tarki.hu/hu/publications/WP/regionalis/201401_regionalis_muhely.pdf) Rural Development in the EU http://ec.europa.eu/agriculture/statistics/rural-development/2013/full-text_en.pdf	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Ajánlott irodalom:

KOZMA Judit – CSOBA Judit – CZIBERE Ibolya: *Helyi társadalmak, kirekesztettség és szociális ellátások*. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2004

The Northern Ireland Degree in social work partnership

<https://www.qub.ac.uk/schools/SchoolofSociologySocialPolicySocialWork/Education/PracticeLearning/Resources/Fileupload.320808.en.pdf>

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Családjog és gyermeki jogok	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM4406 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr.Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: BTBNSZM2207
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: k
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy épít „A jogtudomány alapjai” című kurzus ismeretanyagára és a kurzus segítségével megszerzett kompetenciákra. A kurzus hozzásegíti a hallgatókat ahhoz, hogy munkájuk gyakorlása során minél jobban eligazodjanak a munkájukat megalapozó jogszabályi környezetben és hozzásegítsék ügyfeleiket ahhoz, hogy érdekeiket hatékonyabban tudják képviselni a családjogi viszonyaikban. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a hallgatók ismerni és értelmezni fogják a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, valamint a családjogra képesség: a hallgató képes lesz eligazodni a családjog világában, így a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek jogi hátterében, annak esetleges módosítási lehetőségeiben attitűd: fejlődik a hallgató érzékenysége és nyitottsága a társadalmi és szociális problémákra, valamint elkötelezettsége és felelősségvállalása a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás iránt, hisz a jogrendszer és a jogi szabályozás módjai befolyásolják a problémákat és kezelésüket autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: 1. A gyermeki jogok, szülők jogai és kötelességei 2. A házasság 3. Rokontartás 4. Apaság 5. Válás 6. Az örökbefogadás célja, feltételei, az örökbefogadási eljárás, az örökbefogadás joghatásai 7. Gyámság: gyámrendelés, a gyámság ellátása 8-14. Jogeset-megbeszélés	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév során a hallgatóknak kell jogeseteket gyűjteni és elemző módon bemutatni.	
Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A jogeset-feldolgozásra megajánlott jelest lehet kapni, egyébként szóbeli vizsga.	
Kötelező irodalom: BARZÓ Tímea: <i>Családjog</i>. Novotni, Miskolc, 2004. HEINERNÉ BARZÓ Tímea (szerk.): <i>Családi jogi példatár</i>. Novotni, Miskolc, 2005. PTK IV. rész http://ptk2013.hu/uj-ptk-normaszoveg/uj-ptk-iv-konyv-csaladjog/711 Herring, Jonathan (2001): <i>Family Law. Issues, debates, policy</i>. Willam Publishing ISBN 1-903240-19-0	
Ajánlott irodalom: SOMFAI Balázs.: <i>Kapcsolattartás, mint a gyermek emberi joga</i>. HVGORAC Kiadó, Budapest, 2008.	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

KATONÁNÉ DR. PEHR E.- HERCZOG, M. (szerk.): *A gyermekvédelem nagy kézikönyve*. MERITUM sorozat.
Complex, Budapest 2011.

FILÓ E.-KATONÁNÉ DR. PEHR E.: *Gyermeki jogok, gyermekvédelem*; HVGORAC Kiadó, Budapest, 2009

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Devianciaszociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM4405 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező,
Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A hallgatók megismerkedhetnek a deviancia társadalomelméleti alapjaival és azt egyes deviáns magatartásformák szociológiai jellemzőivel, továbbá a magyarországi deviáns magatartásformák elterjedésével, az ellenük folyó küzdelemmel Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A mássággal kapcsolatos ismeretbővítés <i>képesség:</i> Felismerni a napi munka során a különböző deviáns magatartásformákat <i>attitűd:</i> tolerancia kifejlesztése a különféle deviáns magatartásformákkal kapcsolatban <i>autonómia és felelősség:</i> a deviáns magatartás formában szenvedők, és a szociális hálójukban e miatt veszélyeztetettekkel kapcsolatos felelősség	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás 1. A deviancia és a társadalmi beilleszkedési zavarok kifejezések jelentése. A deviáns magatartásformák különféle szemléletmódjai: pszichológiai, szociológiai, antropológiai. 2. Társadalomelmélet a devianciáról. Modern társadalom és deviancia. 3. A devianciák társadalmi percepciója – a deviancia társadalmi konstrukciója. 4. Klasszikus deviancia elméletek: Durkheim, Merton elméleteinek példáján. 5. Az alkoholizmus és a pszichiátriai megbetegedések főbb típusai és e jelenségek társadalmi háttere. 6. Öngyilkosság. Öngyilkossági kísérlet, és társadalmi hátterük. Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet a tizenévesek körében. 7. Kábítószer fogyasztási szokások. Kábítószer fogyasztás társadalmi háttere. Kábítószer fogyasztás az iskolás korú népesség körében. 8. Homoszexualitás: betegség vagy deviancia. Homoszexualitás a különböző társadalmakban. 9. Homoszexualitás a modern társadalomban. 10. Bűnözés. Fiatalkorú bűnelkövetés szociális faktorai. 11. A deviáns magatartásformák statisztikai elemzésének problémái. A deviáns magatartásformák a statisztikai adatok tükrében. 12. A deviáns magatartásformák magyarországi elterjedése. Deviáns magatartásformák elterjedése az Észak-magyarországi régióban. 13. A deviáns magatartásformák tárgykörében végzett főbb hazai kutatások. 14. Deviáns magatartásformák visszaszorításának lehetőségei Magyarországon. A devianciák megfékezésére szolgáló intézményrendszerek. Összefoglalás	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: beadandó dolgozat 20% kollokvium teljesítésének módja, értékelése: 80% tételek: 1. A deviancia és a társadalmi beilleszkedési zavarok kifejezések jelentése. A deviáns magatartásformák különféle szemléletmódjai: pszichológiai, szociológiai, antropológiai. 2. Társadalomelmélet a devianciáról. Modern társadalom és deviancia. 3. A devianciák társadalmi percepciója – a deviancia társadalmi konstrukciója. 4. Klasszikus deviancia elméletek: Durkheim, Merton elméleteinek példáján. 5. Az alkoholizmus és a pszichiátriai megbetegedések főbb típusai és e jelenségek társadalmi háttere.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

6. Öngyilkosság. Öngyilkossági kísérlet, és társadalmi hátterük. Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet a tizenévesek körében.
7. Kábítószer fogyasztási szokások. Kábítószer fogyasztás társadalmi háttere.
8. Kábítószer fogyasztás az iskolás korú népesség körében.
9. Homoszexualitás: betegség vagy deviancia. Homoszexualitás a különböző társadalmakban. Homoszexualitás a modern társadalomban.
10. Bűnözés. Fiatalkorú bűnelkövetés szociális faktori.
11. A deviáns magatartásformák statisztikai elemzésének problémái. A deviáns magatartásformák a statisztikai adatok tükrében.
12. A deviáns magatartásformák magyarországi elterjedése. Deviáns magatartásformák elterjedése az Észak-magyarországi régióban.
13. A deviáns magatartásformák tárgykörében végzett főbb hazai kutatások.
14. Deviáns magatartásformák visszaszorításának lehetőségei Magyarországon.
15. A devianciák megfékezésére szolgáló intézményrendszerek

Kötelező irodalom:

DUKRHEIM E.: *Az öngyilkosság / Szociológiai tanulmány.* KJK. Bp. 1982. 279-364. oldal
KELLY, D.: *DEVIAANT BEHAVIOR.* ST.MARTINS PRESS, NEW YORK, 21-29-P.
PIKÓ Bettina (Szerk.): *A deviáns magatartás szociológiai alapjai.* Jate Press - Szeged, 2002

Ajánlott irodalom:

BÍRÓ Judit (Szerk.): *Devianciák.* ÚJ MANDÁTUM, Budapest, 1998
Deviáns viselkedések szociológiája. GONDOLAT. Bp. 1964.
KELLY, D.: *DEVIAANT BEHAVIOR.* ST.MARTINS PRESS, NEW YORK, 74-79.-P
ROSTA Andrea: *A deviáns viselkedés szociológiája.* LOISIR. Bp - Piliscsaba, 2007.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szakmai képességfejlesztés III.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM4404 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: BTBNSZM1101, BTBNSZM1102
Óraszám/hét: 0- 2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja a kutatási és prezentációs készségek megtanulása és gyakorlása a problémalapú tanulás módszerével. Előkészíti a Szociális munka gyermekes családokkal c. tárgyat. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: képesség: - Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. - Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett. - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. - Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. autonómia és felelősség: Be kell mutatni a KKK-val összhangban, hogy milyen kompetenciákat igényel, illetve fejleszt a tantárgy	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: A hallgatók 4 fős csoportokban dolgoznak a szociális munkás gyakorlat egy-egy jelentős problémájának feltárásán, bemutatásán, a kezelés és szolgáltatások lehetséges módjainak felvázolásán, költség-haszon elemzésén. A témák kiválasztása az első órán történik. A feladat megoldásának menete: 1. Információ-gyűjtés a problémáról (dokumentumok, szakirodalom, szakértő adatközlők) 2. A probléma csomópontjainak (al-problémáinak) összegyűjtése, esetleg prioritási sorrend felállítása 3. Az egyes témák kidolgozása 4. A létező kezelési, szolgáltatási formák összegyűjtése, hozadékaik, tapasztalataik elemzése. 5. Prezentáció elkészítése	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

6. A prezentáció megvitatása
7. Utómunkálatok
Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Csoportmunka, prezentáció és beszélgetésvezetés alapján
Kötelező irodalom: A probléma alapú tanulás http://ofi.hu/problemaalapu-tanulas (2019. február 13.)
Ajánlott irodalom: Lásd a szociális munka BA képzés tantárgy leírásainál az intézeti honlapon!

Tantárgy neve: Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon I.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM4407 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A „Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon” c. tárgy a „Társadalom- és szociálpolitika” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói megismerhessék a mai magyar jóléti ellátások alapvető elemeit.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra. - Érti és átlátja a társadalomtudományi kutatások alapjait, a szakterület kutatási területeit és módszereit. - Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait. - Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait.	
képesség: - Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.	
attitűd: Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.

- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.

autonómia és felelősség:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.
- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

Tantárgy tematikus leírása:

- A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek a jóléti ellátórendszer fogalmával, valamint annak a mai magyar társadalomban elérhető főbb elemeivel.

Előadás:

- 1) Bevezetés
- 2) Az államszocialista szociálpolitika
- 3) A rendszerváltás jóléti rendszert érintő hatásai
- 4) A szociálpolitika interdiszciplináris megközelítése
- 5) A megváltozott jóléti állami struktúrák: - mi az állam feladata?, - mi a társadalmi integráció alapja?, - hogyan változott meg a munkamegosztás rendje?
- 6) Közgazdaságtani alapok: gazdasági teljesítmény vs. jóléti juttatások
- 7) Átalakuló családtámogatási rendszerek
- 8) Közoktatás és társadalmi (dez)integráció
- 9) Társadalombiztosítás – nyugdíjrendszer
- 10) Társadalombiztosítás – egészségbiztosítás
- 11) Állami egészségügyi ellátások vs. magánegészségügyi szolgáltatások
- 12) Munkanélküliség, segélyezés, közfoglalkoztatás
- 13) Központi tervek vs. helyi szegénypolitikák
- 14) Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

- A félév közepén és a félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján 1-1 zárthelyi dolgozatot kell írni.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félévi érdemjegyre a félévközi teljesítmény 100 %-os aránnyal kerülhet beszámításra. (Megajánlott jegy)

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, akkor a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát kell tennie.

Kötelező irodalom:

- Bajkó Attila et. al.: A magyar nyugdíjrendszer fenntarthatóságáról, Közgazdasági Szemle, 2015 dec.
www.kszemle.hu/tartalom/letoltes.php?id=1598
- Csapó Benő: A magyar közoktatás problémái az adatok tükrében, Iskolakultúra, 2015
<http://real.mtak.hu/34819/>
- Ferge Zsuzsa: Magyar társadalom és szociálpolitika (1990-2015), Osiris, 2017 (kijelölt fejezetek)
- Gulácsi László: A magánfinanszírozás helye a magyar egészségügyben, Biztosítás és Kockázat, 2016/III. <http://real.mtak.hu/44955/>
- Györffy Zsuzsa et. al.: Mit gondolnak a családorvos-rezidensek a hálapénzről? Orvosi Hetilap, 2017/26,
<https://akademiai.com/doi/pdf/10.1556/650.2017.30768>
- Hüse Lajos: Szociális és egészségügyi szolgáltatók együttműködési szükségleteinek feltárása, Acta Medicina et Sociologica, 2015 <http://ams.foh.unideb.hu/hu/szocialis-es-egeszsegugyi-szolgaltatok-egyuttmukodesi-szuksegleteinek-feltarasa-szakerto>
- Kálmán Judit: A közfoglalkoztatási programok háttere és nemzetközi tapasztalatai, Közelkép, 2014
http://econ.core.hu/file/download/mt_2014_hun/kozelkep_1.pdf
- Kapitány Balázs: A népesedéspolitikával kapcsolatos elvárások és a családtámogatások ismertségének változása Magyarországon 2010-2016 között, Demográfia, 2015/4,
<http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/2668/2520>
- Nagy Gyula: Munkanélküli segélyezés Magyarországon a kilencvenes években, Közgazdasági Szemle, 2000 okt. <http://epa.oszk.hu/00000/00017/00064/pdf/nagy.pdf>
- Tomka Béla: A szociálpolitika átalakulása Magyarországon 1945 és 1968 között, OTKA-81253 kutatási zárójelentés, 2013 http://real.mtak.hu/12611/1/81253_Z1.pdf
- Váradi Mónika Mária: Értékteremtő közfoglalkoztatás periferikus vidéki terekben, Esély, 2016/1
http://www.esely.org/kiadvanyok/2016_1/2016-1_2-1_Varadi_Ertokteremto_kozfoglalkoztatasi.pdf
- Zolnai Erika et. al.: Lehetőség, kihívás vagy akadály? A közoktatás integrációs feladatai – nemzetközi kitekintés és magyarországi helyzetkép, Különleges Bánásmód, 2016/2 <http://real.mtak.hu/80304/>

Ajánlott irodalom:

- Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, 2012 TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043,
http://jak.ppke.hu/uploads/articles/186601/file/SZOCI%C3%81LIS_JOG-1.pdf
- Csontos László - Kornai János - Tóth István György (1996): Az állampolgár, az adók és a jóléti rendszer fogalma. Századvég 1996/2.sz.
- Gábor András: A magyar jóléti rendszer jogi szabályozásának változása 1990-1995 között. Esély, 1996/3. sz. http://www.esely.org/kiadvanyok/1996_3/amagyarjoleti.pdf

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Segítő kapcsolatok pszichológiája	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM4408
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
Tantárgyelem: kötelező	
Tárgyfelelős: Dr. Szobeczkiné Pócsi Orsolya	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: BTBNSZM1107
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék és szakszerűen használják a szociális munkához szükséges alapfogalmakat, elméleti modelleket, a csoportok kategorizálási lehetőségeit, a csoportfejlődés szakaszait, a csoportvezetés módszereit és technikáit. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a humán fejlődésre, csoportokra vonatkozó főbb elméleteket. Ismeri és érti a csoport működését, a szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra és közösségekre. képesség: Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket. Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. attitűd: Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére. autonómia és felelősség: Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli. Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: 1. Történeti áttekintés, hivatásos és nem hivatásos segítők. 2. A segítő modell áttekintése, a segítő kapcsolat, mint munkaszövetség, munkaszerződés. 3. Kommunikáció, a ráhangolódás, az aktív hallgatás, empátia kifejezése, konfrontálás. 4. Ellenállás, az énvédő mechanizmusok szerepe az ellenállásban. 5. A korrektív emocionális élmény 6. A csoport, mint szociális mikrokozmosz, dinamikus kölcsönhatások. 7. A csoportkohézió jelentősége, hatásmechanizmusa, csoportfejlődés szakaszai 8. Alkalmazási formák és területek, csoportterápiák, klinikumon kívüli alkalmazási területek 9. A gyógyító beszélgetés 10. A rogersi triász, empátia, kongruencia, feltétel nélküli elfogadás. 11. A gyógyító beszélgetés szakaszai 12. A célzott beszélgetés 13. Önismeret, strukturált gyakorlatok	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

14. Önismeret, pszichodramatikus módszerrel

Félévközi számonkérés módja és értékelése:-

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Szóbeli vizsga

Kötelező irodalom:

Ruth Bang: A célzott beszélgetés Tankönyvkiadó, 1983

Tringer László: A gyógyító beszélgetés Medicina Könyvkiadó, 2007

Szőnyi Gábor: Csoportok és csoportozók, A lélektani munkára épít csoportok vezetése Medicina, 2005

I. Yalom: A csoportpszichoterápia elmélete és gyakorlata, Animula, 1995

Ajánlott irodalom:

Gerard Egan: a képzett segítő ELTE Etvös Kiadó, 2011

Rudas János: Delfi örökösei Lélekben Otthon Kiadó, 2007

Rudas János: Javne örökösei Lélekben Otthon Kiadó, 2009

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

III/1.

Tantárgy neve: Projektmunka II – (Csoport és közösségi munka a gyakorlatban)	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM0501 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 5Ő	Előfeltétel: BTBNSZM4401, BTBNSZM3301
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A közösségi szociálismunka és a projekttervezés eddigi elméleti jellegű ismereteit kamatoztatják a hallgatók a gyakorlatban, kiscsoportban végzett, közösségi szociális munka projekt lebonyolításával. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a hallgatók jobban megismerik és megértik a közösségi szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét, annak beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait képesség: a hallgatóknak tovább fejlődik képessége a bizalomépítésre, szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére, felismerni a forrásokat és a kockázatok elemzésének és kezelésének módját attitűd: a közösségekkel végzett szociális munka alapértékei közül a közösségi szociális munka számára kiemelkedő a demokrácia, fejlődik a hallgatók empátiája az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez, növekszik nyitottságuk az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Feladat ismertetése, csoportok alakítása, témák kiválasztása 2. Projektek megtervezése 3. -13. Projektek megvalósítása a terepeken, folyamatos feedback 14. Megvalósult projektek bemutatása, értékelése	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: gyakorlati munka Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: értékelésre kerül a projektterv, annak megvalósítása és az eredmények prezentálása	
Kötelező irodalom: FARSANG Zoltán: Projekt ciklus menedzsment. Szombathely, BDF Európa-tanulmányok Közp. (Európai integrációs felkészítési modulok) 2002. VERZUH, Eric: Projektmenedzsment. HVG Kiadói Rt., 2006. YESCOMBE, E. R. : A projektfinanszírozás alapjai. Panem, 2008. Ajánlott irodalom: Varga, P- Vercseg, I: Közösségfejlesztés. Magyar Művelődési Intézet, 1998. letölthető:	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

http://www.kka.hu/Kozossegi_Adattar/Azadatt.nsf/0/ec68caea967c3c04c125679f005b84b7?OpenDocument

HENDERSON Paul- VERCSEG Ilona: Community Development and Civil Society: Making Connections in the European Context. 2010, ISBN: 9781861349405

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociális munka különböző klienscsoportokkal	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM5502 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 5Ő	Előfeltétel: BTBTNSZM2202, BTBNSZM3301
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus szerves egységet képez a szociális ismeretek blokkhoz tartozó egyéb tárgyakkal különösen a Szociális esetmunka és a Szociális munka közösségekké című kurzusokkal. Ezekén kívül ez az elméleti kurzus megalapozza a Projektmunka I-II. kurzusokat, melyek a csoportmunkát és a közösségi munkát a gyakorlatban mutatják be. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A különböző klienscsoportokkal végzett szociális munka ismeretei. képesség: Rendszerszintű gondolkodás, nyitottság, empátia különféle csoportok iránt. Differenciálási képesség. attitűd: A problémaérzékenység fejlesztése, az igazságérzet és a becsületesség képességének formálása. autonómia és felelősség: A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A csoportokkal végzett szociális munka jellegzetességei 2. Közösség, csoport, társadalom 3. Csoportdinamika, csoportfolyamatok 4. Közösség és társadalom 5. Szociális munka kisgyerekes családokkal 6. Szociális munka fiatalokkal 7. Szociális munka fogyatékkal élőkkel 8. Szociális munka szenvedélybetegekkel 9. Szociális munka idősek körében 10. Szociális munka hajléktalanokkal. 11. Intézmény és tereplátogatás I. 12. Intézmény és tereplátogatás II. 13. Intézmény és tereplátogatás III.- 14. Összegzés	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az intézménylátogatásokon való részvétel kötelező. Az egyik alapján 5 oldalas házidolgozat kell készíteni. A dolgozat elfogadása az aláírás megszerzésének feltétele. Az előadás teljesítésének módja, értékelése: A félév végén írásbeli vizsgát kell tenni. Pontozás: 38-40: jeles (5) 35-38: jó (4) 29-34: 3 (közepes) 21-28: 2 (elégséges) 0-20: 1 (elégtelen)	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Kötelező irodalom:

Charles D. GARVIN, Lorraine M. GUTIÉRREZ, and Maeda J. GALINSKY: Handbook of Social Work with Groups. Guilford Press, 2017.

HEGYESI Gábor – KOZMA Judit – SZILVÁSI Léna – TALYIGÁS Katalin (szerk.) (1997 és későbbi megjelenések): A szociális munka elmélet és gyakorlata 4. kötet, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógia Tanárképző Főiskola, Budapest, 9-16, 35-53, 86-334.

NÉMETH László: Szociális munka csoportokkal. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. 2002 és későbbi megjelenések. Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 186-229.

Ajánlott irodalom:

RUDAS János: Delfi örökösei. Gondolat, Budapest, 1990 és későbbi megjelenések. 3., 5. fejezetek

BROOK, P.– GOLDING, W.: A legyek ura. 1968. (film)

Social Work with Groups

<https://www.tandfonline.com/loi/wswg20>

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szakmai képességfejlesztés IV.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM5503 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: D. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 5.	Előfeltétel: BTBNSZM1101, BTBNSZM1102
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Gyakorlati stúdium, amely kialakít stressz-menedzsment készségeket, valamint előkészíti a következő félévben megtartandó szupervíziós kurzust Fejlesztendő kompetenciák: tudás: képesség: - Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. attitűd: - Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. - Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére. autonómia és felelősség:	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: Tréning jellegű kurzus. 1. Stressz-menedzsment 2. Szupervíziós alapismeretek 3. Szupervíziós gyakorlatok mintaesetek alapján	
Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Az órák 80%-án a hallgatóknak részt kell venniük. A gyakorlati jegy alapja egy db. szupervíziós szempontból elemzett esettanulmány elkészítése.	
Kötelező irodalom: Kozma Judit (szerk.): <i>Kézikönyv szociális munkásoknak</i> . Szociális Szakmai Szövetség, 2002. Kozma Judit: A szegénység pszichológiai vonatkozásai. <i>Esély</i> , 2003/2, 15-30. Kozma Judit: Szociális diagnózis. <i>Esély</i> , 2001/3.61-94. Elisabeth Kübler-Ross: <i>A halál és a hozzá vezető út</i> . Bp. 1988. Gondolat. Hegyesi Gábor - Talyigás Katalin (szerk.): <i>Nemzetközi szöveggyűjtemény a "Szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz. 1. kötet</i> , Semmelweis Kiadó, 1994, Tánczos Éva (szerk.): <i>Szociális munka egyénekkel és családokkal – esetmunka</i> . Nemzetközi szöveggyűjtemény a "Szociális munka elmélete és gyakorlata" c. tárgyhoz 2. kötet, Semmelweis Kiadó, 1994.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Ajánlott irodalom:

(A különösen ajánlott könyveket kurzívval írtam.):

Adams, L.: N. E. T. Bp., 1993, Studium Effektive

Adler, A.: Életünk jelentése. Bp., 1994. Kossuth K.

Bálint A.: A gyermekszoba pszichológiája. Bp., 1990, Kossuth K.

uő.: Anya és gyermek. Bp. 1990, Párbeszéd K.

Berne, E.: Emberi játshmák. Bp., 1984, Gondolat, valamint Berne bármely megjelent munkája

Bettelheim, B.: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Bp., 1985. Gondolat.

uő.: *Az elég jó szülő. Bp., 1994. Gondolat K.*

uő.: A végső határ. Bp., 1988. Gondolat

Buda Béla: Empátia - a beleélés lélektana. Gondolat, 1978.

Erikson, E. H.: A fiatal Luther és más írások. Bp. 1991. Gondolat K.

Ferenczy S.: Lélekgyógyászat. Bp. 1991. Kossuth

Frankl, V.: Mégis mondj Igent az Életre. Bp., 1988, PMMK, valamint Frankl bármely megjelent munkája

von Franz, M. L.: Női mesealakok. Bp., 1992, Európa K.

Freud, S.: Bevezetés a pszichoanalízisbe. Bp. 1986, Gondolat K.

uő.: bármely megjelent könyve

Fromm, E.: A szeretet művészete. Bp. 1984, Helikon

uő.: Birtokolni vagy létezni? Bp., 1994, Akadémia

uő.: Menekülés a szabadság elől. Bp., 1993. Akadémia

Goffmann, E.: A hétköznapi élet szociálpszichológiája. Bp, 1981., Gondolat

Gordon, Th.: bármely munkája

Harris, Th.: Oké vagyok, oké vagy. Bp., 1994, Édesvíz K.

*Allen E. Ivey - Lynn S. Downing: Tanácsadás és pszichoterápia. Orvostovábbképző Egyetem Pszichiátriai és
Klinikai Pszichológiai Tanszék, 1990.;*

Jung, K. G.: Bevezetés a tudattalan pszichológiájába. Bp., 1990, Európa

uő.: Analitikus pszichológia. Bp., 1987, Göncöl

uő.: Az ember és szimbólumai. Bp., 1993. Göncöl

uő.: Lélektani típusok. Bp., 1988. Európa

uő.: bármely megjelent könyve

Laing, R. D.: Bölcsek, balgák, bolondok. Bp., 1990, Európa

Mérei F.: A pszichológiai labirintus. Bp. 1989. MPT

Uő.: bármely megjelent könyve.

Peseschikian, N.: A tudós meg a tevehajcsár. Bp., 1991, Helikon.

Polcz A.: A halál iskolája. Bp., 1989. Magvető

uő.: Meghalok én is? Bp., 1993. Századvég

Popper P. Belső utak könyve. Bp., 1981. Magvető

Szondi L.: Káin, a törvényszegő - Mózes, a törvényalkotó. Bp., 1987, Gondolat

F. Várkonyi Zs.: Már százszor megmondtam...Bp., 1986, Gondolat

Watzlawick, P.: A helyzet reménytelen, de nem súlyos. Bp. 1989, Helikon

uő.- Weakland, J.H. - Fisch, R.: Változás. Bp., 1990, Gondolat

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szaknyelv I	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM5504 BTBNSZM6601 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 5 ^Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
1. A kurzusok megteremtik a lehetőségét annak, hogy a végzéshez szükséges nyelvvizsgát a hallgatók minél könnyebben megszerezhessék, valamint a szakmájukat megalapozó szakirodalmat idegen nyelven is követni tudják. A két szemeszter során áttekintjük a szociális munka, szociális igazgatás és szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezéseket, terminológiát az adott idegen nyelven, releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével. 2. Ezek mellett a képzés során a hallgatók elsajátítják azokat a szituációkat, amelyek tipikusak a betegellátásban, az idősekkel, valamint a gyermekekkel való foglalkozásban és az ápolási, tanácsadói, gyermekvédelmi szakmákban. Cél a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése, a megértés és a szociális kompetenciák idegen nyelvi fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: Az első szemeszterben szociális munka, szociális igazgatás és szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezések, terminológia az adott idegen nyelven;	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció <i>attitűd:</i> együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés <i>autonómia és felelősség:</i> véleményalkotás, objektivitás, empátia	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az órai szereplésre, zárthelyikre kapott jegyek alapján alakul a gyakorlati jegy Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől.	
Kötelező irodalom: MARWICK, A. 1982. British Society since 1945. London: Penguin OAKLAND, John, 2015. British Civilisation, London: Taylor & Francis WORSLEY, P. 1980. Introducing Sociology. London: Penguin Ajánlott irodalom: cikkek az Economist-ből, a Time-ből, a Sociology-ből	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: A szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM5505 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virgá, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 3Ő (harmadik őszi félév)	Előfeltétel: BTBNSZM2207
Óraszám/hét: 0-1	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Az „A szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai.” c. tárgy az „Állam és jogtudományok” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói gyakorlati eseteleírások alapján ismerkedhessenek meg el az egyes szociális esetek jogi és etikai vonatkozásaival, majd gyakorlati tapasztalatok alapján képessé váljanak önálló esetelemzésben való közreműködésre is. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre. képesség: - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. attitűd: - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. - Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. autonómia és felelősség: - Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. - Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja. - Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.	
Tantárgy tematikus leírása: A félév első felében a hallgatók a szociális-, gyermekjóléti-, és gyermekvédelmi rendszer területeit jellemző eseteleírások során megismerkednek az eseteleírások alapjaival. Ezt követően gyakorlati helyükhöz kapcsolódó eseteken keresztül saját eseteleírásokat készítenek, amelyeket az óra keretében bemutatnak.	
Előadás:	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

1. Bevezetés
2. Esettypusok elemzése: gyermekjóléti ellátások
3. Esettypusok elemzése: gyermekvédelmi ellátások
4. Esettypusok elemzése: szociális alapszolgáltatások
5. Esettypusok elemzése: szociális szakosított ellátási formák
6. Hallgatói esetelemzések I
7. Hallgatói esetelemzések II
8. Hallgatói esetelemzések III
9. Hallgatói esetelemzések IV
10. Hallgatói esetelemzések V
11. Hallgatói esetelemzések VI
12. Hallgatói esetelemzések VII
13. Hallgatói esetelemzések VIII
14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév során a hallgatók egyénileg és/vagy csoportban eseteket elemeznek, amelyeket a tárgy oktatója értékkel. A feladatok megoldásához tantermen kívüli aktív feladatvégzésre is szükséges van.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félévi érdemjegyre a félévközi teljesítmény 100 %-os aránnyal kerülhet beszámításra. (Megajánlott jegy)
- Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, akkor a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát kell tennie.

Kötelező irodalom:

Bányai Emőke: Szociális esetek jogi és etikai összefüggései, TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043, Budapest, 2012 (Kijelölt fejezetek)
Bányai Emőke: Szociális esetek gyűjteménye a szociális joghoz kapcsolódóan, TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043, Budapest, 2012 (Kijelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

Hoffman István: Bevezetés a szociális jogba, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, 2012 TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon II.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM5506 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 5Ő (harmadik őszi félév)	Előfeltétel: BTBNSZM4407
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A „Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon II.” c. tárgy a „Társadalom- és szociálpolitika” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói megismerhessék a mai magyar jóléti ellátások részleteit, valamint az egyes elemek közötti összefüggéseket is megérthessék. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: • Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait. • Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait. képesség: • Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. • Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. • Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. attitűd: • Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére. • Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt. autonómia és felelősség: • Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal. • Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.	
Tantárgy tematikus leírása: A félév során a hallgatók a mai magyar jóléti ellátórendszer formáinak ismeretében az egyes elemek részösszefüggései mellett az eltérő formák közötti kapcsolatokat is képesek lesznek feltárni.	
Előadás: 1. Bevezetés 2. A szociálpolitika és a szociális jog rétegzettsége. A szociális háló alrendszerei 3. A szociális védelmi rendszerek a főbb modelljei 4. A szociális ellátások csoportosítása	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

5. A magyar szociális rendszer alrendszerei
6. A foglalkoztatás elősegítése -eszköz-készletek
7. Rászorultsági ellátások
8. Személyes szociális-, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások
9. Pénzbeli ellátások
10. Természetbeni ellátások
11. Kiemelt terület: Családtámogatási rendszerek
12. Kiemelt terület: Fogytékossági támogatások
13. Kiemelt terület: Támogatott lakhatás
14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév közepén és a félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján 1-1 zárthelyi dolgozatot kell írni.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félévi érdemjegyre a félévközi teljesítmény 100 %-os aránnyal kerülhet beszámításra. (Megajánlott jegy)
- Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, akkor a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát kell tennie.

Kötelező irodalom:

Hoffman István: Bevezetés a szociális jogba, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015 (Kijelölt fejezetek)

Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043, Budapest, 2012 (kijelölt fejezetek)

Cristina Matos: The Shifting Welfare State in Hungary and Latvia, In: American Journal of Economics and Sociology, Vol. 72, No. 4, 2013

Ajánlott irodalom:

Szigeti Szabolcs: A magyar egészségügyi társadalombiztosítás teljesítményének rendszerszintű értékelése hatékonyság szempontjából, Egészségügyi Gazdasági Szemle, 2007/2

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon II.	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM5506 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 5 ^Ö (harmadik őszi félév)	Előfeltétel: BTBNSZM4407
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A „Jóléti ellátórendszer a mai Magyarországon II.” c. tárgy a „Társadalom- és szociálpolitika” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói megismerhessék a mai magyar jóléti ellátások részleteit, valamint az egyes elemek közötti összefüggéseket is megérthessék. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: • Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait. • Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait. képesség: • Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. • Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. • Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. attitűd: • Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére. • Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt. autonómia és felelősség: • Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal. • Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.	
Tantárgy tematikus leírása: A félév során a hallgatók a mai magyar jóléti ellátórendszer formáinak ismeretében az egyes elemek részösszefüggései mellett az eltérő formák közötti kapcsolatokat is képesek lesznek feltárni.	
Előadás: 1. Bevezetés 2. A szociálpolitika és a szociális jog rétegzettség. A szociális háló alrendszerei 3. A szociális védelmi rendszerek a főbb modelljei 4. A szociális ellátások csoportosítása 5. A magyar szociális rendszer alrendszerei	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

6. A foglalkoztatás elősegítése -eszköz-készletek
7. Rászorultsági ellátások
8. Személyes szociális-, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátások
9. Pénzbeli ellátások
10. Természetbeni ellátások
11. Kiemelt terület: Családtámogatási rendszerek
12. Kiemelt terület: Fogytékossági támogatások
13. Kiemelt terület: Támogatott lakhatás
14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév közepén és a félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján 1-1 zárthelyi dolgozatot kell írni.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félévi érdemjegyre a félévközi teljesítmény 100 %-os arányal kerülhet beszámításra. (Megajánlott jegy)
- Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, akkor a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát kell tennie.

Kötelező irodalom:

Hoffman István: Bevezetés a szociális jogba, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015 (Kijelölt fejezetek)

Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043, Budapest, 2012 (kijelölt fejezetek)

Cristina Matos: The Shifting Welfare State in Hungary and Latvia, In: American Journal of Economics and Sociology, Vol. 72, No. 4, 2013

Ajánlott irodalom:

Szigeti Szabolcs: A magyar egészségügyi társadalombiztosítás teljesítményének rendszerszintű értékelése hatékonyság szempontjából, Egészségügyi Gazdasági Szemle, 2007/2

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Andragógia	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM5507 Tantárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): Szirbik Gabriella, óraadó	
Javasolt félév: 5Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0+2	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Tagozat: nappali
Tantárgy feladata és célja: (3–4 mondatban összefoglalva) A tantárgy célja megismertetni a hallgatókkal az andragógia, mint diszciplína és oktatási gyakorlat lehetőségeit, kutatási eredményeit, módszereit, s azok alkalmazásának fontosságát a szociális munkában Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, alkalmazás, együttműködés attitűd: nyitottság, empátia, elkötelezettség autonómia és felelősség: segítség, intervenció, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Andragógiaelmélet 2. Andragógia versus pedagógia 3. Az andragógia hazai és nemzetközi története 4. A felnőttek tanulási sajátosságai 5. A tanulás forradalma – az andragógia, mint felnőttnevelés, mint felnőttképzés, mint felnőttoktatás 6. Az andragógia társadalompolitikai jelentősége, népművelés, közművelődés 7. A lifelong learning jelenség – pedagógia versus andragógia 8. Tanuláselméletek 9. A személyes tanulási tér – IKT adta lehetőségek 10. A globális, információs társadalmak strukturális átalakulásai, s ennek hatása az életstílusra és a tanulási stílusra 11. Felnőttképzés az Európai Unióban – Európa 2020 stratégia 12. Andragógia és munkaerőpiac – foglalkoztatás- és oktatáspolitikai 13. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatásának, reintegrálásának lehetőségei, tudásvagyon gazdálkodás 14. Kulcskompetenciák, „képessé tétel” – szociális beruházás: andragógia a szociális munkában	
Félévközi számonkérés módja: prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.) Nappali tagozaton zárhelyi dolgozat a szemeszter félidejében	
Értékelése: félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) A zh. dolgozatok beszámításának módja a kollokviumba: • jeles – 50% • jó – 40% • közepes – 30% • elégséges 20% • elégtelen – 0% Nappali tagozaton az órák 75%-án való részvétel kötelező.	
Kötelező irodalom: (legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Az *Educatio* 1999/1. Tavasz - Felnőttoktatás c. tematikus száma

Maróti Andor (szerk.) (1997) : Andragógiai szöveggyűjtemény II. Válogatás a felnőttoktatás elméletének külföldi szakirodalmából. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Zrinszky László (1996): A felnőttképzés tudománya. Bevezetés az andragógiába. Okker Oktatási Iroda, Budapest.

Benedek András, Csoma Gyula, Harangi László (szerk.) (2002): Felnőttoktatási és - képzési lexikon. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest

Durkó Mátyás (1999): Andragógia. A felnőttnevelés és közművelődés új útjai. Magyar Művelődési Intézet, Budapest.

Oktatás és képzés. Az EU oktatási portálja

http://ec.europa.eu/education/index_hu.htm -

Ajánlott irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Molnár Cecília Sarolta (2013.03.21.): Mi is az az andragógia? Nyelv és tudomány.

<http://www.nyest.hu/hirek/mi-is-az-az-andragogia>

Feketéné Szakos Éva (2002): A felnőttek tanulása és oktatása – új felfogásban. A konstruktivizmus alkalmazási lehetőségei a mai hazai andragógiában. Akadémiai Kiadó, Budapest

Kálmán Anikó (2009): Az oktatástól az önálló tanuláshoz. BME APPI, Budapest

Benedek András (szerk.) (2009): Tanulás életem át (TÉT) Magyarországon. Tempus Közalapítvány, Budapest

Adult education and training in Europe. Widening Access to Learning Opportunities. Eurydice Report 2015. Letölthető innen:

file:///C:/Users/Dell/Downloads/feln%C5%91ttoktat%C3%A1s%20%C3%A9s%20k%C3%A9pz%C3%A9s%20az%20EUban%20(1).pdf

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociális munka az egészségügyben	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZME51 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező,
Tárgyfelelős: Gyukits György	
Közreműködő oktató(k): egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: 5Ő	Előfeltétel: BTBNSZM2201, BTBNSZM2202
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a hallgatók az egészségügy területén végzett szociális munka alapjaival ismerkedhetnek meg, tekintettel arra, hogy ez a szociális munka speciális területe, hiszen a klienssel éppen betegsége miatt kevésbé fogalmazhatóak meg elvárások, szemben az általános értelemben vett szociális munkával. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismerje az egészségügyi rendszer sajátosságaiból fakadó jellegzetességeit az e területen folyó szociális munkának. képesség: Képes legyen a kapcsolattartásra a szociális területek egyéb ágazataiban tevékenykedő szociális munkásokkal, illetve az egészségügyi apparátussal. attitűd: Megengedő attitűd a beteg elvárásaival kapcsolatban autonómia és felelősség: Felelősséget érezzen a sokszor magatehetetlen, beteg kliensekkel kapcsolatban.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: Tantárgy tematikus leírása: 1. Az egészségügyben végzett szociális szolgáltatás alapelvei: az egészségmegőrzés, a betegek jogai, a modern egészségügyi szemlélet, a prevenció, prioritások, együttműködés. 2. A szociális munkás helye és szerepe az egészségügyben. 3. Az egészségügyi szociális munkás kompetenciái. 4. Idősgondozás (az időskorúak szociális problémái, idős ember a családban, szolgáltatási programok időskorúak számára). 5. Terminális betegségben szenvedők gondozása (a terminális betegségben szenvedők problémái, AIDS, hospice gondozás). 6. Egészségkárosultak gondozása (kórházi szociális munka, tanácsadás egészségkárosultaknak). 7. Fogytékosok gondozása (fogytékos ember a családban, korai fejlesztés, integrált nevelés és oktatás, foglalkoztatás, az intézményi gondozás sajátos problémái). 8-9. Alkohol- és drogbetegek gondozása (alkoholista és drogbeteg a családban, szolgáltatási rezsimek, sajátos terápiás formák). 10. Pszichiátriai betegek rehabilitációja (pszichiátriai beteg a családban, intézményi lehetőségek a pszichiátriai betegek gondozásában). 11. Az öngyilkosságot megkísérlők gondozása (az öngyilkosság szociális és pszichés összefüggései, krízisintervenció). 12. Önsegítő csoportok. Összefoglalás. 14. Összefoglalás.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: beadandó dolgozat 20% kollokvium teljesítésének módja, értékelése: tételek: 1. Az egészségügyben végzett szociális szolgáltatás alapelvei: az egészségmegőrzés, a betegek jogai, a modern egészségügyi szemlélet, a prevenció, prioritások, együttműködés. 2. A szociális munkás helye és szerepe az egészségügyben.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

3. Az egészségügyi szociális munkás kompetenciái.
4. Idősgondozás (az időskorúak szociális problémái, idős ember a családban, szolgáltatási programok időskorúak számára).
5. Terminális betegségben szenvedők gondozása (a terminális betegségben szenvedők problémái, AIDS, hospice gondozás).
6. Egészségkárosultak gondozása (kórházi szociális munka, tanácsadás egészségkárosultaknak).
7. Fogyatékosok gondozása (fogyatékos ember a családban, korai fejlesztés, integrált nevelés és oktatás, foglalkoztatás, az intézményi gondozás sajátos problémái).
8. Alkohol- és drogbetegek gondozása (alkoholista és drogbeteg a családban, szolgáltatási rezsimek, sajátos terápiás formák).
9. Pszichiátriai betegek rehabilitációja (pszichiátriai beteg a családban, intézményi lehetőségek a pszichiátriai betegek gondozásában).
10. Az öngyilkosságot megkísérlők gondozása (az öngyilkosság szociális és pszichés összefüggései, krízisintervenció).
11. Önségítő csoportok.

Kötelező irodalom:

CSATÓ Zsuzsa (szerk): *Szociális munka és egészségügy*. Budapest, 1994

Gyukits György: *Szociális munka a hospice-szellemű ellátásban. Esély 2000/6.*

KIGER, A.: TEACHING FOR HEALTH. LIVINGSTONE, 2005. 29-65 p.

LAWSON, T. R. - FÁBIÁN Gergely (szerk): *Szociális munka az egészségügyben*. Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar, 2009

TÖRÖK Judit: A szociális munka néhány alapkérdése az egészségügyben. In: Somorjai Ildikó (szerk.): *Kézikönyv a szociális munka gyakorlathoz*. Budapest, 3Sz, 2001, 140-156.

Ajánlott irodalom:

GYUKITS György: *Az APRAE – egy franciaországi civil szervezet amely elősegíti az AIDS betegek társadalmi integrációját. Esély 2000/4*

KIGER, A.: TEACHING FOR HEALTH. LIVINGSTONE, 2005. 3-28 p.

KOZMA Judit és mts.: A gondozási szükségletvizsgálat bevezetésének előzményei és hatásai. *Kapocs*, 2009. december, 14-29..

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Egészségsszociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTBLSZME52 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: név, beosztás: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 5.Ö	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 -0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy célját a képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazottak alapján kell megadni, kitérve a tantárgy helyére és szerepére a képzési programban. A kurzus során a hallgatók megismerik az egészségi állapot és szociális helyzet kapcsolatát, különös tekintettel a betegségek szociális mintázatára: a nők, az etnikai csoportok (romák) a szegények, stb. egészségi állapotának szociális dimenzióira. Továbbá megismerkednek az orvos beteg kapcsolat, az orvoshoz fordulás, a betegmagatartás szociális és kulturális dimenzióival. Az egészségügyi rendszer ismertetése során is elsősorban a szociális dimenziók kerülnek előtérbe, mint például az egészségügyi rendszer és a társadalmi egyenlőtlenségek viszonya. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Átfogó ismereteket kapnak az egészségi állapot társadalmi meghatározottságát illetően képesség: Képes felismerni a társadalmi folyamatokban a népesség egészségi állapotának sokszor rejtett hatását attitűd: Az egészség, mint érték iránti pozitív elköteleződés autonómia és felelősség: Elköteleződik az egészséges életmód, mint alapvető érték mellett. Be kell mutatni a KKK-val összhangban, hogy milyen kompetenciákat igényel, illetve fejleszt a tantárgy	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás 1. Az egészségsszociológia fogalma, főbb területei, kapcsolódása más tudományterületekhez, orvosi antropológia, orvosi pszichológia. Az orvosi szociológia elméleti paradigmái. 2. Az egészségi állapot mérése. 3. A népesség egészségi állapotát jellemző főbb mutatók: születéskor várható átlagos élettartam csecsemőhalandóság... 4. A betegségek társadalmi mintázata: korcsoportok, nemek közötti különbség 5. A betegségek társadalmi mintázata: etnikai csoportok (romák) 6. A betegségek társadalmi mintázata: társadalmi egyenlőtlenségek 7. Betegségmodellek 8. Megküzdés a betegséggel 9. Orvos-beteg kapcsolat, orvoshoz fordulás szociális háttere 10. Az egészségügyi ellátás típusai. 11. Piaci és állami egészségügyi rendszer. 13. Társadalmi egyenlőtlenségek és az egészségügyi ellátás 14. Összefoglalás	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Beadandó dolgozat 20%	
Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli vizsga 80%	
Tételek:	
1. Az egészségsszociológia fogalma, főbb területei, kapcsolódása más tudományterületekhez, orvosi	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

antropológia, orvosi pszichológia. Az orvosi szociológia elméleti paradigmái.

2. Az egészségi állapot mérése.
3. A népesség egészségi állapotát jellemző főbb mutatók: születéskor várható átlagos élettartam csecsemőhalandóság...
4. A betegségek társadalmi mintázata: korcsoportok, nemek közötti különbség
5. A betegségek társadalmi mintázata: etnikai csoportok (romák)
6. A betegségek társadalmi mintázata: társadalmi egyenlőtlenségek
7. Betegségmodellek. .Megküzdés a betegséggel
8. Orvos-beteg kapcsolat, orvoshoz fordulás szociális háttere
9. Az egészségügyi ellátás típusai. Piaci és állami egészségügyi rendszer.
10. Társadalmi egyenlőtlenségek és az egészségügyi ellátás

Kötelező irodalom:

ARMSTRONG, D.: *Az orvosi szociológia alapjai*. SEMMELWEIS KIADÓ, Budapest, 1995.

Helman C. G.: *Culture, Health and Illness*. Taylor & Francis, 2010..

Ajánlott irodalom:

Bird Ch.E. – Conrad, P – Fremont, M.: *Handbook of Medical Sociology*: 2010. Perentice Hall.

CSÉPE Andrea (Szerk.): *Összefogás a Depresszió ellen*. SEMMELWEIS KIADÓ.2007.

Szántó Zsuzsa. – Susánszki Éva. : *Orvosi Szociológia*. Semmelweis Kiadó, Budapest. 2015.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociális munka gyermekes családokkal	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZMCS51 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 5.Ő	Előfeltétel: BTBNSZM2201, BTBNSZM2202
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Integráló tantárgy, amely az új ismeretek mellett magába foglalja a korábban a témában tanult szociológiai, jogi, pszichológiai ismereteket is. A tárgy általános célja a gyermekjóléti szociális munka és a gyermekvédelem alapvető kompetenciáinak megismerése. Ezek a kompetenciák a bármely, felsőfokú szociális képzettséget igénylő pozícióban dolgozó szociális munkás számára kötelezőek, de nem tesznek alkalmassá a speciális gyermekvédelmi beavatkozások (veszélyeztetettség vizsgálata, speciális gyermekvédelmi intézkedések és intervenciók alkalmazása) teljesítésére. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. - Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat. - Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra. - Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait. - Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra - ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra - rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit. - Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre. képesség: - Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. attitűd:	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.

- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.

- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.

autonómia és felelősség:

- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

Tantárgy tematikus leírása:

1. A család legfontosabb szociológiai jellemzői. Előadás A család rendszerszemlélete. Stang Tünde: Szociális munka családokkal. In: Kozma Judit (szerk.): Kézik. önyv szociális munkásoknak. 3Sz 2003.
2. Rendszerszemléletű szociális munka családokkal. Stang Tünde: id. mű.
3. Kommunikáció gyerekekkel. Évszám és szerző nélkül: Kommunikáció beteg gyerekekkel. Ajánlott: Polcz Alain: Meghalok én is? Pont Kiadó, Bp. 2000.
4. Családi ellátások és szolgáltatások. Egy szolgáltatás részletes leírása. Előadás. Szabó János, Zomboriné Botás Mária: Családsegítő szolgáltatás. Szakmai szttenderdek. TÁMOP 5.4.1. 2011.
5. A gyermekbántalmazás és elhanyagolás megelőzése, felismerése és kezelése. Herczog Mária – Kovács Zsuzsa 1. sz. Módszertani levél háziorvosok, házi-gyermekorvosok, védőnők, gyermekegészségügyi szakemberek részére. OGYEI 2003.; Ferenczi Sándor : Nyelvezavar a felnőttek és a gyermek között. http://pecspszi.uni.hu/keret.cgi?/ii_eves_anyagok/fejszig_nyelvezavar.htm
6. Együttműködés családokkal: az öt védőfaktor. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES (2011): A CSALÁDOK ÉS KÖZÖSSÉGEK ERŐSÍTÉSE. FORRÁSTÁR. 2. FEJEZET: AZ ÖT VÉDŐFAKTOR. In: Kozma J. – Prókai O. (szerk.): Családsegítő szolgáltatások. Tematikus szöveggyűjtemény a nemzetközi irodalomból. NCsSzI, 2012, 106-125. o.
7. Prezentációk és csoportos beszélgetés vezetése (csoportmunka): családi problémák (nevelési stílusok, az iskola szerepe a gyermekek szocializációjában, a gyerekközösség, a szegénység hatása, válás, alkoholista a családban)

Előadás, gyakorlat:

Tanulási tapasztalatok:

1. A család rendszerszemlélete témához: Szabó István: A napfény íze - elemzés

Kérdések:

Első benyomások, érzelmek, asszociációk, gondolatok.

Családfa

A család történetének fordulópontjai (igyekezzetek elhelyezni a történeteket az időben!)

Hagyományok, a családi emlékezet és hordozói

Visszatérő motívumok a család történetében

A történelem hatásai a család történetére: a társadalmi státusz-inkonzisztencia, megbirkózási stratégiák, következmények

A „napfény íze” (Zonnenschein) jelentései a filmben

Vagy: A hallgató családjának a története ugyanezen szempontok alapján.

Határidő:

2. Családi problémák

Prezentációk és csoportos beszélgetés vezetése (csoportmunka): nevelési stílusok, az iskola szerepe a gyermekek szocializációjában, a gyerekközösség, a szegénység hatása, stb. – a szakirodalmi eredmények rövid felsorolása, a kérdések és problémák összegyűjtése, csoportos beszélgetés.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

(prezentáció, zárthelyi dolgozat, beadvány stb.)

- a tanulási tapasztalatok megszerzésének dokumentációja, ill. bemutatása az aláírás feltétele

kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál: 33%

Az írásbeli vizsga 67%.

Kötelező irodalom:

Stang Tünde: Szociális munka családokkal. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. 3Sz 2003.

Évszám és szerző nélkül: Kommunikáció beteg gyerekekkel. (a honlapon megtalálható)

Szabó János, Zomboriné Botás Mária: Családsegítő szolgáltatás. Szakmai szttenderdek. TÁMOP 5.4.1. 2011.

Herczog Mária – Kovács Zsuzsa 1. sz. Módszertani levél háziorvosok, házi-gyermekorvosok, védőnők, gyermekegészségügyi szakemberek részére. OGYEI 2003.

Ferenczi Sándor : Nyelvezavar a felnőttek és a gyermek között.

http://pecspsz.uni.hu/keret.cgi?/ii_eves_anyagok/fejlsgiz_nyelvezavar.htm

DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES (2011): A CSALÁDOK ÉS KÖZÖSSÉGEK ERŐSÍTÉSE.

FORRÁSTÁR. 2. FEJEZET: AZ ÖT VÉDŐFAKTOR. In: Kozma J. – Prókai O. (szerk.): Családsegítő szolgáltatások.

Tematikus szöveggyűjtemény a nemzetközi irodalomból. NCsSzI, 2012, 106-125. o.

Ajánlott irodalom:

Polcz Alain: Meghalok én is? Pont Kiadó, Bp. 2000.

Nemzetközi szöveggyűjtemény a gyermekjóléti alapellátás tanulmányozásához; Nemzetközi

szöveggyűjtemény a gyermekjóléti szakellátás tanulmányozásához. <http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok.htm>

A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás szakmai szttenderdjei

<http://modernizacio.hu/old/index.php?id=28>

A családsegítő szolgáltatások szakmai szttenderdjei <http://modernizacio.hu/old/index.php?id=26>

Vajda Zsuzsanna, Kósa Éva (2005): Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Digitális Tankönyvtár

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_neveleslelektan/ch02.html

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Családterápiás ismeretek	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZMCS52 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Dr. Szobeczkiné Pócsi Orsolya	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 5ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja a hallgatók megismertetése a családterápia történetével, elméleti hátterével, a módszer jellemzőivel, a családterápia speciális hatótényezőivel, ellenjavallataival. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat. Ismeri és érti a szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét. Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra. képesség: Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét. Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. attitűd: Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére. autonómia és felelősség: Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli. Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja. Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Egyéni és családterápiák összehasonlítása. Családterápiák fejlődésének történeti áttekintése. Lényeges iskolák epiztemológiai áttekintése 2. A rendszerelmélet és a magatartás kommunikációs elméletének, eredetének Rövid ismertetése (ebből az elméleti forrásból kialakuló iskolák részletes Ismertetésére később kerül sor) 3. A személyiségfejlődés elméletei (Freud, Erikson, Mahler, Kohlberg, Stern) 4. A párkapcsolat-fejlődés ciklusai 5. A kétgenerációs család fejlődési ciklusai 6. Tárgykapcsolat-elmélet a családterápiás gyakorlatban. Általános bevezetés, alapvető fogalmak 7. Összehasonlítás más családterápiás iskolákkal 8. Kulcsfontosságú teoretikusok: Fairbairn, Winnicott, Bowlby, Bion.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

9. Családterápia és párterápia tárgyakapcsolati elméletre építve Scharff és Scharff, J. Siegel
10. A tárgyakapcsolatra épített családterápia klinikai gyakorlata
11. Böszörményi-Nagy kontextuális családterápia: Episzetmológia, teória, klinikai alkalmazása
12. Egyéb pszichodinamikus orientációból fejlődött pár és családterápiák: Bowen Whitaker, Byng-Hall, V: Satir
13. Narratív és posztmodern irányzatok
14. Konzultáció sokproblémás családokkal

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

prezentáció, zárthelyi dolgozat,

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Prezentáció 50% beszámítás

Kötelező irodalom:

Családterápiás olvasókönyv Szerk.: Biró Sándor, Komlósi Piroska, Családterápiás sorozat 1. kötet, Animula, Budapest 2001

Gill Gorell Barnes: Család, terápia és gondozás, Családterápiás sorozat 2. Animula, Budapest 1984

Insoo kim Berg: Konzultáció sokproblémás családokkal, családterápiás sorozat 5. Animula, Budapest 1991

Ajánlott irodalom:

Satir, Virginia (1999): A család együttélésének művészete. Coincidencia, Budapest

Watzlawick Paul, Weakland John és Fish Richard (1990): Változás: A problémák keletkezésének és megoldásának elvei. Gondolat, Budapest.

Winnicott D. W (1999): Játsszás és valóság, Animula, Budapest

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

III/2

Tantárgy neve: Szaknyelv II	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6601 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 5Ő	Előfeltétel: BTBNSZM5504
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
A kurzusok megteremtik a lehetőségét annak, hogy a végzéshez szükséges nyelvvizsgát a hallgatók minél könnyebben megszerezhessék, valamint a szakmájukat megalapozó szakirodalmat idegen nyelven is követni tudják. A két szemeszter során áttekintjük a szociális munka, szociális igazgatás és szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezéseket, terminológiát az adott idegen nyelven, releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével. Ezek mellett a képzés során a hallgatók elsajátítják azokat a szituációkat, amelyek tipikusak a betegellátásban, az idősekkel, valamint a gyermekekkel való foglalkozásban és az ápolási, tanácsadói, gyermekvédelmi szakmákban. Cél a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése, a megértés és a szociális kompetenciák idegen nyelvi fejlesztése.	
Tantárgy tematikus leírása: A második szemeszterben releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével foglalkozunk	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció <i>attitűd:</i> együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés <i>autonómia és felelősség:</i> véleményalkotás, objektivitás, empátia	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az órai szereplésre, zárthelyikre kapott jegyek alapján alakul a gyakorlati jegy Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől.	
Kötelező irodalom: MARWICK, A. 1982. British Society since 1945. London: Penguin OAKLAND, John, 2015. British Civilisation, London: Taylor & Francis WORSLEY, P. 1980. Introducing Sociology. London: Penguin Ajánlott irodalom: cikkek az Economist-ből, a Time-ből, a Sociology-ből	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Az Európai Unió szociálpolitikai	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6602 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói megismerhessék az Európai Unió legfőbb-, szociálpolitikát érintő tématerületeit és dilemmahelyezeteit. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: ▪ Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmi rendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre, a gazdasági fejlődésre vonatkozó főbb elméleteket. ▪ Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. ▪ Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat. ▪ Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket. képesség: ▪ Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. ▪ Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. ▪ Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. ▪ Felkészült a szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekre az érintettekkel, szakmai szervezetekkel, a társszakmák és a közigazgatás szakembereivel, önkéntesekkel. attitűd: ▪ Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. ▪ Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. ▪ Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

autonómia és felelősség:

- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.
- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

Tantárgy tematikus leírása:

- A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék az elmúlt bő fél évszázadban a szociális munka közegét alapvetően meghatározó hazai és nemzetközi folyamatokat. A félév során a „gazdasági teljesítőképesség” és a „jóléti rendszerek fenntarthatósága” az a két kiemelt szempont, amelyet az eltérő nézőpontokat képviselő / bemutató tanulmányok elemzése során mindvégig szem előtt tartunk.

Előadás:

- 1) Bevezetés
- 2) A szociális szolgáltatások modernizációja
- 3) Európai Unió: esélyegyenlőség
- 4) Globalizáció és szociálpolitika
- 5) Jóléti modellek, európai válságok
- 6) Európai Unió: gazdasági hatékonyság vagy szociális integráció?
- 7) Az Európai Unió szociálpolitikája
- 8) A „schengeni övezet” és a szabad munkaerő áramlás
- 9) „Kétsebességes” Európai Unió
- 10) Az Európai Unió és a migrációs válság
- 11) Az Európai Unió a „Brexit” után
- 12) Kutatási feladatok bemutatása – hallgatói prezentációk
- 13) Kutatási feladatok bemutatása – hallgatói prezentációk
- 14) Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Nappali tagozat:

- A hallgatók a félév folyamán a tárgy tematikájába illeszkedő kutatási feladatot teljesíthetnek, amelynek eredményeit előadás keretében bemutathatják. Megfelelő színvonal esetén maximum 10% pontszám hozzáadása a félévzáró dolgozat eredményéhez.
- A félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján félévzáró dolgozatot kell írni.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félévi érdemjegyre a félévközi önálló kutatási teljesítmény előadás (nappali tagozat) formájában kerülhet ebszámításra.
- A félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján félévzáró dolgozatot kell írni.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Kötelező irodalom:

- 1) Andor László: Jóléti modellek, európai válságok, Noran Libro Kiadó, 2017
- 2) Anthony Hall - James Midgley: Fejlesztési célú szociálpolitika: lokális, nemzeti és globális dimenziók, In: Nyilas Mihály (szerk): Globális szociálpolitika, ELTE-TÁTK, 2012, 47-89-ik oldal, (on-line szabadon hozzáférhető)
- 3) Bob Deacon - Michelle Hulse - Paul Stubbs: A globalizáció és a szociálpolitika, In: Nyilas Mihály (szerk): Globális szociálpolitika, ELTE-TÁTK, 2012, 6-25-ik oldal (on-line szabadon hozzáférhető)
- 4) Egedy Gergely: A neokonzervatív állam Thatchertól Cameronig, 2010, Politikatudományi Szemle XIX/3. 26-44 oldal, (on-line szabadon hozzáférhető)
- 5) Fekete Balázs: Esélyegyenlőségi jog és esélyegyenlőségi politika az Európai Unióban, 2013, oktatási jegyzet (on-line szabadon hozzáférhető)
- 6) Gösta Esping-Andersen: Az aranykor után? A jóléti állam dilemmái a globális gazdaságban, In: Nyilas Mihály (szerk): Globális szociálpolitika, ELTE-TÁTK, 2012, 204-217-ik oldal, (on-line szabadon hozzáférhető)
- 7) Juhász Gábor: Az Európai Unió szociális dimenziója,
http://3sz.hu/sites/default/files/uploaded/juhasz_gabor_-_az_europai_unio_szocialis_dimenzioja.pdf
- 8) Kozma Judit: A szociális szolgáltatások modernizációjának kérdései a szociális munka nézőpontjából.
http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/kapott_anyag/kapocs.pdf
- 9) Magas István: Az Európai Unió Útelágazás és Brexit tanulságok, Köz-gazdaság, 2016/3, 43-55-ik oldal (on-line szabadon hozzáférhető)
- 10) Ramesh Mishra: A globalizáció logikája és a jóléti állam változó háttere, Nyilas Mihály (szerk): Globális szociálpolitika, ELTE-TÁTK, 2012, 199-203-ik oldal (on-line szabadon hozzáférhető)
- 11) Sziklai István: „Az üveghegyen túl...” Az EU szociálpolitikai együttműködése és a hazai szociálpolitikai gyakorlat, Kapocs, 2005/6 (on-line szabadon hozzáférhető)
- 12) Veres Lajos: Az európai kohézió kihívásai, Közép-Európai Közlemények, 2016/9,
<http://www.analecta.hu/index.php/vikekkek/article/view/12345/12204>

Ajánlott irodalom:

- 1) Alexandra Kaasch: Global Social Redistribution in the Context of the Refugee Crisis, Global Social Policy, 2016 Vol 16 (3), 325-328
- 2) Kármén Ágoston: Az Európai Unió Szociálpolitikája, 2014 <https://prezi.com/gfxwaquwm7dp/az-europai-unio-szocialpolitikaja/>
- 3) Ramesh Mishra: Miért lenne szükség globális szociálpolitikára, Nyilas Mihály (szerk): Globális szociálpolitika, ELTE-TÁTK, 2012, 289-308-ik oldal

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Szociális munka mentális zavarokkal küzdőkkel	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZME61 Tárgyfelelős intézet: BTK-ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6T (harmadik tavaszi félév)	Előfeltétel: BTBNSZM2201, BTBNSZM2202
Óraszám/hét: 2 - 0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A „Szociális munka mentális zavarokkal küzdőkkel” c. tárgy a „Szociális munka az egészségügyben specializáció” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a szociális munka alapképzés hallgatói a mentális zavarokkal küzdő heterogén populáció részére nyújtott szociális munka elméleti és gyakorlati összefüggéseit is megismerhessék. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományok szociális munkához tartozó fogalomkészletét. - Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmi rendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre, a gazdasági fejlődésre vonatkozó főbb elméleteket. - Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. képesség: - Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. - Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. - Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét. attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. - Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett. - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. autonómia és felelősség: - Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli. - Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. - Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja. - Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

felelősséget vállal.
Tantárgy tematikus leírása: A tárgy keretén belül a hallgatók megismerkedhetnek az egyéni és csoport szintű szociális munka fogalmával, valamint annak mentális zavarokkal küzdő klienskörökben alkalmazható formáival.
Előadás: 1. Bevezetés 2. Emlékeztető: szociális munka egyénnel - áttekintés 3. Emlékeztető: szociális munka csoportokkal - áttekintés 4. Szociális munka mentális zavarokkal küzdő egyénnel – élethelyzetek, megjelenési formák, hatások 5. Mentális zavar I: Autizmus 6. Mentális zavar II: Beszédzavarok 7. Mentális zavar III: Személyiségzavarok 8. Mentális zavar IV: Kényszerbetegségek 9. Mentális zavar V: Részképességzavarok 10. Mentális zavar VI: Fóbiák 11. Mentális zavar VII: Hangulatzavarok 12. Mentális zavar VIII: Idegrendszeri betegségek 13. Mentális zavar IX: Neurodegeneratív betegségek 14. Összegzés
Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév közepén és a félév végén, az előadások és a kötelező irodalmak alapján 1-1 zárthelyi dolgozatot kell írni. 100-90 % jeles 89-76%- jó 75-65% közepes 64-50% elégséges 50% alatt elégtelen
A kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A félévi érdemjegyre a félévközi teljesítmény 100 %-os arányal kerülhet beszámításra. (Megajánlott jegy) Amennyiben a hallgató nem fogadja el a megajánlott jegyet, akkor a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát kell tennie.
Kötelező irodalom: Pataki Éva (2010): Szociális munka csoportokkal. Szociótéka, Debrecen Gordos Erika: Kézikönyv a pszichiátriai betegek közösségi ellátását nyújtó szociális szakembereknek. Szigony Alapítvány kiadványa, Budapest, 2009. 12-25. o. Harangozó Judit, Bodrogi Andrea: A pszichiátria paradigma-váltása: a felépülést segítő közösségi gondozás és rehabilitáció alapjai. In: A pszichiátria magyar kézikönyve. Szerkesztette: Füredi János, Németh Attila, Tariska Péter. Medicina Könyvkiadó ZRT. Budapest, 2009
Ajánlott irodalom: Füredi J., Harmatta J., Lajtai L., : A pszichiátria társadalmi vonatkozásain. In: Füredi J., Németh A., Tariska P. (Szerk.): A Pszichiátria magyar kézikönyve. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 2009. 122-132. o.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Az idősellátás kérdései	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZME62 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy során a hallgatók megismerkednek az időskor jellegzetességeivel, az időskor okozta egyéni és társadalmi szintű kihívásokkal, az idős korosztályra irányuló társadalompolitika főbb szempontjaival, prioritásaival. A hallgatók megismerik az idősek ellátását szabályozó jogszabályi környezetet, valamint a szociális ellátást biztosító intézményrendszert, az egyes ellátási formák jellemzőit, igénybevétel lehetőségeit. Gyakorlati ismereteket kapnak a szociális munka eszközeiről, módszereiről, adekvát alkalmazásuk módjáról a célcsoport segítése során. A kurzus célja, hogy a hallgatók legyenek tájékozottak az idősekre irányuló szociálpolitika főbb irányairól, prioritásairól, ismerjék meg a célcsoport ellátását biztosító szociális szolgáltató rendszert, legyenek képesek a szociális munka módszereinek gyakorlati alkalmazására az idős célcsoport körében. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. Ismeri az idősellátás problémáit és kihívásait. Tisztában van az idősellátás hazai és uniós gyakorlatával. képesség: Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggéseit, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. Képes szükségletfelmérésre az idősellátásban, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét. Felkészült a szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekre az érintettekkel, szakmai szervezetekkel, a társszakmák és a közigazgatás szakembereivel, önkéntesekkel az idősellátás területén. attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett. autonómia és felelősség: Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. Időskorúak helyzete Magyarországon 2. Demográfiai folyamatok alakulása Magyarországon és Európában 3. Az idősekre irányuló társadalompolitika főbb szempontjai, kihívásai 4. Az idősekre irányuló szociálpolitika prioritásai, stratégiái ezek hatása a hazai ellátórendszerre 5. Az időskor jellegzetességei 6. Az idősödés folyamata, az időskor szakaszai	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

7. Szükségletek változása, a változásokra adható egyéni, közösségi és társadalmi válaszok
8. Az idősellátás intézményrendszere
9. Jogszabályi környezet
10. Idősek számára elérhető pénzbeli és természetbeni ellátások (hozzáférés módja, feltételei)
11. Idősek számára nyújtható személyes szociális szolgáltatások rendszere
12. Szociális ellátórendszer változásának, fejlesztésének irányai
13. Szociális munka gyakorlati alkalmazása az egyes ellátási típusokban
14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

-

Az előadás teljesítésének módja, értékelése:

A félév írásbeli vizsgával zárul.

Értékelése:

100-90 % jeles

89-76%- jó

75-65% közepes

64-50% elégséges

50% alatt elégtelen

Kötelező irodalom:

Bagdy Emőke: Fejlődéslélektan az életfolyamatokon át In: Pszichoterápia, 2000.VIII.hó

Udvari Andrea: Az idősellátás helyzete Magyarországon – Kutatás jelentés (NCSSZI Bp. 2013)

<http://www.ncsszi.hu/download.php%3Ffileid%3D771>

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1/2000. (I.7.) SZCSM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

Esély 2014/2. szám – Konferencia az idősek segítségéről

European Care for the Elderly.

<http://michael-hudson.com/2016/05/european-care-for-the-elderly-2016/>

Ajánlott irodalom:

Szakmai szabályozók fejlesztése (Szerk. Balogh O., Fehérné D. Ildikó, Kostyák Á., Pató Ágnes, Vajda N.)

NCSSZI. 2011. TÁMOP-5.4.1/08/1-2009-0002 sz. kiemelt projekt 9-56 old.

BAGDY Emőke: Fejlődéslélektan az életfolyamatokon át. In: *Pszichoterápia*, 2000. augusztus.

DOBOSSY Imre - S. MOLNÁR Edit-VIRÁGH Eszter: *Az Öregedés és társadalmi környezet*. KSH, Műhelytanulmányok, 3. szám, 2003

GICZI Johanna- SÁGHI GÁBOR (szerk.): *Időskorúak Magyarországon*. KSH, Budapest, 2004

81/2009. (X. 2.) OGY határozat Az Időügyi Nemzeti Stratégiáról; Magyar Közlöny 2009/141 (X.2.)

Kötet az idősekről, Esély füzetek 2., „ESÉLY” Közösségfejlesztő és családsegítő szolgálat; 1995. Budapest, ISSN 12171697

Európai Közösségek Bizottsága: Zöld könyv: „A demográfiai változások kihívása, a nemzedékek közötti szolidaritás új formái”; COM(2005) 94 végleges; Brüsszel, 16.3. 2005

Services for Older People in Europe.

https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/mental_health/docs/services_older.pdf

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Fogyatékkal élők a társadalomban	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZME63
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
Tantárgyelem: szabadon vál.	
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A hallgatók ismeret szerzésének segítése a fogyatékosról és a hozzá kapcsolódó fogalmakról, valamint ezek értelmezésének megtanulása. A fogyatékossgal élő emberek speciális problémáinak, szükségleteinek megismerése. A problémák kezeléséhez szükséges készségek gyakorlása. A szociális munkás általános és speciális feladatainak megfogalmazása a fogyatékos emberek különböző élettereiben. Ezen ismeretek birtokában a hallgatók képesek legyenek munkájuk során az adott területen megfelelően empatikus attitűddel szervezési és megvalósítási feladatok ellátására. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A helyes magatartás, valamint a jó döntés elveiről kialakított álláspontok kritikus, elemző megítélése. A lényeges és a lényegtelen mozzanatok, jelenségek megkülönböztetése. Az ok-okozati összefüggések felismerése. képesség: A morális problémák felismerése, értelmezése, a lehetséges válaszok megfogalmazásának képessége. A cselekedet és a következmény összefüggéseinek figyelembevétele. A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása attitűd: A problémaérzékenység fejlesztése, az igazságérzet és a becsületesség képességének formálása. autonómia és felelősség: A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A fogyatékossg fogalma, elméletei 2. A fogyatékossg társadalmi értelmezése 3. A fogyatékkal élők társadalmi helyzete az EU-ban 4. A fogyatékkal élők helyzete Magyarországon 5. Támogatási formák az EU-ban 6. Támogatási formák Magyarországon 7. Jó és rossz gyakorlatok 8. Társadalmi befogadás 9. Iskolai nevelési gyakorlatok 10. Stereotípiák, előítéletek 11. Csoportmunka I. 12. Csoportmunka II. 13. Csoportmunka III. 14. Összegzés	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
Az előadás teljesítésének módja, értékelése: A félév írásbeli vizsgával zárul. Értékelése:	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

100-90 % jeles
89-76%- jó
75-65% közepes
64-50% elégséges
50% alatt elégtelen

Kötelező irodalom:

Illyés Sándor szerk.: Gyógypedagógiai alapismeretek (ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző
Főiskolai Kar, Budapest 2000)
Dr. Kálmán Zsófia: Bánatkő. Sérült gyermek a családban (Bliss Alapítvány Budapest 1994)
Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

Ajánlott irodalom:

Réthy Endréné: Integrációs törekvések Európában. Az ép és Sérült (fogyatékos) gyermek együttnevelésének
elmélete és gyakorlata (Szociális munka XXII. évf. 1.sz.)
Zaja Roland: A csend hangjai (Szerzői kiadás 2009)
Christopher Nolan: Under the Eye of the Clock Figyel az idő (Pan Books Ltd. London 1988)

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Kommunikáció az egészségügyben	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZME64 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus általános célja az, hogy a résztvevő hallgatók megismerkedjenek és elsajátítsák az egészségügyben használatos kommunikációs módokat. Az empátikus, asszertív, szuggesztív kommunikációt, az erőszakmentes kommunikációs technikát, melyek által képessé válnak megelőzni, vagy kezelni az egészségügyben előforduló agressziót kiváltó helyzeteket, valamint a kialakult és fennálló konfliktusokat. További cél az elsajátított elméleti ismeretek begyakorlása az önérvényesítő kommunikáció kérdéskörére fókuszálva, szituációs gyakorlatokkal, szerepjátékkal önálló és csoportos munkával színesítve a tanulást. A kurzus folyamán alkalom nyílik megismerkedni valós helyzetekkel, kommunikációs nehézségekkel, melyeket a meghívott egészségügyben dolgozók mutatnak majd be a hallgatóknak. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> elemzés, értékelés, asszertivitás, kooperáció <i>attitűd:</i> nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség <i>autonómia és felelősség:</i> önállóság, tisztelet, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat: 1. A kommunikáció alapfogalmai 2. A nonverbális kommunikáció 3. A metakommunikáció dimenziói 4. 5-6. Konfliktushelyzetek és feloldási lehetőségek az egészségügyben 7-8-9. Empátia és asszertív kommunikáció az egészségügyben. Orvos-páciens, ápoló-beteg kommunikáció 10-11-12. Meghívott egészségügyben dolgozók- arcképek élesben 13-14. Kommunikációs kompetencia és személyiség	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
Gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A gyakorlaton való aktív részvétel, beadandó dolgozat elkészítése. 5 fokú értékelés.	
Kötelező irodalom: Gerdei Zsófia, Liebhard László, Módra Tiborné (2005): <i>Kommunikáció az egészségügyben</i> , Budapest: Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Int. ISBN:0359000956641 Bishop S. (2008). <i>Asszertivitás</i> . Budapest: Manager. Bolton R. (1986). <i>People Skills: How to Assert Yourself, Listen to Others, and Resolve Conflicts</i> . New York: Simon & Schuster. Smith, Susan (2008): <i>Kommunikáció az ápolásban - Vezérfonal az ápoló önérvényesítő és felelősségteljes kommunikációjához</i> . Bp., Medicina, ISBN: 9789632261850	
Ajánlott irodalom: Davenport, B. (2014). <i>Building Confidence: Get Motivated, Overcome Social Fear, Be Assertive, and Empower</i>	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Your Life For Success. Bold Publisher.

James A. Anderson (2005): *A kommunikációelmélet ismeretelméleti alapjai*, Typotex Kiadó, ISBN: 9789639548534

Kollár János dr: *Kommunikáció az egészségügyi teamen belül: orvosok és szakdolgozók in:*
<http://real.mtak.hu/35853/1/650.2016.30444.pdf>

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Családsegítő szolgáltatások	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZMCS61 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Kozma Judit, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Gúr Péter Attila, óraadó	
Javasolt félév: 6.	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 óra/hét	Számonkérés módja: előadás
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Integráló tantárgy, amely új ismeretek mellett a tárgyról korábban elsajátított ismereteket és tapasztalatokat is szintézisbe vonja. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. - Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat. - Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra. - Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait. - Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra - ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra - rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit. - Ismeri más segítő szakmák kompetenciakörét, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre. képesség: - Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. attitűd: - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. - Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

autonómia és felelősség:

- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

Tantárgy tematikus leírása:

1. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás törvényi szabályozása, alapelvei, szolgáltatási struktúra
2. Alapvető jogok és köteleességek – emberi és gyermeki jogok, gyermeki jogok védelme, szülői jogok és köteleességek
3. A gyermekek védelmének rendszere I.
 - pénzbeli és természetbeni ellátások
 - a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
4. A gyermekek védelmének rendszere II.
 - gyermekvédelmi szakellátások
 - hatósági intézkedések
5. Család- és gyermekjóléti szolgáltatás – család-, és gyermekjóléti központ – esetmenedzseri tevékenység
6. Család- és gyermekjóléti szolgáltatás – család- és gyermekjóléti szolgálat – családsegítés
7. Rendszerszemléletű szociális segítség jelentősége
8. Egyéni, csoportos és közösségi szociális segítő munka/szolgáltatások
9. Megelőző tevékenységek, probléma fókuszú prevenció
10. Speciális szolgáltatások a rendszerben
11. Óvodai-, iskolai szociális segítő tevékenység, mint új elem az alapellátásban
12. Jelzőrendszer szervezése, rendszere, tagjai, működtetése
13. Kapcsolódási pontok – gyermekek napközbeni ellátása, gyermekek átmeneti gondozása
14. Szakmai felügyelet, fenntartói feladatok, szolgáltatásszervezés, ellenőrzés, módszertani szaktanácsadás rendszere, minőségbiztosítási elemek

Előadás, gyakorlat:

Előadás és csoportos munka.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Tanulási tapasztalatok: esettanulmány készítése, bemutatása.

Kollokvium jegy:

Zárthelyi dolgozat, egyéni és csoportmunka

A félévközi értékelést az esettanulmány elkészítése, értékelése és bemutatása teszi ki.

Az esettanulmány értékelése:

- tartalmi kritériumoknak való megfelelés: az esetleírás tartalmi szempontból mennyire informatív, áttekinthető, logikusan felépített. (10 pont)
- formai kritériumok: a tanulmány áttekinthetősége, szerkezete, külső megjelenése, stílusa, stilisztika, szakmai nyelv helyes alkalmazása, szakirodalmi hivatkozások megfeleltetése, adatok csoportosítása, lehetséges összefüggések végiggondolása, bemutatása (10 pont)
- esetkezelés folyamata: mennyire részletes, módszertanilag alátámasztott a feltárás, mennyire következik logikusan a feltárt adatokból a problémadefiníció, mennyire adekvát a stratégia, a célok megfogalmazása, ezek megvalósításához milyen módszereket, szociális munka modelleket használt (10 pont)
- következtetések, az eredmények elemzése: a probléma és az érintettek kapcsolatának elemzése a probléma kontextusában, erőforrások elemzése, melyek a változást elősegítő és gátló tényezők, milyen a problémában érintettek attitűdje (játszmák), családi kapcsolatok alakulása, a változások milyen irányba mutatnak, a segítő attitűdje, milyen a segített kliens együttműködési készsége, mit tekint a segítő pozitív változásnak, mennyire tényyszerű az esetismertetés, mennyire kiterjedt a feltárás, mennyire adekvát a problémadefiníció (10 pont)
- Az eset bemutatása: előadásmód, kommunikáció, saját gondolatok, önreflexió, saját tapasztalatok (10 pont)

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Esettanulmány pontozása: max. 50 pont

43-50 pontig jeles (5)

35-42 pontig jó (4)

28-34 pontig közepes (3)

21-27 pontig elégséges (2)

0-20 pontig elégtelen (1)

A félévközi jegy (esettanulmány) a végső jegybe 30 %-ban számít bele.

A zárthelyi dolgozat pontozása: max. 100 pont

86-100 pontig jeles (5)

71-85 pontig jó (4)

56-70 pontig közepes (3)

41-55 pontig elégséges (2)

0-40 pontig elégtelen (1)

A végső jegy az esettanulmány jegyéből és a sikeres zárthelyi dolgozatból áll össze.

Kötelező irodalom:

Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai (Társadalompolitikai Olvasókönyvek, Budapest, 1997)

Hegyesi-Talyigás: A szociális munka elmélete és gyakorlata (I-IV. kötet, NCSSZI Kiadó)

Kozma Judit, Prókai Orsolya (szerk.): Családsegítő szolgáltatások. Tematikus szöveggyűjtemény a nemzetközi irodalomból (NCSSZI, 2011)

Insoo Kim Berg: Konzultáció sokproblémás családokkal (Családterápiás sorozat 5., Animula Kiadó, 2007)

Morris, K., Mason, W., Bywaters, P., Daniel, B., Featherstone, B., Mirza, N., Brady, G., Bunting, L., Scourfield, J., Hooper, J., and Webb, C., (2018) Social work, poverty and child welfare interventions. Child&Family Social Work. DOI: 10.1111/cfs.12423

Ajánlott irodalom:

Módszertani útmutatók: család-, és gyermekjóléti szolgáltatás:

Protokoll – A család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő-és jelzőrendszer folyamatairól, EMMI

Protokoll-A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól, EMMI

A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan, EMMI

Szakmai ajánlás – A család-, és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő-, és jelzőrendszer működésének és működtetésének tapasztalatairól, EMMI

Protokoll- A család-, és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatairól, EMMI

A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás integrációjának és az ellátórendszer kétszintűvé történő átalakításának tapasztalatai? Társi Zrt, Budapest, 2017.

Az órák kéthetente lesznek keddenként 8.00 órától megtartva (4x45perc) 8.00-11.00 között, az alábbiak szerint:

1. 2018.09.18. kedd 8.00-11.00 Miskolci Egyetemen

2. 2018.10.02. kedd 8.00-11.00 MESZEGYI (Arany János u. 37.)

3. 2018.10.16. kedd 8.00-11.00 Miskolci Egyetem

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

4. 2018.10.30. kedd 8.00-11.00 MESZEGYI (Arany János u. 37.)   5. 2018.11.13. kedd 8.00-11.00 Miskolci Egyetem   6. 2018.11.27. kedd 8.00-11.00 MESZEGYI (Arany János u. 37.)   7. 2018.12.11. kedd 8.00-11.00 Miskolci Egyetem

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Alkalmazott családszociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZMCS62 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus a családszociológia előadás anyagára építve elmélyíti a hallgatók családszociológiai kutatás készítésére vonatkozó ismereteit. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A helyes magatartás, valamint a jó döntés elveiről kialakított álláspontok kritikus, elemző megítélése. A lényeges és a lényegtelen mozzanatok, jelenségek megkülönböztetése. Az ok-okozati összefüggések felismerése. képesség: A morális problémák felismerése, értelmezése, a lehetséges válaszok megfogalmazásának képessége. A cselekedet és a következmény összefüggéseinek figyelembevétele. A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása attitűd: A problémaérzékenység fejlesztése, az igazságérzet és a becsületesség képességének formálása. autonómia és felelősség: A morális helytállás értelmének sokoldalú megvilágítása, az önreflexió, az önvizsgálat és az önismeretre, lelkiismeretességre törekvés igényének kialakítása	
Tantárgy tematikus leírása:	
A félév során közösen megtervezünk egy családszociológiai témájú kutatást és együttesen megvalósítjuk. 1. A családszociológia vizsgálati területei, modelljei 2. Kutatási módszerek I. 3. Kutatási módszerek II. 4. Problémafelvetések 5. Kutatási terv készítése I. 6. Kutatási terv készítése II. 7. Terepmunka I. 8. Terepmunka II. 9. Terepmunka III. 10. Terepmunka IV. 11. Megbeszélés 12. Következtetések levonása 13. Javaslatok I. 14. Javaslatok II.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Maximum 3 alkalommal lehet hiányozni.	
A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A megadott határidőre mindenki elkészíti 10 oldalas házidolgozatát és a gyakorlaton bemutatja.	
Kötelező irodalom: Családszociológia (Szöveggyűjtemény, Szerk: Schadt Mária) Comenius BT, Pécs 2000. Cseh-Szombathy László: A házastársi konfliktusok szociológiája. Gondolat, Budapest, 1985. Teresa Ciabattari: Sociology of Families. Change, Continuity, and Diversity. Sage, 2017. Madonna Kolbenschlag: Búcsúcsók Csipkerózsikának. Csokonai Kiadó, Debrecen Budapest, 1999. Virginia Satir: A család együttélésének művészete. Az új családműhely. BFI-Budapest, Berne, Eric: Emberi játszmák. Háttér Kiadó Kft 2002.	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Ajánlott irodalom:

Roderick Phillips: Amit Isten egybekötött. A válás rövid története. Osiris, Budapest, 2004.

A gyermekkor története (Szöveggyűjtemény, Szerk: Vajda Zsuzsanna, Pukánszky Béla) Eötvös József
Könyvkiadó Budapest, 1998.

Alice Miller: A tehetséges gyermek drámája. Osiris, Budapest, 2005.

Boldizsár Ildikó: Meseterápia. Magvető Kiadó, Budapest 2010.

Tantárgy neve: Fogyatékkal élők a társadalomban	Tantárgy Neptun kódja: BTBLSZMCS63 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus során áttekintjük a fogyatékkal élők csoportjainak (látási, hallási, mozgásszervi és értelmi) alapvető jellemzőit, különös tekintettel életmódjukra, társadalmi integrációjukra, illetve a hazai és nemzetközi jogszabályi környezetre. A téma tárgyalását szociológiai, gyógypedagógiai szociológiai szempontból tesszük meg, kitérve a fogyatékkal kapcsolatos stigmatizációs, családszociológiai és szubkulturális elméletekre. Tárgyaljuk a rehabilitáció, illetve a rehabilitáció fogalmait, menetét és formáit. Elemezzük a fogyatékkal élőkre vonatkozó hazai és nemzetközi kutatások eredményeit. Bemutatjuk a megváltozott munkaképességűek, a rokkantak és a fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségeit és munkaerőpiaci diszkriminációját. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> A fogyatékoságot tágabb interdiszciplináris megközelésből tárgyaljuk <i>képesség:</i> A hallgató képessé válik a fogyatékoság komplex szemléletére <i>attitűd:</i> A fogyatékosággal szembeni érzékenyítő attitűd, beleérző képesség <i>autonómia és felelősség:</i> A fogyatékosokkal kapcsolatos társadalmi felelősség vállalás erősítése.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás 1. Bevezetés: a hallgatók előzetes ismereteinek, gyakorlati tapasztalatainak feltárása. 2-8. A fogyatékkal élők különböző csoportjai, jellemzői, életmódjuk és társadalmi integrációjuk, társadalmi problémák a fogyatékosággal élőkkel kapcsolatban 9-10. Jogszabályi környezet az Európai Unióban és Magyarországon 11. Medikális és szociális kezelési rezsimek: rehabilitáció és rehabilitáció, munkaerőpiaci programok, civil szervezetek 12. Összefoglalás.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
kollokvium teljesítésének módja, értékelése: kollokvium, az egyes szakirodalmi anyagok, mint tételek alapján	
Kötelező irodalom:	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKÖZSÉGI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

BÁNFALVY Csaba: *Gyógypedagógiai szociológia*. ELTE BGGYFK, 2006

BÁNFALVY Csaba: A felnőtt fogyatékosok munkavégzési jellemzőiről. In: *Esély* 1997. 4., 43–52. o.

GOFFMAN, Erving: Stigma és szociális identitás *A hétköznapi élet szociálpszichológiája*. Budapest, Gondolat, 1981 179-240. oldal

KÖNCZEI György: *Fogyatékosok a társadalomban*. (Újabb adatok a kitaszítottság anatómiájához). Gondolat, Budapest, 1992

TAUSZ K: A fogyatékos emberek társadalmi integrációjának egyes kérdései Magyarországon. In: *Az államtalanítás dilemmái: szociálpolitikai kényszerek és választások*. ATA 1995.

TAUSZ Katalin: Egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. *Fundamentum* 1998 1998.1-2.

Társadalmi egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. In: *A hátrányos megkülönböztetés tilalmától a pozitív diszkriminációig. A jog lehetőségei és korlátai*.

Ajánlott irodalom:

BÁNFALVY Csaba: A „Budapest-vizsgálat” vitaanyagának szociológiai szempontú összefoglalása. 1986. In: Illyés (szerk.) 1984–90, II., 7 –87. o.

BORBÉLY Sjoukje–CSÁNYI Yvonne–FÖLDINÉ ANGYALOSSY Zsuzsa–KISS Ágota–MISSETA Zsuzsa–PAPP Gabriella–PERLUSZ Andrea–RÓZSÁNÉ CZIGÁNY Enikő–SZABÓ Ildikó: *Fogyatékos gyermekek integrált nevelése hazai kísérletek tükrében*. Budapest, BGGYTF, 1995

A fogyatékkal élő emberek társadalmi befogadása. Európa Esélyegyenlőségi Stratégiája.

A fogyatékosok személyek védelméről és jogegyenlőségük biztosításáról szóló 1997. Évi CXL. Törvény

Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük Biztosításáról

2003. évi CXXV törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról.

TÓTH Kinga Dóra et al: *Összefogással a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjuk érdekképviseléséért*. Miskolc: Szépmíves Kiadó. 2006.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Álláskeresési tréning	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6603 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tréning célja, hogy a hallgatók segítséget kapjanak az álláskeresés során felmerülő gyakorlati és elméleti kérdéseik tisztázásához, gyakorlatot szerezzenek az önéletrajz írás, az első interjú, a kérdezéstechnika, az önérvényesítő kommunikáció területén. További cél praktikus ötletekkel, tanácsokkal elérni, hogy a hallgatók tudatosan tervezzék pályájukat, és rendelkezzenek rövid- és középtávú pályaképpel, önismerettel. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek, önismeret képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés, önmenedzselés.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: Karriertervezési ismeretek Az álláskeresési folyamat lépései Hatékony álláskeresési technikák (önéletrajzírási, munkapiaci marketing, felkészülés az állásinterjúra stb.) megismerése, elsajátítása, begyakorlása Karrierterv-készítés	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: A tréningen való aktív részvétel, az egyéni és kiscsoportos feladatokban való részvétel, a saját karrierterv-elkészítése. Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	
Kötelező irodalom: Dara – Henczi – Szetei (2006): <i>Állásvadászat és karriertervezés</i>. Budapest, Perfekt Hatházi Alexa – Kőrösi Márta – Krista Zita (2000): <i>Álláskeresők útikönyve</i>. Budapest, Athenaeum Pintér Zsolt (2008): <i>Hogyan csináljunk karriert? Az álláskeresés enciklopédiája</i>. Horton International Hungary Kft. Kránitz Éva (2017): <i>Állásinterjú haladóknak - 150 állásinterjú-kérdés & 250 mintaválasz</i>, Bp., Coaching Partner Kft. ISBN: 9786158043717 Clark, Timothy - Osterwalder, Alexander - Pigneur, Yves (2012): <i>Business Model You - A One-Page Method For Reinventing Your Career</i> Wiley, John, & Sons, Inc. ISBN: 1118156315 Ajánlott irodalom: Clark, Tim - Osterwalder, Alexander - Pigneur, Yves (2012): <i>Business Model You - Dein Leben - Deine Karriere - Dein Spiel</i>. Campus ISBN: 3593397250 Templar, Richard (2010): <i>A karrierépítés 100 szabálya</i> Bp, Sclar. ISBN: 9789632441597	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Interkulturális kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6604; Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6 T	Előfeltétel: ---
Óraszám/hét: 0+2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy hallgatói megismerkednek a tárgy alapfogalmaival, a kultúraközi kommunikáció dimenzióival, a kultúra egyéni és társadalmi összefüggéseivel, a kultúraközi kommunikációs kihívásokkal és a kulturális sztereotípiák fogalmával, valamint az interkulturális kommunikációkutatások történetével. Foglalkozunk az etnocentrizmus és a kulturális relativizmus fogalmával, illetve a kultúraközi kommunikáció problémáival, zavaaraival, továbbá a multikulturalitás fogalmával, irányzataival, elméleteivel. Bemutatásra kerülnek a verbális és nem verbális kommunikáció közti összefüggések, és ezek interkulturális vonatkozásai. Olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanizmusainak elemzésére. Képesek a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. Szilárd elméleti, módszertani alapokat biztosítani az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódóknak. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás mai változatait és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban. Ismeretekkel rendelkezik a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről. képesség: Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbíráló írásra, politikai és közéleti elemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre. Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra. Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra. Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására. Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is. attitűd: Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre. Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát. Nyitott más kultúrákra, a kulturális sokszínűségekre. Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket. Fejleszti nyelvtudását. Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni. Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt. autonómia és felelősség: Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között. Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

saját álláspontjért. Véleményét argumentumokra alapozza. Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit. Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását. Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett. Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.
Tantárgy tematikus leírása: Gyakorlat
1. Bevezetés a kultúraközi kommunikáció-tanulmányokba 2. Az interkulturális kommunikáció- kutatások története 3. Az interkulturális kommunikáció iskolái (Hall, Hofstede, Kluckhohn, Trompenaars) 4. Proxemika 5. Nemzeti dimenziók 6. Maszkulin –feminin kultúrák 7. Individualista- kollektivisták társadalmak 8. A kultúra tér- és idődimenziói (monokronisztikus – polikronisztikus, múlt – jelen-jövő orientáció) 9. Bizonytalanságkerülés 10. Hatalmi távolság 11. Alacsony és erős kontextusú kultúrák 12. A kultúra és a kommunikáció összefüggései; a kulturális különbségek dimenziói (etnocentrizmus- etnorelativizmus) 13. A kommunikációs folyamatot befolyásoló tényezők; elvárások: pozitív és negatív sztereotípiák 14. Kommunikatív kompetencia és interkulturális kompetencia (fejlődési szakaszok)
Félévközi számonkérés módja: zárt helyi dolgozat, órákon való részvétel
Értékelése: elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől
Kötelezően irodalom: ARGYLE, Michael: Társas viszonyok. In: Hewstone, M. – Strobe, W. – Codol, J-P. – Stephenson, G. M. (szerk.): <i>Szociálpszichológia</i>. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1995, 245-287. o. BÉRES István – HORÁNYI Özséb (szerk.): <i>Társadalmi kommunikáció</i>. Osiris, Budapest, 1999 Falkné dr. Bánó, K. 2008. <i>Kultúraközi kommunikáció</i>. Budapest: Perfekt GHEORGHE, Nicolae – ACTON, Thomas: A multikulturalitás problémái: kisebbségi, etnikai, nemzetiségi és emberi jogok <i>Replika</i> (23–24), 1996 GRICE, H. Paul: A társalgás logikája. In: PLÉH Csaba – SÍKLAKI István– TERESTYÉNI Tamás (szerk.): <i>Nyelv, kommunikáció, cselekvés</i>. Osiris, Budapest, 1997, 213–227. o. FEISCHMIDT Margit (szerk.): <i>Multikulturalizmus</i>. Osiris, Budapest, 1997 HALL, Edward, T.: <i>Hidden Dimension</i>, London, Sage. 1966 HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje. In: <i>Jel-Kép</i> 1996/4, 3-21. o. HIDAS, Judit (szerk.): <i>Kultúra, viselkedés, kommunikáció</i>. Budapest, KJK, Bp. 1992 Hofstede, G. 2008. <i>Kultúrák és szervezetek</i>. Bp URBÁN, A. 2007. <i>Interkulturális tanulmányok – Intercultural communication</i>. Miskolci Egyetem URBÁN A. 2006. Kulturális kompetencia - kommunikatív kompetencia - interkulturális kompetencia. In: <i>Nyelvi Kompetencia - kommunikatív kompetencia</i>. Szerk. GECSŐ Tamás. TINTA KÖNYVKIADÓ: Budapest. 380-385.
Ajánlott irodalom: KOMLÓSI László Imre – KNIPF Erzsébet: <i>Egynyelvűség és többnyelvűség, interkulturalitás és</i>

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

multikulturalitás. *Modern filológiai közlemények* (4): 44–53. 2002

Közösség és Nyilvánosság. In: Horányi Özséb (szerk): *Kommunikáció II. A kommunikáció Világa*, GENERAL PRESS, 2003

NIEDERMÜLLER Péter: *A kultúraközi kommunikációról*. In: Béres István/Horányi Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Budapest: Osiris 1999. p. 96–111.

TOMPENAARS, Fons: *Riding the Waves of Culture*. Nicolas Brealey, London, 1998

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Demográfia	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6605
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
Tantárgyelem: szabadon választható	
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A félév során a hallgatók a társadalom és annak folyamatai jobb megértése érdekében betekintenek a népeségtudomány alapjaiba. Egyrészt a népességstatisztika kategóriáit és legfőbb mutatóit, másrészt a népesedési folyamatokat vizsgáljuk meg. Ezeket egészítik ki a népesedésről szóló elméletek, illetve a népesség számának és összetételének befolyásolására irányuló törekvések felvázolásai. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> elemzés, alkalmazás, együttműködés <i>attitűd:</i> nyitottság, empátia, elkötelezettség <i>autonómia és felelősség:</i> segítség, intervenció, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: 1. A demográfia tárgya, szemlélete és módszerei 2. A demográfia forrásai 3. A világ és Magyarország népességszáma 4. A népesség összetétele társadalmi nem és életkor szerint 5. A népesség családi állapota és kulturális helyzet szerinti összetétele 6. A népesség foglalkozása és nyelvi, etnikai összetétele 7. A népesség területi elhelyezkedése 8. Zárthelyi dolgozat 9. A házasság és a házasság megszűnése 10. Születések, termékenység 11. Halálozások, halandóság 12. Mobilitás és migráció 13. Népesedéspolitika 14. Népesedéseméletek	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
Zárthelyi dolgozat	
Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:	
Írásbeli vizsga: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles	
Kötelező irodalom:	
MIHÁLYI Helga: A demográfia alapjai. In: <i>Szociológiai olvasókönyv</i> . BÍBOR KIADÓ, Miskolc, 2008. 54-71.	
KOVÁCS Zoltán: <i>Népesség- és településföldrajz</i> . ELTE EÖTVÖS KIADÓ, Budapest, 2013.	
Helga MIHÁLYI: <i>The Demographical Situation of Miskolc as reflected in the Data of Hungary – Possibilities of the Politics of Population Growth</i> . Kézirat.	
Ajánlott irodalom:	
Erzsébet FÖLDHÁZY: <i>Structure and future of Hungary's population</i> .	
file:///C:/Users/User/Downloads/893-658-1-PB.pdf	
KLINGER András: <i>Demográfia</i> . KSH, Budapest, 1996.	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

MIHÁLYI Helga: A cigány népesség demográfiai sajátosságai. *Szellem és Tudomány*, 2016/1-2. 27-47.
VUKOVICH György: *A demográfia alapjai*. MISKOLCI EGYETEM, Miskolc, 1997.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Társadalmi egyenlőtlenségek	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6606 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus bemutatja a társadalmi egyenlőtlenségekre vonatkozó elemzési kereteket, az egyenlőtlenség legfontosabb dimenzióit. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a társadalom töredezettségének háttérében álló folyamatokat és jelenségeket. Képesek leírni a társadalmi egyenlőtlenség dimenziót, háttérét. képesség: A társadalmi élet jelenségeinek holisztikus szemlélete. attitűd: Nyitottság, empátia. autonómia és felelősség: Felelősségteli attitűd a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok problémáinak megértése és kezelése iránt.	
Tantárgy tematikus leírása: 1. A társadalom alapszerkezete 2. A társadalom szerkezetének leírására használt modellek 3. Egyenlőtlenségek a társadalomelméletben 5. A társadalmi egyenlőtlenségek szociológiatörténeti leírásai 6. Társadalmi egyenlőtlenségek okai 7. Társadalmi egyenlőtlenségek – uniós helyzetkép 8. Társadalmi egyenlőtlenségek – hazai példák 9. A társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésének lehetőségei 10. Jó gyakorlatok 11. Közösségek, csoportok és egyenlőtlenségek 12. A társadalmi egyenlőtlenségek jogszabályi környezete 13. Lehetséges-e a társadalmi egyenlőtlenségek felszámolása? 14. Összegzés	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: - Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vizsga a félév végén. Pontozás: 38-40: jeles (5) 35-38: jó (4) 29-34: 3 (közepes) 21-28: 2 (elégséges) 0-20: 1 (elégtelen)	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Kötelező irodalom:

ANGELUSZ Róbert (szerk.): A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum, Budapest, 1999
KOLOSI Tamás: Tagolt társadalom. Gondolat, Budapest, 1987, 89-123. o.
Robert K. Merton Social Structure and Anomie. American Sociological Review
Vol. 3, No. 5 (Oct., 1938), pp. 672-682
RÓBERT Péter (szerk.): A társadalmi mobilitás. Hagyományos és új megközelítések. Új Mandátum, Budapest, 1998

Ajánlott irodalom:

ALEXANDER Jeffrey C.: Szociológiaelmélet a II. világháború után. Balassi, Budapest, 1996, 122-147. o.
ANDORKA Rudolf: A társadalmi egyenlőtlenségek növekedése a rendszerváltás óta. In: Szociológiai Szemle 1996. 1.
ANDORKA Rudolf: A társadalmi mobilitás változásai Magyarországon. Gondolat, Budapest, 1982.
ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert: Hálózatok, stílusok, struktúrák. ELTE Szociológiai Intézet, 1991
FÁBIÁN Zoltán – KOLOSI Tamás – RÓBERT Péter: Fogyasztás és életstílus. In: KOLOSI T. – TÓTH I. Gy. – VUKOVICH Gy. (szerk.): Társadalmi Riport 2000. Budapest, TÁRKI, 2000. 225-259. o.
FERGE Zsuzsa 1969: Társadalmunk rétegződése. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1969, 77-158. o.
GAZSÓ Ferenc: A társadalmi folyamatok és az oktatási rendszer. In: Századvég. Új folyam. 1997. 7. szám
KOLOSI Tamás (szerk.) Elméletek és hipotézisek. Rétegződés-modell vizsgálat I. Társadalomtudományi Intézet, 1982
KOLOSI Tamás (szerk.): Egyenlőtlen helyzetek. Kossuth, Budapest, 1988
KONRÁD György- SZELENYI Iván: Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz. Gondolat, Budapest, 1989
LENGYEL György – SZÁNTÓ Zoltán (szerk.): Tőkefajták. A társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája. AULA, Budapest, 1998
Robert King Merton, Lewis A. Coser: The Idea of social structure: papers in honor of Robert K. Merton. 1975.
SZELENYI Iván-ERIK Costello: A piaci átmenet elmélete: vita és szintézis. In: Szociológia Szemle 1996. 2.
WEBER, Max: Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapvonalai. 1. (Ebből a negyedik fejezet) Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1987, 303-308. o.

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Stratégiai menedzsment a szociális szférában	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6607 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretében a stratégiai gondolkodás és tervezés, valamint a vállalati szervezet, irányítás, információs és kommunikációs rendszer illetve a vállalati kultúra kérdéseit tekintjük át a szociális szférára vonatkoztatva. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a szociális munka jogi és gazdasági kontextusához kapcsolódik a szervezetek hatékony vezetése, ebben fog a hallgatók tudása fejlődni képesség: a hallgatóknak fejlődik képessége a szociális munka szakterületein szükséges szakmai feladatok ellátásában és dokumentáció készítésében attitűd: a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvés fejlődése autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Alapfogalmak; 2. A stratégiai pozíció elemzése; 3. Tervezési rendszerek; 4. A stratégiai tervezés kritikája; 5. A vállalati szervezet (szervezettípusok); 6. A vállalati szervezet (szervezetelméleti megközelítések); 7. A stratégiai irányítás rendszere; 8. Információs és kommunikációs rendszer, 9. Érdekeltségi és ösztönzési rendszer; 10. Vállalati kultúra 11. -14. Prezentációk: szociális intézmények stratégiai menedzsment szempontú elemzése	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
Prezentáció: Az órán megbeszélte szempontok szerint saját/képzelt szociális intézmény bemutatása	
Gyakorlati jegy:	
A prezentációra és órai aktivitásra alapuló értékelé	
Kötelező irodalom:	
CSATH, M.: <i>Stratégiai tervezés és vezetés a 21. században</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2004.	
FÜLÖP, Gy: <i>Stratégiai menedzsment</i> . Elmélet és gyakorlat. Perfekt ZRT, Budapest, 2008.	
Helfat, B, C: <i>The Handbook of Organisational Capabilities</i> . Blackwell Publishes, 2004	
Ajánlott irodalom:	
BARAKONYI, K.-LORANGE, P.: <i>Stratégiai management</i> . KJK, Budapest, 1991.	
BARAKONYI, K: <i>Stratégiai tervezés</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.	
http://strategicmanagement.net/	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Humán erőforrásgazdálkodás, humánpolitika a szociális szférában	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM6608 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 6T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a HR terület alapelemeivel, szociálpszichológiai hátterével. E kurzus arra a feltevésre épít, hogy a szervezetekben az emberek jelentik a siker és a szervezeti alkalmazkodóképesség zálogát és az a munka, amit végeznek, egyéni boldogulásuknak is meghatározó eleme, ezért a kiválasztás, az értékelés, az egymáshoz, a sikerekhez és kudarcokhoz való viszony, azok mélyebb szociálpszichológiai hátterének megismerése elengedhetetlen.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a szociális munka jogi és gazdasági kontextusához kapcsolódik a szervezetek hatékony vezetése, ebben fog a hallgatók tudása fejlődni képesség: a hallgatóknak fejlődik képessége a szociális munka szakterületein szükséges szakmai feladatok ellátásában és dokumentáció készítésében attitűd: a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvés fejlődése autonómia és felelősség: a hallgatóknak fejlődik a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzése, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók képessége	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: 1. Az emberi erőforrás menedzsment témakörei, módszertani sokféleség. 2. A HR új megközelítése a coaching, tanulságos történetek, és klasszikus tanmesék révén. 3. Hatásos emberi kommunikáció. 4. Szociális viszonyaink fejlesztése. 5. Vezetésfejlesztés. 6. Toborzás, kiválasztás, értékelés. 7. Személyesléleli torzítások és kiküszöbölésük a teljesítményértékelésben. 8. A változáshoz való viszonyunk jelentősége. 9. Önmenedzselés. 10. -11. Szituációs gyakorlatok 12.-14. Prezentációk	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Aktív részvétel	
Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Az órai szerepjátékokban való aktív részvétel. Tematikus prezentáció bemutatása.	
Kötelező irodalom: Karoliny Mártonné - Poór József: <i>Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv</i> , Complex Kiadó, Budapest, 2010 <i>A munkahely szociálpszichológiai jelenségvilága</i> Szerk.: Mészáros Aranka, Z-Press Kiadó, 2006. Bokor Attila-Szöts - Kovács Klaudia - Csillag Sára - Bácsi Katalin - Szilas Roland: <i>Emberi Erőforrás Menedzsment</i> , Aula Kiadó, 2007 illetve 2009. Vagy Nemzedékek Tudása Kiadó, 2014 Implementig a Successful HR Strategy: Leading HR Executives on Attracting, Talent, Establishing company culture, and inspiring employees. Aspartore Book Staff, 2008	

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Ajánlott irodalom:

Libby Sartain - Martha I. Finney: *HR from the heart: inspiring stories and strategies for Building the People side of the great business*, 2003

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”
A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

IV/1.

Tantárgy neve: Szupervízió	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM7701 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: dr. Kozma Judit egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 7.Ö	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-1	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy gyakorlati stúdium, melyre az utolsó félévben kerül sor a 300 órás összefüggő gyakorlathpz kapcsolódóan. A szupervízió funkciói: • Tanítás – tudás; • lelki (és konkrét) támasznyújtás ebben a nehéz munkában; • a gyakorlat elméleti értelmezése. A gyakorlat és az elmélet közötti kapcsolat feltárása; • a szakmai kapcsolatok tisztázása személyes, társadalmi, környezeti szempontból, a szerepek tekintetében: kié a felelősség, ki miért felelős; • folyamatok feltárása, értelmezése: egyrészt a munkában a kliensekkel, felettesekkel, intézménnyel kapcsolatos folyamatoké, valamint a szupervízióban a szupervízor és a szupervizand közötti viszonyoké; Fejlesztendő kompetenciák: tudás: képesség: - Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében. - Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. - Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. - Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. attitűd: - Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett. - Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. - Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. - Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

alkalmazására.

autonómia és felelősség:

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.

- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért

Be kell mutatni a KKK-val összhangban, hogy milyen kompetenciákat igényel, illetve fejleszt a tantárgy

Tantárgy tematikus leírása:

--

Gyakorlat:

Gyakorlati stúdium, a hallgatók a szupervízió elméleti kérdéseit korábban megismerték, az órákon a mindennapi szakmai gyakorlat nehézséget okozó eseteinek narratív feldolgozása történik.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Egy eset feldolgozása szupervíziós szempontból.

Kötelező irodalom:

--

Ajánlott irodalom:

Katz Katalin: Szociális munka és szupervízió: irányelvek, megközelítések, dilemmák. ELTE TáTK, 2011.

http://tatk.elte.hu/file/szocialis_munka_es_szupervizio.pdf (2018. 05.31.)

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

Tantárgy neve: Összefüggő szakmai gyakorlat	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM7702 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Kozma Judit, egyetemi docen	
Közreműködő oktató(k): --	
Javasolt félév: 7.	Előfeltétel: BTBNSZM5508, BTBNSZM4409, BTBNSM4410, BTBNSZM4402, BTBNSZM5501
Óraszám/félév: 300	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 30	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A gyakorlat célja annak bizonyítása, hogy a hallgatók (a vonatkozó KKK alapján, lásd: 18/2016(VIII.5.) EMMI rendelet) felkészültek a szociális munkára vonatkozó globális alapelvek, tudományos és szakmai eredmények, etikai követelmények és alapvető módszerek birtokában képesek a szociális munka, mint hivatás művelésére, elsődlegesen a gyermekjólét és a szociális szolgáltatások széles értelmezett területein. Elkötelezettek a társadalmi egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése, a jólét növelése és a demokratikus értékek iránt, felkészültek az ezek érdekében történő szakszerű és felelős gyakorlati szociális munka végzésére. A képzés megfelel a szociális képzésekre vonatkozó hazai és nemzetközi szakmai elvárásoknak, illeszkedik az európai térség hasonló szakképzettségével szemben támasztott követelményekhez. Az alapszakon végzettek felkészültek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatására. Rendelkezik a következő kompetenciákkal: a) tudása - Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományok szociális munkához tartozó fogalomkészletét. - Ismeri és érti a humán fejlődésre, a társadalmi rendszerre, tagozódásra, intézményekre és szervezetekre, a gazdasági fejlődésre vonatkozó főbb elméleteket. - Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. - Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat. - Ismeri és érti a társadalmi egyenlőtlenségeket, megismeri az egyenlőtlenségek és a kirekesztés csökkentése érdekében felhasználható szociálpolitikai eszközöket. - Ismeri és értelmezi a kisebbségi és többségi társadalom kapcsolatának dinamikáját és ehhez kapcsolódóan a kisebbségi egyéni és közösségi jogokat. - Ismeri és értelmezi az emberi szükségleteket, a társas viselkedés pszichológiai tényezőit, az emberek és a környezetük közötti interakciókat. - Ismeri és érti a szociális munka szerepét, lényegét, funkcióit, komplexitását, multi, inter-diszciplináris jellegét. - Ismeri és értelmezi a szociális munkához kapcsolódó jogi területek szabályozását, különös tekintettel az emberi és gyermeki jogokra, a szociális és gyermekvédelmi jogi szabályozásra. - Érti és átlátja a társadalomtudományi kutatások alapjait, a szakterület kutatási területeit és módszereit. - Érti és átlátja a szociális munka jogi, társadalmi és ökológiai kontextusát, a szociális munkára vonatkozó közvitákat és jellemző, elterjedt véleményeket, a szociális munka alapvető elméleteit, modelljeit és folyamatait. - Ismeri a szociális munka beavatkozásra, együttműködések kialakítására, szociális problémák megelőzésére és kezelésére felhasználható módszereit, eljárásait. - Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a közszféra, valamint a magánszféra - ezen belül civil-, egyházi, piaci szféra - rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek,	

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

tevékenységének formáit.

- Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre.

b) képességei

- Képes eligazodni a szociális terület mélyebb összefüggései, valamint a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és lehetséges megoldási módszerek, modellek között, és képes új szolgáltatások kialakításában közreműködni a megelőzés és a problémakezelés érdekében.

- Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát.

- Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől.

- Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra.

- Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére.

- Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.

- Felkészült a szakmai csapatmunkára, a partneri együttműködésekre az érintettekkel, szakmai szervezetekkel, a társszakmák és a közigazgatás szakembereivel, önkéntesekkel.

- Képes áttekinteni a szociális munka szakterületeinek dokumentációit, a kapcsolódó szakmai feladatokat.

c) attitűdje

- Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett.

- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.

- Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre.

- Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.

- Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására.

- Nyitott a szakmai továbbképzés formáira, önállóan és felelősen törekszik az önismeret, az önreflexió, a kommunikáció és a szakmai módszerek fejlesztésére.

- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.

d) autonómiája és felelőssége

- Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.

- Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért.

- Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.

- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal.

- Szakmai fejlődésének tudatos és felelős irányítója, képzésekben és továbbképzésekben, szupervízióban fejleszti önismeretét, önértékelését és szakmai tudását.

- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.

A gyakorlat közvetlen céljai

- A gyakorlat célja, hogy felkészítse a hallgatót az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazására és

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

elősegítse a szakmai készségek fejlesztését, a személyes kompetencia megtapasztalását.

- A terepgyakorlat lehetővé teszi, hogy a hallgatók együtt dolgozzanak gyakorlati szakemberekkel, akik mellett elsajátíthatják a szakma fogásait, s akik az elméleti képzéssel egyenrangú feladatot ellátva megismertetik a hallgatókat a szociális problémák gyakorlatban megjelenő formáival, másrészt segítik a problémák szélesebb összefüggésekben való elhelyezését.
- A hallgató a gyakorlat során megismerkedik az adott segítő intézmény struktúrájával, szervezeti rendszerével, azokkal a szociális ellátási feladatokkal, amelyek az adott intézményben egy szociális szakember munkája során felmerülhetnek. Megismeri az intézmény ellátási régiójának szociális jellemzőit, az intézmény és a területén lévő más szociális intézmények kapcsolatát, együttműködéseit.
- A hallgató a tereptanár irányítása mellett bekapcsolódik az ügyfelekkel folyó munkába. Részt vesz az intézményhez érkezést követő első interjú felvételében, a szociális kontextus vizsgálatában (családi környezet felmérésével), a támpontok értékelő feldolgozásában és az intervenciók terv elkészítésében, amely tartalmazza a forrásrendszerekkel való kapcsolatfelvételt és az esetmenedzselési feladatokat is.
- A terepgyakorlat mindezek által lehetővé teszi a hallgató gyakorlati kompetenciájának értékelését. A hallgató a gyakorlatban való megnyilvánulásai alapján visszajelzést kap szakmai alkalmasságáról, illetve esetleges alkalmatlanságáról.

A terepgyakorlaton közreműködők feladatai

Terepintézmény

Az intézmény megfelelő végzettségű és felkészült tereptanárt jelöl ki.

Biztosítja a gyakorlathoz szükséges tárgyi és egyéb feltételeket, segíti a gyakornokot, hogy megismerhesse az intézmény struktúráját, szervezeti egységeit, az ott dolgozó szociális szakemberek feladatait, mindennapi munkáját. Hozzájárul, hogy a hallgató betekinthesse a szükséges dokumentációkba. Lehetőséget ad arra, hogy a hallgató részt vegyen az intézmény munkaértekezletein, és amennyiben van, az esetmegbeszélő találkozókban, esetleg szupervíziókban is. Elősegíti az intézmény ellátási területének, a terület szociális jellemzőinek, az intézmény és a társintézmények kapcsolatának, együttműködésének a megismerését. Lehetővé teszi, hogy a hallgató bekapcsolódjon a kliensekkel való munkafolyamatokba, önállóan dolgozzon néhány esettel. Munkájáról a hallgató gyakorlati naplóval, a félév végén az esetek leírásával, illetve két esettanulmányban ad számot.

Tereptanár

Tereptanár lehet az a felsőfokú szociális végzettséggel rendelkező szakember, aki:
egyrészt

- Az adott szociális intézményben dolgozik,
- szociális munkát végez **közvetlen klienskapcsolatban**,
- legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- kapcsolatot tart a gyakorlat szakmai vezetőjével,
- munkahelye, munkatársai támogatják abban, hogy tereptanári feladatokat vállaljon,

másrészt vállalja:

- a gyakorlathoz szükséges feltételek optimális biztosítását,
- a hallgató terepen történő tanulásának segítését,
- a hallgató munkájának szakmai vezetését,
- már a gyakorlat elején a távollétében őt helyettesítő kolléga megnevezését,
- a terepmunka értékelését.

A tereptanár és a szakmai vezető megosztják a felelősséget a hallgató tanulásának folyamatáért, együttesen segítik elő az elméleti és gyakorlati ismeretek megfelelő szintű integrációját, ennek érdekében szükség szerint kapcsolatot tartanak egymással.

A tereptanár felelősséget vállal a gyakorlat megtervezéséért, megszervezéséért, levezetéséért, elemzéséért és értékeléséért. Ebbe az alábbiak tartoznak:

- a **“Az általános szociális munka gyakorlatra jelentkezés”** lap kitöltése és aláírása,
- a **“Tanulmányi Megállapodás”** hallgatóval történő közös elkészítése,

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- a konkrét hallgató tudásának és készség szintjének megfelelő esetek kiválasztása,
- egyéni konzultációs lehetőség biztosítása a hallgató számára - heti rendszerességgel,
- a hallgató féléves írásos feladatai közül a terepgyakorlatot záró összefoglaló dolgozatot, esettanulmányt elolvassa, láttatja, ha vannak észrevételei, azt **külön** lapon rögzíti,
- szükség szerinti konzultáció a szakmai vezetővel,
- a gyakorlat befejezésekor, a hallgatóval való közös értékelést követően a tereptanár,

az írásos minősítés részeként egy **ötfokozatú skálán értékeli** a hallgató gyakorlatát. Ez lesz a terepgyakorlat érdemjegye.

(A részletes írásbeli értékelés javasolt szempontjai a **Terepgyakorlat értékelése** dokumentumban található)

A Hallgató feladatai és felelőssége:

A hallgató és a tereptanár együttesen felelős a gyakorlat elején megkötendő "Tanulmányi megállapodás" elkészítéséért, s azon körülmények biztosításáért, melyek mind a tanuláshoz, mind a hallgató kompetenciájának bizonyításához szükségesek. A terv végrehajtása közben nehézségekbe ütköző hallgatónak rövid időn belül tudatnia kell ezt tereptanárával és a szemináriumvezetővel, annak érdekében, hogy gyors segítséget kaphasson nehézségei leküzdéséhez.

- A hallgató a gyakorlat ideje alatt alkalmazkodik az intézmény munkarendjéhez és a tereptanárral megbeszélte munkarendben végzi a terepgyakorlatát. Ez az idő lehetőleg a tereptanár beosztásával egyező időben legyen. **A gyakorlatnak a terepintézményben töltendő időtartama minimum 280 óra, melyet a hallgató napi 8 órában végez, 35 napon keresztül. Ehhez társul a 20 óra gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium, melynek időpontjai: 2017. szept. 4. 08.00-10.00, szept. 28. 10.00-14.00, okt. 26. 10.00-14.00.**
- A hallgató akkor sem hiányozhat, ha egyéni tanrend engedéllyel rendelkezik, vagy párhuzamosan más képzésben is részt vesz. Ha már munkaviszonya van a hallgatónak, kötelessége, hogy a gyakorlat időtartamára megoldást találjon munkahelyi elfoglaltságának esetleges időbeli átrendezésére a gyakorlat sikeres teljesítése érdekében.
- A hallgató részt vesz a Tanulmányi megállapodásban rögzített tereptanári konzultáción, az intézményi team/stáb munkaértekezleteken, esetmegbeszéléseken, /szupervízió/ és egyéb szakmai megbeszéléseken.
- Hiányzás csak orvosilag indokolt és igazolt esetben lehetséges. Ha a hallgatót egészségi állapota akadályozza a gyakorlólé helyen való megjelenésben, azt minden esetben köteles mind a tereptanár, mind a szemináriumvezető felé jelezni. A hiányzás nem haladhatja meg a **két hetet**. Amennyiben meghaladja, a gyakorlatot a kiesett idővel meg kell hosszabbítani. Hosszantartó betegség esetén a tanszék engedélyezheti a gyakorlat pótlását.
- A hallgató alkalmazkodik a fogadó intézmény stratégiai és gyakorlati célkitűzéseire, ami nem jelenti azt, hogy jobbító szándékú javaslatait az adott körülmények között a megfelelő formában ne tehetné meg.
- A hallgató „A Szociális Munka Etikai Kódex” előírásait a gyakorlat során mindenkor betartja. (<http://3sz.hu/sites/default/files/Etikai.pdf>)

Az Egyetem felelőssége és feladatai:

A 230/2012(VIII.28) Kr. 15.§-a értelmében az egyetem együttműködési megállapodást köt a terepintézményekkel a szakmai gyakorlat kereteiről és a feladatmegosztásáról.

A Szociális Munka Tanszék vállalja, hogy

- a szakmai vezető közreműködésével rendszeres munkakapcsolatot tart a gyakorlólé helyel, a szakmai gyakorlat képzési terve szerint felkészíti a hallgatókat;
- a gyakorlók képzési igényeit figyelembe véve, a képzés célkitűzéseivel összhangban szempontokat ad a szakmai gyakorlólé helynek és az ott dolgozó tereptanárnak a közösen elkészítendő gyakorlati képzési programhoz, a gyakorlat megvalósításához;
- szempontokat ad a gyakorlók szakmai készségeinek és gyakorlati kompetenciájának értékeléséhez.

A gyakorlat szakmai vezetőjének felelőssége és feladatai:

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

A szakmai vezető feladata elsősorban a gyakorlat általános kereteinek megteremtése, ezen belül is az alábbiak:

- A jelentkezési lapok szerint a terephely elfogadása vagy kellő indoklással alátámasztott elutasítása.
- A gyakorlatok előkészítése: a hallgatók tájékoztatása a gyakorlat céljairól, feltételeiről stb; számukra a jelen összefoglaló eljuttatása.
- A tereptanárok felkérése és felkészítése.
- Biztosítja a terephely, illetve a tereptanár számára a képzés tantervét, valamint a gyakorlati képzésre vonatkozó dokumentumokat, valamint az aktuális változásokról történő tájékoztatást.
- A gyakorlathoz kapcsolódó tereptanári megbeszélések szervezése.
- Problémás helyzetekben közös megbeszélések szervezése, lebonyolítása
- A szakmai vezető vezeti a terepgyakorlat előkészítő és feldolgozó szemináriumot, amelynek célja, hogy segítse a gyakorlat tapasztalatainak feldolgozását, támogassa a hallgatót az önmagára és a gyakorlati munkára vonatkozó reflexióiban.
- A szemináriumi munka keretében segíti a hallgatót a szolgáltatástípushoz kapcsolódó szakirodalmak feltérképezésében és feldolgozásában.

Tantárgy tematikus leírása:

A hallgatók feladata:

300 óra szociális munkásként, önállóan, tereptanári szupervízió mellett végzett munka. A 300 órába nem számít bele az intézmény megismerésével, a felkészüléssel (pl. a speciális terület szakirodalmának elolvasása, hospitálás, stb.), és a kötelező írásbeli munkák megírásával töltött idő, viszont beleszámít **12 óra gyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium**.

A gyakorlat során a hallgatónak azokat a tevékenységeket – az esetkezelés, a csoportmunka és a közösségi munka fogalomkörébe tartozó tevékenységeket – kell végeznie, amelyeket egy képzett szociális munkás az adott intézményben és beosztásban végez.

A hallgató a tevékenységéről naplót ír, melynek részei a következők:

1. Az intézmény

- missziója,
- a szolgált népesség sajátosságai,
- szolgáltatások, a szolgáltatások megfelelése a szolgált népesség szükségleteinek,
- az intézmény tárgyi és humán erőforrásai,
- az intézmény kapcsolatai, helye a helyi szolgáltató rendszerben
- az intézmény története, kultúrája (a kliensekkel való kapcsolatok sajátosságai, belső viszonyok: felépítés, munkatársi kapcsolatok, vezetés, a konfliktusok megoldásának módja, ahogy beszélnek az ügyekről, stb.)
- a szolgáltatások megfelelő végzéséhez szükséges szakirodalom rövid ismertetése, előírászerű címléírásokkal (a szakdolgozat előírásaiban szerepel a hivatkozások és címléírások megfelelő formája)

2. A hallgató önértékelése a korábbi gyakorlatok alapján: milyen személyiségvonások, kompetenciák az erősségei és miben szeretne a gyakorlat során fejlődni.

3. Az esetek leírása, amellyel a hallgató a gyakorlat során dolgozott, legalább két részletes esettanulmány a beavatkozások és eredmények leírásával

4. A napi munka reflektív, azaz a tapasztalatok leírását és értelmezését is tartalmazó, naplószerű leírása

5. Záró önértékelés

6. A tereptanár értékelése

7. A gyakorlat elvégzéséről szóló igazolás.

A terepgyakorlat előkészítő és feldolgozó szeminárium programja:

1. megbeszélés

Célok:

- a gyakorlat céljainak megértése

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUALIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐOKTATÁSI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

- a feladatok és értékelési szempontok tisztázása

2. megbeszélés

Célok:

- a terepgyakorlat során szerzett tapasztalatok reflektív feldolgozása,
- a hallgatók intervenciók repertoárjának és tudásának bővítése,
- stresszmenedzsment-készségek,
- esettanulmányok elkészítésének segítése.

3. Értékelés, lezárás

A gyakorlat időtartama:

(Külön megbeszélés alapján más időbeosztásra is van lehetőség.)

A gyakorlathoz kötődő dokumentumok végső leadási határideje:

Amennyiben a hallgató nem állami fenntartású intézményben szeretné a gyakorlatot eltölteni, úgy vele a gyakorlóintézménynek munkaszerződést kell kötnie a Munka Törvénykönyvében meghatározott szabályok szerint, és hetente a minimálbér 15%-ának megfelelő bért kell fizetnie (plusz a bérterhek)! Az erre vonatkozó szabályok a hatályos felsőoktatási törvényben:

25. A hallgatói munkavégzés szabályai

44. § (1) A hallgató hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát:

- a) ¹⁴⁷ a duális képzés képzési ideje alatt külső gyakorlólhelyen, a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső gyakorlólhelyen,
- b) a képzési programhoz közvetlenül nem kapcsolódóan a felsőoktatási intézményben vagy a felsőoktatási intézmény által létrehozott gazdálkodó szervezetben.

(2) ¹⁴⁸ A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatására a munka törvénykönyvének a rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A Kormány a hallgatói munkaszerződésre vonatkozó szabályok meghatározása során a munka törvénykönyvének a hallgató számára kedvezőbb feltételeket állapíthat meg.

(3) A hallgatót

a) ¹⁴⁹ az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben díjazás illetheti, illetve a hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat ideje alatt, valamint a duális képzés képzési ideje alatt díjazás illeti, amelynek mértéke legalább hetente a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) tizenöt százaléka, a díjat - eltérő megállapodás hiányában - a szakmai gyakorlólhely fizeti,

b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a felek megállapodása szerinti díjazás illeti, melynek ellenében a hallgató által e jogviszonyban létrehozott dolgok tulajdonjoga, illetve a szellemi alkotásokhoz fűződő vagyoni jogok - eltérő megállapodás hiányában - a felsőoktatási intézményre, illetve az általa létrehozott gazdálkodó szervezetre az átadással átszállnak.

(3a) ¹⁵⁰ A képzési program keretében, illetve a képzés részeként - az (1) bekezdés a) pont szerint - megszervezett szakmai gyakorlatra költségvetési szervnél hallgatói munkaszerződés és díjazás nélkül is sor kerülhet. A hallgatót ez esetben is megilletik mindazon jogok, amelyeket a munka törvénykönyve biztosít a munkavállalók részére. A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóval e tevékenységére tekintettel a Kormány által meghatározott feltételekkel megállapodást kell kötni.

Félévközi számonkérés módja:

A hallgatóknak a második terepgyakorlat-feldolgozó szemináriumra az egyik esettanulmányukat el kell készíteniük, és a szeminárium előtti hét első napjáig el kell küldeniük a szeminárium vezetőjének. A harmadik alkalom előtti hétre a 2. esettanulmányukat is el kell készíteniük, és el kell küldeniük. Ennek célja, hogy a hallgatók a szupervízióban felkészülten vehessenek részt.

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

„DUAL DRIVE UNIVERSITY”

A MISKOLCI EGYETEM DUÁLIS ÉS KOOPERATÍV FELSŐKÖZSÉGI, SZAKKÉPZÉSI
ÉS SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSEINEK FEJLESZTÉSE
EFOP-3.5.1.-16

A terepgyakorlat értékelését annak teljesítése és a kapcsolódó dokumentáció, a terepnapló és az esettanulmányok, valamint a tereptanári értékelőlap alapján a terepgyakorlat szakmai vezetője végzi. A hallgatói teljesítmény értékelésének alapját a fent ismertetett képzési és kimeneti követelmények jelentik. Természetesen az egyes munkakörökben a fent ismertetett kompetenciák eltérő jelentőséggel bírnak.

Kötelező és ajánlott irodalmat a terephelyen végzett szolgáltatások irodalma jelenti. Ezt a hallgató feldolgozza, és ennek eredményei szintén bekerülnek a terepnaplóba.

